

ZACHEJ.sk

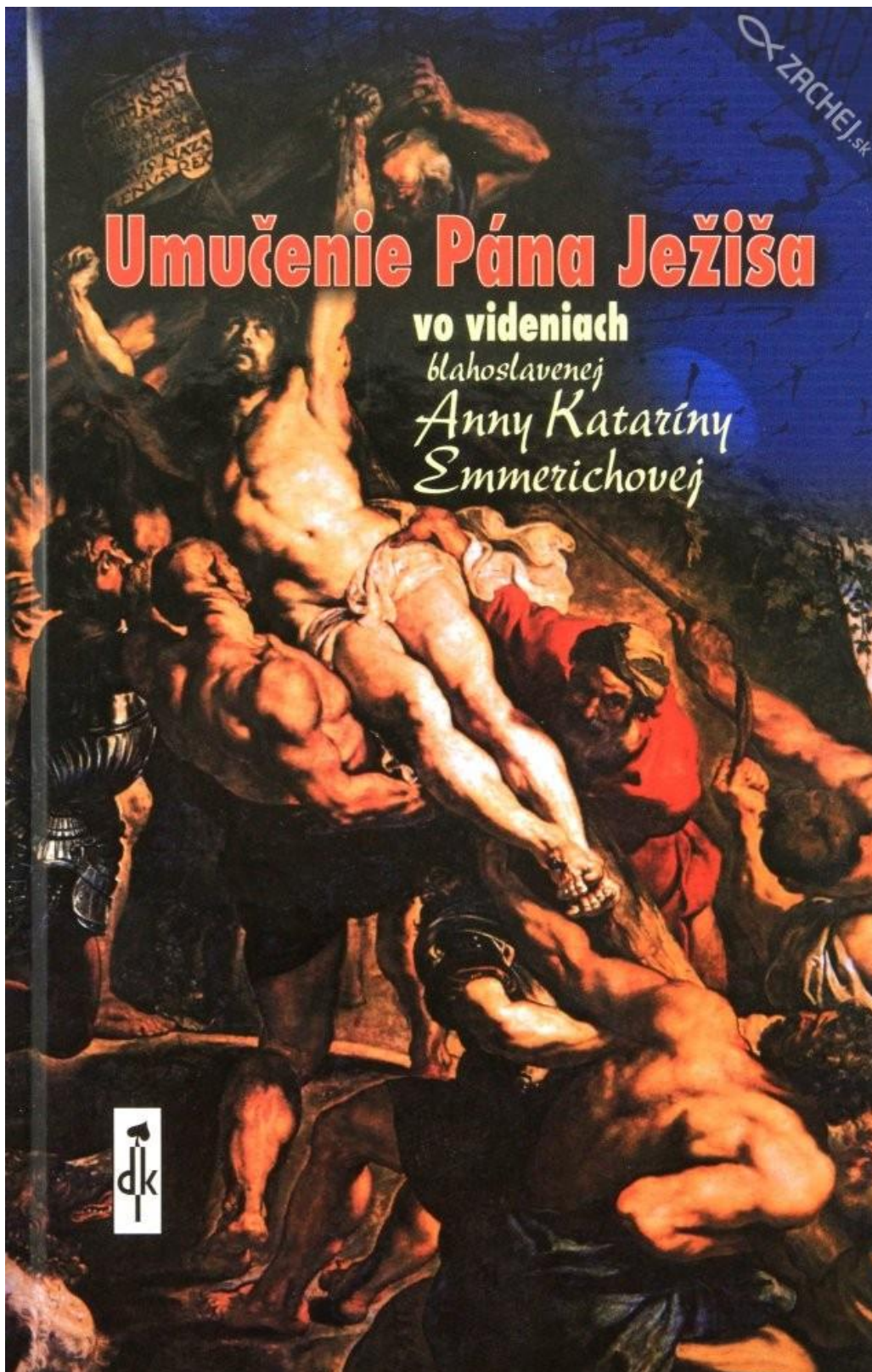
Umučenie Pána Ježiša

vo videniach

blahoslavenej

Anny Kataríny

Emmerichovej

Umučenie Pána Ježiša vo videniach blahoslavenej *Anny Kataríny Emmerichovej*

DUCHOVNÁ STUDNICA

Preložila *Jana Sarňáková*

Dobrá kniha Trnava, 2004

© Edizioni San Paolo, Cinizello Balsamo, 2004

Translation © Jana Sarňáková, 2004

ISBN 80-7141-451-4

Ak nevieš rozmyšľať o vyšších a nebeských veciach, spočívaj pri umučení Kristovom a oboťne prebývaj v jeho svätých ranách.

Lebo keď sa budeš nábožne utiekať k Ježišovým ranám a jeho predrabým jazvám, pocítiš vo svojich súženiach veľkú útechu; nebudeš veľmi dbať na ľudské pohrdanie a ľahko znesieš všelijaké utrúbačské reči.

Nasledovanie Krista

Cirkevní otcovia, svätci a kresťanskí mystici učia, že meditácia o utrpení Ježiša Krista je ušľachtilý skutok, ktorým vystupujeme k Bohu a vstupujeme do seba samých (V. N.)

Obsah

[Predslov](#)

[O Anne Kataríne Emmerichovej](#)

[Anna Katarína Emmerichová: božské dary a kresťanské darovanie sa](#)

[Život a poslanie](#)

[Vplyv, uznanie a oslávenie](#)

[Toto vydanie](#)

[Literatúra](#)

[Ježišovo umučenie, smrť a zmŕtvychvstanie: Evanjelium podľa Marka 14–16](#)

Umučenie Pána Ježiša vo videniach *Anny Kataríny Emmerichovej*

[Úvod](#)

Prvá časť: Od večeradla po Getsemanskú záhradu

1. kapitola

1.1 [Večeradlo](#)

1.2 [Prípravy na poslednú večeru](#)

1.3 [Ježiš odchádza do Jeruzalema](#)

1.4 [Posledná večera](#)

1.5 [Umývanie nôh](#)

1.6 [Ustanovenie Oltárnej sviatosti – Starý obrad pohostinnosti](#)

1.7 [Na Olivovej hore – Ježišova smrteľná úzkosť](#)

Druhá časť: Umučenie, smrť a pochovanie

2. kapitola

2.1 [Zajatie Pána](#)

2.2 [Príprava na proces](#)

2.3 [Ježiš pred Annášom](#)

2.4 [Ježiš pred Kajfášom](#)

2.5 [Výsmech v Kajfášovom dome](#)

2.6 [Peter tri razy zapiera Pána](#)

2.7 [Ježiš v žalári](#)

- 2.8 [Judášovo zúfalstvo](#)
- 2.9 [Proces](#)
- 2.10 [Judášova samovražda](#)
- 3. kapitola
- 3.1 [Ježiša vedú k Pilátovi](#)
- 3.2 [Pred Pilátom](#)
- 3.3 [Vznik krížovej cesty](#)
- 3.4 [Pilát a sen jeho manželky, Klaudie Prokly](#)
- 3.5 [Ježiš pred Herodesom Antipasom](#)
- 3.6 [Ježiš po druhý raz pred Pilátom](#)
- 4. kapitola
- 4.1 [Bičovanie Ježiša](#)
- 4.2 [Panna Mária počas Ježišovho bičovania](#)
- 4.3 [Vzhľad Panny Márie a Márie Magdalény počas mučenia Pána](#)
- 4.4 [Ježišovi sa vysmievajú a korunujú ho trnám](#)
- 4.5 [Ecce homo](#)
- 4.6 [Účinok hrôzostrašnej klatby – Anjeli a zlí duchovia](#)
- 5. kapitola
- 5.1 [Ježiš odsúdený na smrť](#)
- 6. kapitola
- 6.1 [Ježiš nesie kríž na Kalváriu](#)
- 6.2 [Ježiš prvý raz padá pod krížom](#)
- 6.3 [Ježiš druhý raz padá pod krížom – Ježiš stretáva svoju Matku](#)
- 6.4 [Šimon z Cyrény – Tretí Ježišov pád](#)
- 6.5 [Veronikina šatka](#)
- 6.6 [Štvrtý a piaty Ježišov pád – Jeruzalemské ženy](#)
- 6.7 [Ježiš na Golgote – Šiesty a siedmy pád](#)
- 7. kapitola
- 7.1 [Mária a jej priateľky idú na Kalváriu](#)
- 7.2 [Ježiša vyzliekajú – Jonadabov súcit](#)
- 7.3 [Ježiša pribíjajú na kríž](#)
- 7.4 [Vztýčenie kríža](#)
- 7.5 [Ukrižovanie dvoch zločincov](#)
- 7.6 [O Ježišove šaty hádžu lós](#)
- 7.7 [Ježiš medzi dvoma zločincami](#)
- 7.8 [Ježišovo prvé slovo na kríži](#)
- 7.9 [Zatmenie slnka – Ježišovo druhé a tretie slovo na kríži](#)
- 7.10 [Chrám počas zatmenia – Pilátova úzkosť](#)
- 7.11 [Ježišova opustenosť – Štvrté slovo na kríži](#)
- 7.12 [Ježišova smrť – Piate, šieste a siedme slovo](#)
- 8. kapitola
- 8.1 [Jozef z Arimatey si pýta od Piláta Ježišovo telo](#)
- 8.2 [Otvorenie Ježišovho boku – Smrť dvoch zločincov](#)
- 8.3 [Záhrada Jozefa z Arimatey a hrobka](#)
- 8.4 [Snímanie Ježišovho tela z kríža](#)
- 8.5 [Sväté pohrebné plátno](#)
- 8.6 [Uloženie do hrobu](#)
- Tretia časť: Zmŕtvychvstanie**
- 9. kapitola
- 9.1 [Ježišovi priatelia počas soboty](#)
- 9.2 [Večer pred zmŕtvychvstaním](#)

9.3 [Noc zmŕtvychvstania](#)

9.4 [Vzkriesenie Pána \(podrobnosti\)](#)

9.5 [Zbožné ženy pri hrobe – Zjavuje sa vzkriesený Ježiš](#)

9.6 [Ukončenie pôstnych rozjímaní](#)

Dodatok: Po vzkriesení Pána

[Zjavenia Vzkrieseného](#)

[Na ceste do Emáuz](#)

[Vo večeradle](#)

[Mária, Ježišova Matka, po Synovom nanebovstúpení](#)

Predslov

Počnúc prvým vydaním v roku 1833 ovplyvnila táto kniha, ktorá opisuje videnia Anny Kataríny Emmerichovej o umučení Pána, duchovný život mnohých ľudí nielen v Nemecku, ale aj vo Francúzsku, v Taliansku a v iných krajinách Európy. Ľuďom, ktorí sa duchovne pripravovali na slávenie Veľkej noci, pomohla dôkladne spoznať udalosti opísané na posledných stránkach evanjelií a spomínané na iných miestach Nového zákona. Vďaka nej lepšie pochopili význam tajomstva Kristovej smrti a zmŕtvychvstania a s väčšou zbožnosťou sa začítali do tohto rozprávania, v ktorom sa postava Pána Ježiša objavuje v celej svojej tragickosti a veľkosti. Je naozaj dojímavé, ako sa tu duchovne stretáva s vizionárkou z Dülmenu, ktorá v istom životnom období zostala sama, plná bolesti, ale taká blízka Mužovi bolesti, ktorého videla svojím vnútorným zrakom, zatiaľ čo jej myšlienky sa zaoberali veľkými tajomstvami spásy. Vnútorné videnia neboli výsledkom teologických úvah, ale skôr intuíciou, podobne ako u veľkých mystičiek predchádzajúcich storočí.

Anna Katarína Emmerichová mala veľa videní udalostí opísaných v evanjeliách. Videla ich svojím vnútorným zrakom a viedli ju ku kontemplácii života Ježiša Krista. Ježišov život poznala bez toho, aby niekedy študovala. Mohla stráviť len desať rokov v kláštore augustiniánok v Agnetenbergu, pretože likvidovanie kláštorov v napoleonských časoch donútilo aj ju vrátiť sa do sveta. Z kláštora odišla vážne chorá a so stigami. Útočisko našla u zbožných ľudí, ktorí jej poskytli vo svojom dome malú izbu. Sama a opustená zasvätila posledné obdobie svojho života modlitbe a meditácii. Trávila tak dlhé hodiny poznačené mysterióznou extázou a videniami miest, udalostí a ľudí, ktorí prišli do kontaktu s Ježišom počas jeho pozemského života a najmä počas jeho umučenia. Všetko, čo videla, vyrozprávala priateľom. Jej rozprávanie urobilo na každého hlboký dojem, dokonca spisovateľ Clemens Brentano cítil povinnosť zaznamenať ho písomne, aby sa o týchto videniach dozvedeli aj ďalší ľudia.

Ak by Brentano nebol videnia Anny Kataríny Emmerichovej zapísal, nemali by sme tento doklad o jej mystických skúsenostiach. On si ako prvý cítil a vážil sestru Emmerichovú. Jej rozprávanie nekládol na úroveň štúdia alebo teologického diela. Považoval ho skôr za nádherné vyjadrenie ducha ľudu, v ktorom má svoje miesto schopnosť predstavivosti. Počas rokov, ktoré prežila mladá augustiniánska mníška v kláštore, mala pravdepodobne možnosť kontemplanovať a čítať. Keď sa však neskôr začali jej videnia, zrejme vo svojom rozprávaní o nich nepoužila nejaké zvláštne vyjadrenia, ktoré by vyplývali zo skôr nadobudnutých poznatkov. Vodiacou niťou, ktorá bez prerušenia spája jej rozprávania, je láska, darovanie sa, obetovanie sa nekonečnému milosrdenstvu ukrižovaného Pána. Jej videnia ukazujú, ako sa jej život a každodenná modlitba menia na neustále smerovanie k tajomstvu Božej lásky vyjadrenému v Kristovej obete. Pochopila, že Kristus, na ktorého hľadala, jej dal na kríži všetko a v tomto dávaní naďalej pokračuje. Tak sa počas liturgických sviatkov i v iných chvíľach jej života objavovali rôzne udalosti zo života a najmä z umučenia Krista. Mala hlbokú účasť na tom, čo videla. Videnia jej tajomným spôsobom naplňali dušu, menili sa v nej na vnútorné poznanie Ježiša a jeho skutkov.

Preto videnia Anny Kataríny Emmerichovej môžeme považovať za účinný prostriedok, ktorý nás môže viesť k osobnému a hlbokému poznaniu veľkonočného tajomstva. Ak chceme s Kristom nadviazať autentický priateľský vzťah, musíme s ním kráčať ku krížu. Z tohto pohľadu má táto publikácia videní sestry Emmerichovej veľkú hodnotu aj dnes a nielen z hľadiska duchovnej prípravy na Veľkú noc. Celý náš život so všetkým pekným a ťažkým sa teda môže stať neustálou obetou alebo uzmiernením v jednote s nevinným Baránkom, ktorý obetoval svoj život ako výkupné za všetkých. O tom svedčí život Anny Kataríny Emmerichovej.

Vydanie tejto knihy však pozýva aj dnešnú mystickú teológiu, aby si kládla otázku o duchovnom význame videní tejto veľkej vizionárky. V nej sa uskutočnilo všetko v ovzduší nepretržitého dávania lásky. Túžila trpieť a jej duša sa tak zriekla všetkého,

žila, aby neustále milovala Boha, intímne zjednotená s vykupiteľským údelom Ježiša Krista. Ako sme už povedali – a stojí za to zopakovať to –, toto je postoj kresťanov hlavne v pôstnom období, keď sa pripravujú na Veľkú noc.

Giovanna della Croce

O Anne Kataríne Emmerichovej

Anna Katarína Emmerichová: božské dary a kresťanské darovanie sa

Stojíš pred Pánom, ktorý visí na kríži s prebodnutým Srdcom. Prelial krv svojho Srdca, aby si získal tvoje srdce.

(Edita Steinová)

Ako prvé prejavili vernosť Kristovmu umučenému telu Panna Mária a Mária Magdaléna. Táto vernosť zanechala stopy v nasledujúcich storočiach a pre ženskú mystiku je charakteristická.

Bolestné vzdychy a vzývanie ukrižovanej Lásky boli súčasťou každodenných extáz svätej Kataríny Sienskej, svätej Márie Magdalény de'Pazziovej, blahoslavenej kartuziánky Beatrice di Ornacieux a mnohých iných.

Krvácajúci Ježiš na kríži bol hlavným predmetom vízií Anny Kataríny Emmerichovej.

Mystička z Vestfálska je známa svojou horlivou úctou voči Kristovmu utrpeniu a kresťanským obetovaním sa. Jej povolaním bolo ohlasovať ukrižovaného Ježiša: Krista modliaceho sa a rozjímajúceho o nekonečnej láske videla zomierať krvácajúceho, všetkými opusteného.

Už v ranom veku bola zapálená láskou k Bohu a začala rozjímať o kríži a tajomstvách Kristovej bolesti. Vo svojej mystickej skúsenosti sa dozvedela, že „svetlo rozoznáme, len keď preniká tmou“ (svätý Augustín), keď sa radosť a bolesť zjednotia:

„Zahĺbila som sa do seba a tu som ďalej rozjímala o utrpení Pána. Cítila som, ako sa smútok spája s radosťou...“

Jej plná účasť na utrpení Pána vyvrcholila v dospelom veku, keď sa na jej tele objavili stigmy. Už od raného veku bola Katarína obdarovaná milosťami a víziami biblických udalostí, ktoré jej čistá duša prijímala veľmi bezprostredne. Spontánne sa odvíjali pred jej vnútorným zrakom, len čo začala meditovať modlitby *Verím, Otče náš* a iné:

„Tešila som sa víziám utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania Krista tak ako mnohým iným. Kontemplovala som ich, príliš som ich neanalyzovala a nerozmýšľala som nad prípadnými rozdielmi, ktorými sa líšili od Svätého písma.“

Jej vízie, istým spôsobom porovnateľné s víziami Marie di Ágreda (1602 – 1655) a Terézie Neumannovej (1898 – 1962), boli za stopäťdesiat rokov preložené do mnohých svetových jazykov a stali sa známymi v celom katolíckom svete.

Popredné cirkevné osobnosti a známi teológovia potvrdili, že vízie sestry Anny Kataríny Emmerichovej nie sú v rozpore s tým, čo hovorí Biblia, a ani s cirkevnou tradíciou. Skôr neraz osvetľujú slová Svätého písma a tak prispievajú k povzbudeniu vo viere a v praktickom kresťanskom živote.

Nábožná vizionárka nikdy nemala v úmysle dať svojim víziám punc historickej pravdy, chcela sa s nimi len zveriť spisovateľovi Brentanovi, svojmu lekárovi Wesenerovi a niektorým kňazom, a to len preto, lebo to od nej žiadal sám Ježiš:

„Pán mi dal tieto vízie. Dával mi ich vždy, aby ukázal, že chce byť so svojou Cirkvou až do konca vekov.“

O hlbokom náboženskom povedomí Anny Kataríny svedčia aj nasledujúce citáty¹.

O Bohu:

„Jeho spravodlivosť je veľká, ale jeho milosrdenstvo je ešte väčšie. Odsúdi len tých, ktorí sa tvrdošijne nechcú obrátiť, ale istotne zachráni tých, ktorí si uchovávajú v srdci hoci len malú iskierku dobrej vôle.“

O svätom prijímaní:

„Nie je správne pristupovať k svätému prijímaniu, keď v srdci prechovávame nenávisť voči blížnemu.“

Svojmu spovedníkovi o dušiach v očistci:

„Veľmi vás prosím, nabádajte pri spovedi ľudí, aby sa neúnavne modlili za úbohé duše v očistci. Ony sa potom určite budú z vďačnosti modliť za nás. Modlitba za tieto úbohé duše je Bohu veľmi milá, lebo ich k nemu približuje.“

„Dnešné časy sú naozaj ťažké, nikto sa im nevyhne, tieň viny visí nad celým svetom. Najsmutnejšie je, že vidím človeka, ako s chladnou ľahostajnosťou kráča cestou zvrátenosti. Treba sa kajáť a žiť zbožne.“

Veľmi silná bola u nej charizma súcitu s ľuďmi, dokonca trpela a plakala pre nešťastie iných.

Katarína bola nežná, jemná, bezhranične milovala, vždy bola pripravená podať kus chleba chudobnému, darovať mu svoje oblečenie, ba všetko, čo potreboval.

Keď trochu povyrástla, začala navštevovať chorých, ošetrovala im rany a starala sa o umierajúcich, pričom naliehavo prosila Pána, aby ich tresty mohla vytrpieť sama a aby im uľahčil ich utrpenie. Práve v tomto duchu hovorí evanjelium o Ježišovi: „On vzal na seba naše slabosti a niesol naše choroby.“ (Mt 8,17; porov. Iz 53,4)

Tak ako u všetkých skutočných mystikov pretvorených v Kristovi a vnútorne zjednotených s Bohom, ani u nej sa nedá rozlišovať medzi láskou k nebeskému Otcovi a láskou k blížnemu. Nábožná mníška, ktorá v skrytosti kontemplovala tajomstvá Božej velebeny, si bola vedomá povinnosti neustále sa modliť za jednotu s Kristom a s ľuďmi. Bola presvedčená, že modlitby a skutky obetované Ježišovi a Márii sú zdrojom mimoriadnej sily:

„Neviem, kto ma to naučil, ale je to súčasť môjho súcitu: vždy som vedela, že Ježiš Kristus je Telom všetkých a že všetci znášame aj bolesti iných. Vždy som prosila Ježiša, aby mi dal veľa bolesti, aby som znášala tresty a utrpenie blížnych... Za seba prosím málo, ale za tých, ktorí sa odporúčajú do mojich modlitieb, hlavne za hriešnikov, ktorí ešte nespoznali svoju biedu, za tých sa modlím veľa.“

Sestra Anna Katarína sa obetovala a modlila aj za Cirkev. Vždy túžila po duchovnom živote, ktorý zdobí Tajomné telo Ježiša Krista. Veľmi trpela pre sekularizáciu kléru v Nemecku v tých časoch². Ovládal ho racionalizmus a osvietenstvo.

Vnútorňou účasťou na utrpení Pána v Getsemanskej záhrade sa obetovala za zlo, ktoré spôsobila sekularizácia. Táto jej obeta je ešte aktuálnejšia v dnešnom svete, ktorý sa zdá byť stále viac „odkresťančený“ a žije zabúdajúc na Boha a ignorujúc vlastný hriech.

Už v roku 1973, pri príležitosti obnovenia procesu beatifikácie Anny Kataríny Emmerichovej münsterský biskup Heinrich Tenhumberg povedal:

„V Ríme som sa dozvedel, že Pavol VI. 18. mája 1973 potvrdil rozhodnutie Kongregácie pre náuku viery znovu začať proces beatifikácie Božej služobnice Anny Kataríny Emmerichovej.“

V tomto čase obnovenia barbarstva a nového pohanstva, v čase uctievania »mamony« (peňazí) a v čase zameranom na stále zložitejšie vedecké objavy, v ktorom je ideál srdca a ľudskosti úplne obetovaný faustovskému ideálu moci, musíme sa obrátiť k tejto mučenickej a rehoľnej sestre, ktorá sa rozhodla obetovať sa za všetky duše na zemi a v očistci, s ktorými bola prepojená zvláštnym spôsobom, každodenne za ne orodovala, prednášala modlitby, konala pokánie a dobré skutky.

Dovoľávame sa jej milosrdného príhovoru, aby sa aj dnes mohli mnohí zmieriť s naším Pánom Ježišom Kristom skrze orodovanie presvätej Panny Márie (ktorú Anna Katarína Emmerichová tak milovala).

Zbožná augustiniánska sestra zostane „križom pri ceste“ pre tých, ktorí sa chcú spasiť a nájsť u nej útechu a usmernenie na cestu do nebeskej vlasti.“³

Keď zostala pripútaná na lôžko, trápili ju veľké bolesti. Dokonca prosila, aby boli ešte väčšie, aby svojím utrpením mohla uľahčiť chorým.

Pri nevýslovnom utrpení ju posilňovali videnia jej patróna, svätého Augustína a svätého Ignáca z Loyoly, ktorí boli jej učiteľmi. Jej bolesti záhadne zmizli po prijatí sviatosti pomazania chorých. Tým, že trpela za iných, však dosiahla hranicu utrpenia. Asi mesiac pred smrťou povedala slabým hlasom:

„Už nemôžem vziať na seba utrpenie za hriechy iných, prišla som na koniec, som na konci života.“

Doteraz som trpela za iných, teraz trpím za seba.“

Potom nábožná Katarína mohla vyslovovať už len meno Ježiš.

Vedená Duchom Svätým zasvätila svoj život v prospech trpiacich, nesmrteľných duší a Cirkvi.

V máji 1987 počas návštevy v Münsterskom biskupstve Ján Pavol II. o hrdinskej stigmaticke povedal: „Sestra Emmerichová nám svojím mystickým životom ukazuje hodnotu obety a utrpenia v jednote s ukrižovaným Pánom.“

1

Úryvky z diela K. E. Schmögnera, *Leben der gottseligen Anna Katharina Emmerich*, Freiburg im Breisgau 1885.

2

A. K. Emmerichová žila v období medzi rokmi 1700 a 1800, ktoré bolo nepriateľské voči kresťanskej viere.

3

Z časopisu *Anna Katharina Emmerich. Ein Kreuz am Weg*, Augustinus Verlag, Würzburg 1974. Th. Wegener, *Das Leben der Anna Katharina Emmerich*, Dülmen 1918.

Život a poslanie

„Anna Katarína Emmerichová je Božím vánkom, ktorý ohlasuje príchod nášho Pána.“

(Luise Henselová)

Anna Katarína Emmerichová sa narodila 8. septembra, na sviatok Narodenia preblahoslavenej Panny Márie, roku 1774 v dedinke Flamske alebo Flamschen (Coesfeld), v Münsterskej diecéze.

Jej rodičia boli chudobní roľníci. Ich jediným bohatstvom bola prostá a úprimná viera, ku ktorej viedli svojich deväť detí.

Duchovne sa Katarína začala rozvíjať veľmi zavčasu a od prvých krôčikov v živote bola poslušným nástrojom v Božích rukách.

Od detstva sa neustále modlila, stránila sa sveta a umŕtvovala si zmysly.

Otec Thomas Wegener, generálny vicepostulátor v prvom procese beatifikácie sestry Emmerichovej, v jej najznámejšom životopise napísal: „Anna Katarína sa už od detstva v noci modlievala, uprostred noci vstávala z postele a modlila sa so svojimi anjelmi často až do svitania...“

Na nebeského Otca sa obracala najmä s prosbou, aby mohla zostať „v Pánovom dome“ a konať jeho vôľu, nech by bola akákoľvek.

S Bohom sa zhovárala tak, ako sa zhovára dieťa so svojím otcom, a Pán jej umožnil cítiť jeho prítomnosť počas modlitby tým, že jej dal schopnosť kontemplanovať božské tajomstvá, ktoré ostávajú ostatným smrteľníkom utajené.

Kontemplovala udalosti Starého a Nového zákona ako nedeliteľný celok⁵. Vidala anjelov, duše v očistci, spoločenstvo svätých v nebi, Cirkev na zemi, život Ježiša a Márie, ktorých oddane milovala.

Dievčatko nebolo len vizionárkou, ale bola „vt'ahovaná“ do toho, čo videla, a tak sa stala vo svojich videniach „aktívnou“. Jej duch bol prítomný v kontemplovaných udalostiach, zúčastňovala sa na nich a trpela spolu s biblickými postavami.

Počas Adventu sa videla spolu s Božou Matkou a so svätým Jozefom na ceste do Betlehema a potom pri modlitbe v maštali, pred Ježiškom. S Máriou kontemplovala Kristovu tvár a jeho smrť na kríži. Tento výnimočný dar sprevádzal nábožnú Katarínu po celý život.

Pri opisovaní Kristovho umučenia vizionárka detailne opisuje Ježišovu tvár a telo, jeho rúcho a kríž, čo svedčí o jej mimoriadnej pozornosti:

„Napriek týraniam a krutému mučeniu zostal Boží Syn pekný a svätý. Veľkonočný Baránok, obetovaný za hriechy sveta.

Ježiš mal široký a mohutný hrudník, nemal ho zarastený ako Ján Krstiteľ.

Jeho kolená boli pevné a robustné ako kolená človeka, ktorý veľa putuje a často sa kľáčačky modlí. Nohy mal dlhé a svalnaté. Chodidlá mal pevné a ušľachtilého tvaru, kožu na chodidlách mal stvrdnutú od mnohého chodenia. Ruky mal pekné, s dlhými a jemnými prstami. Krk mal dlhší, mohutný a svalnatý, nie príliš veľkú hlavu, vysoké a široké čelo, oválnu tvár a bledú pleť, podobnú tej, akú mala svätá Panna. Jeho pohľad bol čistý. Ježiš mal hnedé vlasy so zlatistým odtieňom, dlhé po pleciah. Nosil krátku rozdvojenú bradu.

Teraz, na kríži, mal vlasy sčasti vytrhané, zlepené zrazenou krvou, jeho telo bolo samá rana a bol taký vychudnutý, že ani úplne nezakrýval drevo kríža.

Ježišov kríž tvorili brvná hnedej a žltkastej farby, kmeň bol tmavý...“

Obrazy, ktoré majú pôvod v hlbokej vnímavosti milujúcej duše. Len mystická nevesta s čistým a milujúcim srdcom dokáže tak dobre opísať detaily trpiaceho Ženicha.

Táto jemnosť, táto mimoriadna ženská neha voči utrápenému milosrdnému a prenasledovanému Kristovi sa v nej odzrkadlila s rovnakou intenzitou aj v jej citlivosti voči útrapám blízkych.

Anna Katarína už od detstva nepretržite nielen žila Ježišovu prítomnosť, ale žila spolu s Ježišom vo svetle neopísateľnej jednoty. Jedno z rozprávání o detstve nám ukáže výnimočnosť jej života s Ježišom:

„Keď som pásavala kravy, často ku mne prichádzal malý Ježiško a kým sa kravy pásli, rozprávali sme sa o tom, ako treba slúžiť Pánovi. Všetko, čo som chcela urobiť, sa mi podarilo, a všetko, čo som potrebovala, som mala.

Zvláštne na tom bolo to, že som si myslela, že to tak robím ja, no v skutočnosti to robil on.“

Tak ako apoštol Pavol, aj Katarína mohla povedať: „Pre mňa žiť je Kristus“ (Flp 1,21); „Kristus je môj život“ (porov. Kol 3,4); „Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus“ (Gal 2,20).

Všetko, čo sa deti učili z katechizmu, ona už vedela vďaka kontemplácii z videní udalostí evanjelia.

Raz prezradila: „Dozvedela som sa, že to, čo vidíme ľudskými očami, nie je skutočné, ale to, čo vidíme vnútorným zrakom, je oveľa jasnejšie a svetlejšie.“

Dievčatko nepovažovalo svoje videnia za niečo výnimočné, veď videla len Božiu nádheru. Bola naozaj presvedčená, že dar vízií je Božia milosť udelená všetkým, a tak o ňom hovorila so známymi. Keď však zistila, že ju nechápu a dokonca sa jej vysmieávajú, rozhodla sa uchovávať si vízie v skrytosti svojej duše.

Napriek tomu, že bola jemná a útla, ako sedemročná pomáhala rodičom pri práci na poli a pásavala ovce. Často, keď chcela byť Bohu bližšie, išla sa modliť na vyššie položené pasienky, odkiaľ kontemplovala s rukami vystretými smerom k nebu kláštor v Agnetenbergu a priľahlý kostolík.

V roku 1786, keď mala dvanásť rokov, s veľkou nábožnosťou pristúpila k prvému svätému prijímaniu. Pri tej príležitosti videla v chráme svoju patrónku svätú Katarínu spolu so svätou Cecíliou.

Nikdy ju nelákal svetský život: vždy túžila po živote v kláštore, aby sa celkom zasvätila Ježišovi.

Jeden sen jej potvrdil Božiu vôľu o jej duchovnom povolání. Katarína videla pri svojej posteli svätca s dvoma rehoľníkmi, ako jej prinášajú veľkú pozlátenú knihu s červenými a zlatými písmenami, podobnú omšovému misálu. Svätec jej povedal: „Ak budeš čítať túto knihu, dozvieš sa všetko o zbožnom živote Pánových neviest.“ Potom videnie zmizlo a v rukách jej zostala latinská kniha...

V knihe bol uvedený význam náboženských pokynov a obrady mystického sobáša s božským Ženíchom.

V roku 1798, keď mala dvadsaťštyri rokov, Anna Katarína si pri modlitbe v Kostole svätého Ignáca v Coesfelde vyprosovala milosť účasti na utrpení pri korunovaní trňovou korunou. Upadla do extázy a videla Ježiša ako osľňujúceho mladíka, ako jej ponúka dva vence – jeden z kvetov, druhý z trňov... „Hneď som siahla po trňovej korune. Položil mi ju na hlavu a pritlačil obidvoma rukami...“⁶ Čelo jej okamžite zaliala krv a neskôr sa jej len ťažko darilo ukrývať rany.

Tak ako svätá Veronika Giulianiová, svätá Katarína Sienská a Passitea Crogiová (Siena, 1564 – 1615), aj Anna Katarína prijala z Pánových rúk trňovú korunu.⁷

Keďže mala chatrné zdravie a pochádzala z chudobnej rodiny, nemala mnoho možností vstúpiť do kláštora, kde by mohla zrealizovať svoje povolanie. Okrem toho aj jej rodičia boli proti. Napriek všetkému ju 13. novembra 1802 pripustili k sľubom v augustiniánskom kláštore Agnetenberg. Jedna jej priateľka, organistka, získala miesto v kláštore a svoj vstup do rehole podmienila prijatím svojej kamarátky.

Od obliečky na ňu spolusestry žiarlili pre evidentné Božie dary, ktoré dostávala, a neraz ju tvrdo ponižovali.

Hoci si to uvedomovala, zostala pokorná a trezливо a vytrvalo myslela len na Ježiša.

Odvaha a stála Božia prítomnosť v jej živote jej pomohli kresťanský prijať a prekonať tieto ťažké skúšky. Na obdobie strávené v kláštore Agnetenberg si Katarína spomínala v dobrom, lebo bolestivá askéza jej priniesla opojenie vierou.

Keď bola chorá, liečila sa liečivými bylinkami, ktoré poznala intuitívne, ale poslúchala aj kláštorného lekára, ktorý jej však svojimi liekmi zdravotný stav len zhoršil.

V roku 1811 na základe napoleonského nariadenia kláštor zrušili. Spovedník sestier, otec Lambert z Francúzska, ktorý si ju obľúbil, našiel pre chudobnú chorú mníšku dočasné ubytovanie u istej nábožnej vdovy v Dülmene. Mala u nej slúžiť.

V roku 1812 bola obeť sestry Emmerichovej poznačená Božou pečaťou svätých stigmat na nohách a rukách. Boli to krvácajúce rany, rovnaké aké mal na tele ukrižovaný Ježiš. Niekoľko mesiacov sa jej podarilo udržať všetko v tajnosti, ale začiatkom roku 1813 sa o nich verejnosť dozvedela.

Stigmatizovaná vizionárka bola veľmi slabá a mnoho dní v sebe neudržala inú potravu, iba eucharistickú hostiu a čistú vodu. Vtedy ju vídali v stave extázy vznášať sa vo vzduchu nad posteľou.

Pri jej lôžku sa striedali skupiny duchovných i laikov, aby potvrdili vierohodnosť mystických fenoménov a absolútne neprijímanie potravy.

Napokon, po rokoch skúmania im neostalo iné, než potvrdiť nadprirodzenú povahu zázračných javov. Pri dôkladnom skúmaní vyšetrojúci často prstami stláčali rany stigmatizovanej, čím jej spôsobovali nevýslovne bolesti.

Aj ošetrojúci lekár Kataríny Emmerichovej, doktor Franz Wilhelm Wesener, ktorý jej po istom čase uveril, uvádza vo svojich *Pamätiach* absolútne neprijímanie potravy po dlhý čas a prirodzené krvácanie stigmatizovanej. Opísal hrdinské čnosti a mystickú priazeň, ktorými bola obdarená: plnú účasť na živote a utrpení nášho Pána, poznanie tajomstiev viery, rozlišovanie relikvií svätých, výnimočný vzťah k dušiam v očistci, poznanie liečivých bylín, úplný pôst, duchovnú a bolestnú spätosť s trápeniami bližných a charizmu pokory a poznania srdca.

V posledných rokoch svojho života bola Katarína pripútaná na lôžko a veľa trpela, zatiaľ čo jej duch žil naplnený posvätnými tajomstvami.

Čím bola smrť bližšie, tým viac jej ako med vytekali z úst modlitby a ona sa užšie pripájala k Ježišovmu utrpeniu.

Deviaty február 1824 bol posledným dňom jej pozemského života: „Visím na kríži, blíži sa koniec.“ Spovedník jej udelil rozhrešenie a odriekal modlitby za umierajúcich. Asi o pol deviatej večer mystická Kristova nevesta pri plnom vedomí prijala Oltárnu sviatosť a posledné pomazanie.

Ešte raz zvolala: „Príď, Pane Ježišu.“ Nato pobožkala kríž a odovzdala svoju čistú dušu Bohu.

„Pútnik“^s pokľakol k jej posteli a nábožne sa modlil.

Nasledujúceho dňa napísal vikár Hilgenberg jej spolusestre a priateľke Kláre Söntgenovej: „Zvít'azila a tým, že prekonala dlhú zimu utrpenia, splnila svoju úlohu.“

A 16. februára ešte napísal:

„Veľký zástup ľudí z blízkyh dedín a z vidieckych usadlostí celého Vestfálska, spolu s farármi z rôznych krajov si prišiel uctiť telesnú schránku sestry Emmerichovej.

Smútočný sprievod sa vinul od jej bydliska a zhromaždil sa na cintoríne a v jeho okolí.

Vedľajšie cesty boli plné ľudí. Túto pokornú a výnimočnú ženu, ktorá jedenásť rokov žila v bolestiach, pokání, útrapách, extázach a v modlitbách, si konečne uctil kresťanský ľud ako Božieho svedka.“

Hneď po pohrebe sa svetskí predstavitelia usilovali vymazať spomienku na ňu a zabrániť ľuďom uctievať si ju tak, že jej telesné pozostatky preniesli do vzdialenejšieho kúta cintorína a dokonca zakázali umiestniť na náhrobok chudobnej mnišky akýkoľvek nápis.

Napriek všetkým opatreniam, ktoré podnikli, aby pred veriacimi utajili miesto jej posledného odpočinku, bol hrob Anny Kataríny často pokrytý čerstvými kyticami kvetov, ktorými jej nepretržite vzdávali úctu jej verní.

Pätnásteho februára 1975 telesné pozostatky Božej služobnice preniesli do krypty v Kostole svätého Kríža v Dülmene a jej hrob bol sprístupnený na verejné uctievanie. Aj pri tejto príležitosti bolo možné vidieť, ako si ľud ctí sestru-mystičku: zástupy veriacich sa modlili pred jej hrobkou a na jej hrob položili stovky vencov a kytíc.

Dodnes prichádzajú kresťania modliť sa k jej telesným pozostatkom, čo svedčí o jej obľúbenosti. Miesta, kde žila a trpela, neustále priťahujú pútnikov z celého sveta.

V roku 1818 navštívil Annu Katarínu známy spisovateľ Clemens Brentano, ktorého sa vnútorne dotkli jej charizmatické dary. Obrátil sa a žil zbožným životom. Pri lôžku vizionárky strávil šesť nasledujúcich rokov až do jej smrti a zapisoval všetko, čo hovorila o svojich videniach.

Brentanova prítomnosť bola pre Katarínu Emmerichovú príčinou ďalšieho utrpenia, pretože ju napriek jej slabosti stále žiadal, aby rozprávala o svojich videniach.

Veľký básnik romantizmu napísal šestnásťtisíc strán, ktoré boli zväčša vydané v nasledujúcich dielach:

Das bittere Leiden unseres Herrn Jesus Christus, 1833 (Horké utrpenie nášho Pána Ježiša Krista);

Das arme Leben unseres Herrn Jesu Christi, 1858 – 1860 (Strastiplný život nášho Pána Ježiša Krista);

Das Leben der heiligen Jungfrau Maria, 1852 (Život Blahoslavenej Panny Márie).

Ďalšie rozprávania spracoval Karl Erhard Schmöger vo svojom diele o živote a videniach sestry Emmerichovej, *Leben der gottseligen Anna Katharina Emmerich*, ktoré vyšlo v roku 1885.

Aj doktor Franz Wilhelm Wesener, dekan Resing a otec Bernhard Overberg prerozprávali niektoré videnia Anny Kataríny Emmerichovej a vydali ich v roku 1926.

5

Ako hovorí jej patrón svätý Augustín: „V Starom zákone sa ukrýva Nový a v Novom sa prejavuje Starý.“

6

Anna Katarína sa s tým neskôr zverila Clemensovi Brentanovi.

7

Korunovanie trními je vízia, ktorá má analógiu v dejinách kresťanskej mystiky.

8

Tak nazývala Anna Katarína Brentana (pozemský „pútnik“, ktorý putuje do nebeskej vlasti).

Vplyv, uznanie a oslávenie

„V teba, Pane, som dúfal, nebudem zahanbený naveky.“ (Ž 71,1)

Potom, čo opustila kláštor Agnetenberg, prichádzalo množstvo ľudí navštíviť „mníšku so stigmami“ – ako ju zvyčajne nazývali –, o ktorej sa toľko hovorilo.

Aj významné osobnosti kultúrneho a cirkevného sveta preukazovali úctu rehoľnej sestre-mystičke. Obracali sa na ňu, aby naplnila ich túžbu po Bohu a aby od nej získali duchovnú radu.

Viaceri sa obrátili. Spomeňme napríklad Bernharda Overberga, riaditeľa seminára v Münsteri, bratov Christiana a Clemensa Brentanovcov, doktora Wesenera, grófa Stolberga a jeho manželku, poetku Luise Henselovú.

Od tých čias až dodnes mnohí neveriaci a ľudia, ktorí stratili vieru, začali žiť horlivým kresťanským životom, keď si prečítali rozprávania o udalostiach evanjelia, ktoré prerozprávala Anna Katarína.

Príkladom je Paul Claudel, známy francúzsky básnik, ktorý zomrel v roku 1955. Najprv bol neveriaci. Vo svojej autobiografii *Konverzia* píše: „Sväté písmo, Danteho Božská komédia a úžasné biblické rozprávania sestry Emmerichovej mi pomohli úprimne sa obrátiť na katolícku vieru.“⁹

Potom, čo vatikánske komisie 24. apríla 2002 uznali Katarínine čnosti hrdinského stupňa a v roku 2003 uznali zázrak, ktorý sa udial na jej príhovor, proces blahorečenia Anny Kataríny sa priblížil k úspešnému koncu. Završil sa slávnostou beatifikáciou, ktorú uskutočnil na Námestí sv. Petra v Ríme pápež Ján Pavol II. 3. októbra 2004. Povýšenie na uctievanie na oltári svedčí aj o vďačnosti Cirkvi voči tej, ktorá sa tak obetovala a trpela za druhých.

Niektorí vedci vyjadrili pochybnosti o autentickosti nadprirodzených javov, ktoré sa spájali s Katarínou Emmerichovou. No všetci sa zhodujú v uznávaní jej výnimočných kresťanských čností.

Vysokou duchovnou hodnotou jej utrpenia sa v roku 1999 zaoberalo sympóziu na Pápežskej gregoriánskej univerzite v Ríme, ktorá vyzdvihla čnostný život nábožnej mníšky a najmä jej mystickú účasť na utrpení Pána.

Anna Katarína Emmerichová, mystička a mučienica, svedčí pred našou konzumnou spoločnosťou o vysokej hodnote duchovného života a pomáha všetkým vstúpiť do „domu Pána“.

9

Z časopisu *Anna Katharina Emmerich. Ein Kreuz am Weg*, 1974, s. 18.

Toto vydanie

Toto vydanie je skrátenou verziou obsiahleho diela, ktoré zostavil a vydal Clemens Brentano v roku 1833 (*Horké utrpenie nášho Pána Ježiša Krista podľa videní bohabojnej Anny Kataríny Emmerichovej*).

Prvý taliansky preklad¹⁰ tejto úžasnej knihy so stručným životopisom stigmatizovanej sestry, ktorý napísal básnik Brentano, oslovil mnohých a vďaka nemu sa rozšírilo uctievanie nábožnej rehoľníčky za hranicami Nemecka. V Taliansku už v roku 1861 vyšlo piate vydanie tohto diela.

Veľká duchovná a náboženská hodnota povzbudila nábožnosť nielen prostého kresťanského ľudu, ale aj umelcov a intelektuálov.

Ešte aj dnes zostáva sugestívne rozprávanie sestry Emmerichovej o utrpení Pána klasickým dielom kresťanskej mystiky a takto ho ľudia čítajú a meditujú.

Text dopĺňajú vysvetlivky a biblické údaje, aby si čitateľ urobil obraz o tom, nakoľko sa vízie nábožnej rehoľníčky zhodujú s evanjeliami a ako sa navzájom dopĺňajú. Pozorný a zasvätený čitateľ si sám všimne, nakoľko jej rozprávanie reprodukuje evanjeliové rozprávanie o utrpení Pána. Aby sme čitateľovi uľahčili prácu pri porovnávaní, na nasledujúcich stranách zaradíme text Evanjelia podľa Marka, pričom sa budeme odvolávať aj na ostatné evanjeliá.

Táto kniha obsahuje výber videní od Ježišovej Poslednej večere až po smrť a uloženie Pána do hrobu, krátko sa venuje zmŕtvychvstaniu a prvým zjaveniam Zmŕtvychvstalého. Obsahovo najväčší priestor je venovaný rozprávaniu o procese, odsúdení, mučení, smrti a pochovaní Pána. Čitateľ iste pochopí prečo. Dúfame, že táto kniha mu prinesie duchovný úžitok na slávu Pána.

10

Typografia Monte Cassino, 1844.

Literatúra

a) Prameň

Clemens Brentano, *Das bittere Leiden unseres Herrn Jesu Christi. Nach den Betrachtungen der gottseligen Anna Katharina Emmerich* (1833), Georg Müller Verlag, München-Leipzig 1912 (hrsg. von W. Oehl – C. Schuddenkopf, vol. XIV/1); Weltbild Verlag, Augsburg 1989. – Taliansky preklad: *La dolorosa passione di N. S. Gesù Cristo secondo le visioni di Anna Caterina Emmerich e la vita della Venerabile*, a cura di Oliva Rudella Gerevini, Soc. Ed. S. Alessandro, Bergamo 1958; *La Passione secondo Anna Katharina Emmerich*, preklad Laura De Berardinis Tilopa, Teramo-Roma 1990.

b) Kritika

Heslo: „Emmerich, Anna Katharina“, in *Biblioteca Sanctorum*, App. I (1987) 449–451; *Enciclopedia Cattolica*, IV (1950), 313–315; *Dictionnaire de spiritualité*, IV (1960), 622–627.

c) Najnovšie publikácie

Aa.vv., *Anna Katharina Emmerich. Passio, Compassio, Mystik. Dokumentation des Emmerich-Symposiums an der Päpstlichen Universität Gregoriana in Rom*, Münster 2000.

Giovetti Paola, *La monaca e il poeta. Anna Katharina Emmerich e Clemens Brentano*, Edizioni San Paolo, Cinisello Balsamo (Milano) 2000.

Giovetti Paola, *Vita della santa Vergine Maria*, Edizione San Paolo, Cinisello Balsamo (Milano) 2004.

Noja Vincenzo, *La vita e la passione di suor Anna Caterina Emmerich* (biografia), Edizioni Segno, Udine 1997.

Noja Vincenzo, *Visioni e profezie di Caterina Emmerich. „Il fiore azzurro della fede“*, Edizioni Segno, Udine 1997.

Noja Vincenzo, *Emmerich Anna Caterina* in *Dizionario di mistica*, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 1998, s. 451n.

Noja Vincenzo, *Le visioni sulla Chiesa celeste e terrena, le povere anime del Purgatorio, gli angeli custodi e la Comunione dei Santi*, Cantagalli, Siena 1995.

Noja Vincenzo, *La vita della Madonna*, Ancilla, Conegliano (TV) 1997.

Noja Vincenzo, *I misteri dell'antica Alleanza*, Edizioni Segno, Udine 2000.

Noja Vincenzo, *Vita e insegnamenti di Nostro Signore Gesù Cristo*, Edizioni Segno, Udine 2000.

Pilla Eugenio, *Le RivelaZIONI*, 2 zv., Edizioni Cantagalli, Siena 1998.

Rano Balbino OSA, *Anna Caterina Emmerich*, in Fernando Rojo Martínez OSA, *Il fascino di Dio*, s. 223 – 224, Pubblicazioni Agostiniane, Roma 2000.

Ježišovo umučenie, smrť a zmŕtvychvstanie

Evanjelium podľa Marka, kapitoly 14 – 16

Paralelný dej:

Mt 26–28; Lk 22–24; Jn 18–21

14 Uznesenie veľprady. – ¹Bolo dva dni pred Veľkou nocou a sviatkami Nekvasených chlebov. Veľkňazi a zákonníci hľadali spôsob, ako ho podvodne chytiť a zabiť. ²Ale hovorili: „Nie vo sviatok, aby sa ľud nezbúrnil.“

Pomazanie v Betánii. – ³Keď bol v Betánii, v dome Šimona Malomocného a sedel pri stole, prišla žena s alabastrovou nádobou pravého vzácneho nardového oleja. Nádobu rozbila a olej mu vyliala na hlavu. ⁴Niektorí sa hnevali a hovorili si: „Načo takto mrhať voňavý olej? ⁵Veď sa mohol tento olej predat' za viac ako tristo denárov a tie rozdat' chudobným.“ A osopovali sa na ňu.

⁶Ale Ježiš povedal: „Nechajte ju! Prečo ju trápите? Urobila mi dobrý skutok. ⁷Veď chudobných máte vždy medzi sebou, a keď budete chcieť, môžete im robiť dobre. Ale mňa nemáte vždy. ⁸Urobila, čo mohla. Vopred pomazala moje telo na pohreb. ⁹Veru, hovorím vám: Kdekoľvek na svete sa bude ohlasovať evanjelium, bude sa na jej pamiatku hovoriť aj o tom, čo urobila.“

Judášova zrada. – ¹⁰Judáš Iškariotský, jeden z Dvanástich, odišiel k veľkňazom, aby im ho zradil. ¹¹Tí sa potešili, keď to počuli, a sľúbili, že mu dajú peniaze. A on hľadal spôsob, ako ho príhodne vydat'.

Príprava na veľkonočnú večeru. – ¹²V prvý deň sviatkov Nekvasených chlebov, keď zabíjali veľkonočného baránka, povedali mu jeho učeníci: „Kde ti máme ísť pripraviť veľkonočnú večeru?“ ¹³Poslal dvoch zo svojich učeníkov a vravel im: „Choďte do mesta. Tam stretnete človeka, ktorý bude niesť džbán vody. Choďte za ním ¹⁴a pánovi domu, do ktorého vojde, povedzte: »Učiteľ odkazuje: Kde je pre mňa miestnosť, v ktorej by som mohol jesť so svojimi učeníkmi veľkonočného baránka?« ¹⁵On vám ukáže veľkú hornú sieň, prestretú a pripravenú. Tam nám prichystajte.“ ¹⁶Učeníci odišli a keď prišli do mesta, všetko našli tak, ako im povedal. A pripravili veľkonočného baránka.

¹⁷Keď sa zvečeralo, prišiel s Dvanástimi. ¹⁸A keď boli pri stole a jedli, Ježiš povedal: „Veru, hovorím vám: Jeden z vás ma zradí, ten, čo je so mnou.“ ¹⁹Zosmutneli a začali sa ho jeden po druhom vypytovať: „Azda ja?“ ²⁰On im odpovedal: „Jeden z Dvanástich, čo so mnou namáča v mise. ²¹Syn človeka síce ide, ako je o ňom napísané, ale beda človekovi, ktorý zradza Syna človeka! Pre toho človeka by bolo lepšie, keby sa nebol narodil.“

Ustanovenie Eucharistie. – ²²Keď jedli, vzal chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával im, hovoriac: „Vezmite, toto je moje telo!“ ²³Potom vzal kalich, vzdával vďaky, dal im ho a všetci z neho pili. ²⁴A povedal im: „Toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých. ²⁵Veru, hovorím vám: Už nebudem piť z plodu viniča až do dňa, keď ho budem piť nový v Božom kráľovstve.“

Výstraha Petrovi. – ²⁶Potom zaspievali chválospev a vyšli na Olivovú horu. ²⁷Vtedy im Ježiš povedal: „Všetci odpadnete, lebo je napísané: »*Udriem pastiera a ovce sa rozprchnu.*«

²⁸Ale keď vstanem z mŕtvych, predídem vás do Galiley.“ ²⁹Peter mu povedal: „Aj keby všetci odpadli, ja nie.“ ³⁰Ježiš mu odvetil: „Veru, hovorím ti: Ty ma dnes, tejto noci, skôr, ako dva razy kohút zaspieva, tri razy zaprieš.“ ³¹Ale on ešte horlivejšie vyhlásil: „Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ťa.“ Podobne hovorili aj ostatní.

Ježiš v Getsemanskej záhrade. – ³²Prišli na pozemok, ktorý sa volá Getsemani, a povedal svojim učeníkom: „Sadnite si tu, kým sa pomodlím.“ ³³Vzal so sebou Petra, Jakuba a Jána. I doľahla naňho hrôza a úzkosť. ³⁴Vtedy im povedal: „Moja duša je smutná až na smrť. Ostaňte tu a bdejte!“ ³⁵Trocha poodišiel, padol na zem a modlil sa, aby ho, ak je možné, minula táto hodina. ³⁶Hovoril: „Abba, Otče! Tebe je všetko možné. Vezmi odo mňa tento kalich. No nie čo ja chcem, ale čo ty.“ ³⁷Keď sa vrátil, našiel ich spať. I povedal Petrovi: „Šimon, spíš? Ani hodinu si nemohol bdieť?“ ³⁸Bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia. Duch je síce ochotný, ale telo slabé.“ ³⁹Znova odišiel a modlil sa tými istými slovami. ⁴⁰A keď sa vrátil, zasa ich našiel spať: oči sa im zatvárali od únavy a nevedeli, čo mu povedať. ⁴¹Keď prišiel tretí raz, povedal im: „Ešte spíte a odpočívate? Dost' už. Prišla hodina: hľa, Syna človeka už vydávajú do rúk hriechnikov. ⁴²Vstaňte, poďme! Pozrite, môj zradca je blízko.“

Zajatie Ježiša. – ⁴³A kým ešte hovoril, prišiel zrazu Judáš, jeden z Dvanástich, a s ním zástup s mečmi a kyjmi, ktorý poslali veľkňazi, zákonníci a starší. ⁴⁴Jeho zradca im dal znamenie: „Koho pobožkám, to je on. Chyťte ho a obozretne odved'te!“ ⁴⁵Keď prišiel, hneď pristúpil k nemu a povedal: „Rabbi!“ A pobožkal ho. ⁴⁶Oni položili naň ruky a zajali ho. ⁴⁷Tu jeden z okolostojacich vytasil meč, zasiahol ním veľkňazovho sluhu a odt' al mu ucho. ⁴⁸Ježiš im povedal: „Vyšli ste s mečmi a kyjmi ako na zločinca, aby ste ma zajali. ⁴⁹Deň čo deň som učil u vás v chráme, a nezajali ste ma. Ale musí sa splniť Písmo.“ ⁵⁰Vtedy ho všetci opustili a rozutekali sa. ⁵¹No akýsi mladík išiel za ním, odetý plachtou na holom tele; a chytili ho. ⁵²Ale on pustil plachtu a utiekol nahý.

Ježiš pred veľradou. – ⁵³Ježiša priviedli k veľkňazovi, kde sa zhromaždili všetci veľkňazi, starší a zákonníci. ⁵⁴Peter šiel zďaleka za ním až dnu do veľkňazovho dvora. Sadol si k sluhom a zohrievan sa pri ohni. ⁵⁵Veľkňazi a celá veľrada zháňali svedectvo proti Ježišovi, aby ho mohli odsúdiť na smrť. Ale nenašli. ⁵⁶Mnohí proti nemu krivo svedčili, a ich svedectvá sa nezhodovali. ⁵⁷Tu niektorí vstali a krivo proti nemu svedčili: ⁵⁸ „My sme ho počuli hovoriť: »Ja zborím tento chrám zhotovený rukou a za tri dni postavím iný, nie rukou zhotovený.«“ ⁵⁹Ale ani tak sa ich svedectvo nezhodovalo. ⁶⁰Tu vstal veľkňaz, postavil sa do stredu a opýtal sa Ježiša: „Nič neodpovieš na to, čo títo svedčia proti tebe?“ ⁶¹Ale on mlčal a nič neodpovedal. Veľkňaz sa ho znova pýtal: „Si ty Mesiáš, syn Požehnaného?“ ⁶²Ježiš odvetil: „Áno, som. A *uvidíte Syna človeka sedieť po pravici Moci a prichádzať s nebeskými oblakmi.*“

⁶³Vtedy si veľkňaz roztrhol rúcho a povedal: „Načo ešte potrebujeme svedkov? ⁶⁴Počuli ste rúhanie. Čo na to poviete?“ A oni všetci vyniesli nad ním súd, že je hoden smrti.

⁶⁵Niektorí začali naňho pľuť, zakrývali mu tvár, bili ho päst'ami a hovorili mu: „Prorokuj!“ Aj sluhovia ho bili po tvári.

Peter zapiera Ježiša. – ⁶⁶Keď bol Peter dolu na nádvorí, prišla jedna z veľkňazových slúžok. ⁶⁷Len čo zbadala Petra, ako sa zohrieva, pozrela sa naňho a povedala: „Aj ty si bol s tým Nazaretčanom, Ježišom.“ ⁶⁸Ale on zaprel: „Ani neviem, ani nerozumiem, čo hovoríš.“ Vyšiel von pred nádvorie a zaspieval kohút. ⁶⁹Keď ho tam videla slúžka, znova začala vravieť okolostojacim: „Tento je z nich.“ ⁷⁰Ale on opäť zapieral. O chvíľku tí, čo tam stáli, znova hovorili Petrovi: „Veru si z nich, veď si aj Galilejčan.“ ⁷¹On sa však začal zaklínať a prisahať: „Nepoznám toho človeka, o ktorom hovoríte.“ ⁷²Vtom kohút zaspieval druhý raz. Vtedy sa Peter rozpamätal na slovo, ktoré mu bol povedal Ježiš: „Skôr ako dva razy kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš.“ I rozplakal sa.

15 Ježiš pred Pilátom. – ¹Hneď zrána mali poradu veľkňazi so staršími a zákonníkmi, teda celá veľrada. Ježiša spútili, odviekli a odovzdali Pilátovi. ²Pilát sa ho spýtal: „Si židovský kráľ?“ On mu odpovedal: „Sám to hovoríš.“ ³Veľkňazi naň mnoho žalovali ⁴a Pilát sa ho znova spytoval: „Nič neodpovieš? Pozri, čo všetko žalujú na teba!“ ⁵Ale Ježiš už nič nepovedal, takže sa Pilát čudoval.

⁶Na sviatky im prepúšť'al jedného väzňa, ktorého si žiadali. ⁷S povstalcami, čo sa pri vzbure dopustili vraždy, bol uväznený muž, ktorý sa volal Barabáš. ⁸Zástup vystúpil hore a žiadal si to, čo im robieval. ⁹Pilát im povedal: „Chcete, aby som vám

prepustil židovského kráľa?¹⁰ Lebo vedel, že ho veľkňazi vydali zo závidia. ¹¹Ale veľkňazi podnietili zástup, aby im radšej prepustil Barabáša. ¹²Pilát sa ich znova opýtal: „Čo mám teda podľa vás urobiť so židovským kráľom?“ ¹³Oni opäť skríkli: „Ukrižuj ho!“ ¹⁴Pilát im vravel: „A čo zlé urobil?“ Ale oni tým väčšmi kričali: „Ukrižuj ho!“ ¹⁵A Pilát, aby urobil ľudu po vôli, prepustil im Barabáša. Ježiša však dal zbičovať a vydal ho, aby ho ukrižovali.

Ježiša korunujú trnám. – ¹⁶Vojaci ho odvedli dnu do nádvorja, čiže do vládnej budovy, a zvolali celú kohortu. ¹⁷Odeli ho do purpurového plášt'a, z trňa uplietli korunu a založili mu ju ¹⁸a začali ho pozdravovať: „Buď pozdravený, židovský kráľ!“ ¹⁹Bili ho trstinou po hlave, pľuli naňho, kľakali pred ním a klaňali sa mu. ²⁰Keď sa mu naposmievali, vyzliekli ho z purpuru a obliekli mu jeho šaty. Potom ho vyviedli, aby ho ukrižovali.

Krížová cesta a ukrižovanie. – ²¹Tu prinútili istého Šimona z Cyrény, Alexandrovho a Rúfovho otca, ktorý sa tade vracal z poľa, aby mu niesol kríž. ²²Tak ho priviedli na miesto Golgota, čo v preklade znamená Lebka. ²³Dávali mu víno zmiešané s myrhou, ale on ho neprijal.

²⁴Potom ho ukrižovali a *rozdelili si jeho šaty – hodili o ne los*, kto si má čo vziať. ²⁵Keď ho ukrižovali, bolo deväť hodín. ²⁶Jeho vinu označili nápisom: „Židovský kráľ.“ ²⁷Vedno s ním ukrižovali aj dvoch zločincov: jedného napravo od neho, druhého naľavo. (²⁸A splnilo sa Písmo, ktoré hovorí: „Započítali ho medzi zločincov.“)

Ježišovi na kríži sa posmievali. – ²⁹A tí, čo šli okolo, rúhali sa mu; *potriasali hlavami* a vraveli: „Aha, ten, čo zborí chrám a za tri dni ho postaví. ³⁰Zachráň sám seba, zostúp z kríža!“ ³¹Podobne sa mu posmievali aj veľkňazi a so zákonníkmi si hovorili: „Iných zachraňoval, sám seba nemôže zachrániť.“ ³²Kristus, kráľ Izraela! Nech teraz zostúpi z kríža, aby sme videli a uverili.“ Ešte aj tí ho hanobili, čo boli s ním ukrižovaní.

Ježiš na kríži zomiera. – ³³Keď bolo dvanásť hodín, nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní. ³⁴O tretej hodine zvolal Ježiš mocným hlasom: „*Heloi, heloi, lema sabaktani?*“ čo v preklade znamená: „*Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?*“ ³⁵Keď to počuli, niektorí z okolostojacich vraveli: „Pozrite, volá Eliáša.“ ³⁶Ktosi odbehol, naplnil špongiu octom, nastokol ju na trstinu, *dával mu piť* a hovoril: „Počkajte, uvidíme, či ho Eliáš príde sňať.“ ³⁷Ale Ježiš zvolal mocným hlasom a vydýchol.

³⁸Chrámová opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospodku.

³⁹Keď stotník, čo stál naproti nemu, videl, ako vykrikoval a skonol, povedal: „Tento človek bol naozaj Boží Syn.“

⁴⁰Zobdaleč sa pozerali aj ženy. Medzi nimi Mária Magdaléna, Mária, matka Jakuba Mladšieho a Jozesa, i Salome, ⁴¹ktoré ho sprevádzali a posluhovali mu, keď bol v Galilei. Aj mnohé iné, čo s ním prišli do Jeruzalema.

Ježiša pochovávajú. – ⁴²Keď sa už zvečeriло, pretože bol Prípravný deň, čiže deň pred sobotou, ⁴³prišiel Jozef z Arimatey, významný člen rady, ktorý tiež očakával Božie kráľovstvo, smelo vošiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo telo. ⁴⁴Pilát sa zadivil, že už zomrel. Zavolať si stotníka a opýtal sa ho, či je už mŕtvy. ⁴⁵Keď mu to stotník potvrdil, daroval telo Jozefovi. ⁴⁶On kúpil plátno a keď ho sňal, zavinul ho do plátna a uložil do hrobu vytesaného do skaly. A ku vchodu do hrobu privalil kameň. ⁴⁷Mária Magdaléna a Mária Jozesova sa pozerali, kde ho uložili.

16 Prázdny hrob. Zvest' anjela. – ¹Keď sa minula sobota, Mária Magdaléna a Mária Jakobova i Salome nakúpili voňavé oleje a išli ho pomazať. ²V prvý deň týždňa, skoro ráno, po východe slnka, prišli k hrobu ³a hovorili si: „Kto nám odvalí kameň od vchodu do hrobu?“ ⁴Ale keď sa pozreli, videli, že kameň je odvalený; bol totiž veľmi veľký. ⁵Keď vošli do hrobu, na pravej strane videli sedieť mladíka oblečeného do bieleho rúcha a střípli. ⁶On sa im prihovril: „Neľakajte sa! Hľadáte Ježiša Nazaretského, ktorý bol ukrižovaný. Vstal z mŕtvych. Niet ho tu. Hľa, miesto, kde ho uložili. ⁷Ale choďte a povedzte jeho učeníkom a Petrovi: »Ide pred vami do Galiley. Tam ho uvidíte, ako vám povedal.« ⁸Vyšli a utekali od hrobu, lebo sa ich zmocnila hrôza a strach. A nepovedali nikomu nič, lebo sa báli.

Vzkriesený Ježiš sa zjavuje. Misijný rozkaz. – ⁹Keď ráno v prvý deň týždňa vstal z mŕtvych, zjavil sa najprv Márii Magdaléne, z ktorej kedysi vyhnal sedem zlých duchov. ¹⁰Ona išla a zvestovala to tým, čo s ním bývali a teraz boli smutní a plakali. ¹¹Ale oni, keď počuli, že žije a že ho videla, neverili. ¹²Potom sa v inej podobe zjavil dvom z nich na ceste, keď išli na vidiek. ¹³Aj oni to išli zvestovať ostatným, ale ani im neverili.

¹⁴Napokon sa zjavil samým Jedenástim, keď sedeli pri stole, a vyčítal im neveru a tvrdosť srdca, že neuverili tým, čo ho videli vzkrieseného. ¹⁵A povedal im: „Choďte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu. ¹⁶Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený; ale kto neuverí, bude odsúdený. ¹⁷A tých, čo uveria, budú sprevádzať tieto znamenia: v mojom mene budú vyhánat' zlých duchov, budú hovoriť novými jazykmi, ¹⁸hady budú brať do rúk a ak niečo smrtonosné vypijú, neuškodí im; na chorých budú vkladat' ruky a tí ozdravejú.“

Nanebovstúpenie. – ¹⁹Keď im to Pán Ježiš povedal, vzatý bol do neba a zasadol po pravici Boha.

²⁰Oni sa rozišli a všade kázali. Pán im pomáhal a ich slová potvrdzoval znameniami, ktoré ich sprevádzali.

Umučenie Pána Ježiša vo videniach Anny Kataríny Emmerichovej

Úvod

Začiatkom roka 1823 sestra Anna Katarína Emmerichová často upadala do extázy a mala videnia umučenia nášho Pána Ježiša Krista. Niekoľko mesiacov zotrvala v každodennej kontemplácii ducha.

Vizionárku tieto videnia úplne ovládli, takže jej duša bola uzavretá pred akýmkoľvek vonkajším vnemom. Na tvári sa jej usadil výraz človeka vystaveného ťažkým mukám a tak ako Ježišovi v Getsemanskej záhrade, stekal jej po ramenách a chrbte krvavý pot v takom množstve, že všetko oblečenie aj jej posteľ boli premočené. Omilostenú ženu trýznil veľký smäd, hlavne ráno mala úplne suché ústa a ochabnutý jazyk.

Clemens Brentano

Prvá časť: Od večeradla po Getsemanskú záhradu

1. kapitola

1.1 Večeradlo

Na južnom svahu hory Sion, neďaleko zrúcaniny Dávidovho hradu, som videla veľkú budovu obklopenú stromami. V priestrannom dvore tejto pevnej stavby som videla ďalšie domy. Bol tam dom kuchára a ďalší dom, v ktorom sa zdržiavala svätá Panna a zbožné ženy po Ježišovej smrti.

Keď sa budova dostala do vlastníctva dvoch členov veľrady, Nikodéma a Jozefa z Arimatey, bola schátraná. Hlavnú budovu prestavali a zariadili ju ako večeradlo, v ktorom cudzinci slávievali veľkonočné sviatky. V tomto dome kedysi bývali statoční Dávidovi vojvodcovia.

Večeradlo bolo bez okien: svetlo sa dostáva dnu otvormi v hornej časti múrov; zo stropu visí niekoľko lúčok. Počas sviatkov sa steny zakrývajú až do polovice ozdobnými rohožami a kobercami a otvor v streche sa prekryje modrým závojom. Podobný záves oddeľuje hlavnú sieň od predsieni, do ktorej sa vchádza tromi vchodmi. Za hlavnou sieňou je miestnosť, do ktorej sa ukladá oblečenie a iné predmety, a uprostred stojí pec. V nej sa pečie nekvasený chlieb a veľkonočný baránok, no používa sa aj na pálenie kadidla a spaľovanie zvyškov pokrmov.

Večeradlo sa rozdelí – na predsieň, hlavnú sieň a vnútornú sieň – podobá chrámu zloženému z predsieni, svätyne a Svätyne svätých.

Miestnosti v inej časti budovy slúžili ako sklad veľkých náhrobných i stavebných kameňov a ako kamenárska dielňa, pretože Jozef z Arimatey vlastnil vo svojej domovine kvalitné kameňolomy a obchodoval s náhrobnými kameňmi, s opracovanými kameňmi a stĺpmi. Všetko sa spracovávalo pod jeho dohľadom.

Nikodém spolupracoval s Jozefom, obchodoval, inokedy vyrábala sochy a opracovával kameň.

Okrem sviatočných dní tu bol často, v sieni vytesával do kameňa obrazy a ornamenty.

1.2 Prípravy na Poslednú večeru

Ježiš poslal Petra a Jána so slovami: „Choďte a pripravte nám veľkonočnú večeru!“ (Lk 22,8)

(Zelený štvrtok, pred jeho umučením, 13. nisan, t. j. 29. marec, Ježiš mal bez jedného dňa 33 rokov a osemnásť týždňov.)

Videla som, ako v Betánii, v dome Šimona Malomocného, potom, čo dojedli, Mária Magdaléna pomazala Ježišovi hlavu. Táto scéna Judáša tak pohoršila, že utekal do Jeruzalema, aby Pána vydal do rúk veľkňazom.

V ten istý deň poslal náš Pán krátko pred svitaním dvoch verných apoštolov, Šimona Petra a Jána, do Jeruzalema, aby pripravili veľkonočnú večeru vo večeradle. Ježiš im povedal, že na hore Sion stretnú človeka, ktorý bude niest' džbán vody. V jeho dome jedli veľkonočného baránka už minulý rok. Mali s ním ísť do tohto domu a povedať mu:

„Majster ti odkazuje, že sa priblížil jeho čas a rád by jedol veľkonočného baránka u teba.“

Keď mu to povedia, on sa postará o všetko.

Obaja apoštoli sa pobrali do Jeruzalema a vystúpili na Sion. Išli cestičkou medzi stromami, popri potoku. Keď vyšli na vrchol hory, blízko večeradla stretli človeka, o ktorom im hovoril Ježiš. Odovzdali mu Majstrov odkaz a on hneď povedal, že Nikodém pripravil večeru, ale on nevedel, pre koho a teraz sa potešil, že ide o Ježiša. Ten muž sa volal Héli, bol švagrom Zachariáša z Hebronu. On dal vedieť Ježišovi, že Ján Krstiteľ zomrel.

Apoštoli si prezreli večeradlo, dohodli s Hélim posledné podrobnosti a potom sa s ním rozlúčili.

Prešli po moste a chodníkom lemovaným kríkmi sa vybrali k domu starého Simeona, kňaza, ktorý zomrel potom, čo Pána predstavili v chráme.

Teraz v jeho dome bývali jeho synovia. Niektorí z nich patrili medzi tajných Ježišových učeníkov. Tu sa apoštoli rozprávali s jedným z nich, ktorý slúžil v chráme.

Všetci traja išli spolu smerom k dobytčíemu trhu, ktorý sa nachádzal severne od chrámu. Na južnej strane trhu som videla ohrady, v ktorých poskakovali milé jahniatka. Keď si z nich vybrali, Simeonov syn vošiel do ohrady, baránky sa o neho obtierali, akoby ho poznali. Vybral štyri baránky.

Troch baránkov priniesli do chrámu a jedného do večeradla.

Videla som, ako Peter a Ján v meste nakupovali a robili objednávky.

Prišli do domu Serafie, od ktorej dostali v zakrytých košoch potrebné náčinie a starodávny kalich. Ten použil Pán pri ustanovení Oltárnej sviatosti.

1.3 Ježiš odchádza do Jeruzalema

Judáš Iškariotský pripravil s farizejmi plán Ježišovho zatknutia. V Jeruzaleme mu dokonca ukázali žoldnierov, ktorí mali Ježiša zajať, a dozvedel sa aj všetky ostatné podrobnosti. Zradcu úplne ovládala závisť, chamtivosť a ctižiadostivosť napriek tomu, že dovtedy v Pánovom mene liečil chorých a konal zázraky.

Medzitým sa Ježiš v Betánii rozlúčil so svojou matkou. Hovoril s ňou a povedal jej, že poslal Šimona Petra, apoštola viery, a Jána, apoštola lásky, pripraviť veľkonočnú večeru. O Márii Magdaléne povedal: „Veľmi trpí, pretože nesmierne miluje, no jej bolesť ju pripravuje o rozum, lebo jej láska je ukrižovaná telom.“

Keď Ježiš oznámil najsvätejšej Matke, že jeho pozemské poslanie sa blíži ku koncu, a povedal jej, čo ho čaká, s pohnutím ho prosila, aby jej dovolil zomrieť spolu s ním. Pozorne ju počúval a potom ju napomenul, aby niesla svoju bolesť pokojne. On že vstane z mŕtvych a potom sa ukáže jej a apoštolom. Dokonca spresnil miesto, kde sa jej ukáže. Svätá Matka už potom neplakala, bola však veľmi smutná a ovládala svoju bolesť. Ježiš si ju nežne privinul na srdce a sľúbil jej, že v duchu s ňou bude sláviť veľkonočnú večeru a Oltárnu sviatosť.

Spasiteľ hovoril aj o tom, že ho Judáš zradí. Panna Mária sa za neho prihovárala.

Pán sa s láskou so všetkými rozlúčil a dal im posledné ponaučenia. Okolo obedu sa Ježiš s deviatimi apoštolmi a siedmimi učeníkmi vybral do Jeruzalema. Okrem Natanaela a Sílasa boli všetci z Jeruzalema a z okolia.

Cestou sa Spasiteľ s dojímavým výrazom v tvári prihovárал apoštolom a povedal, že doteraz im dával chlieb a víno, ale dnes im dá aj svoje telo, svoju krv a všetko, čo má. Žiaľ, učeníci a apoštolí neboli schopní pochopiť hlbokú duchovnú hodnotu jeho slov a mysleli si, že hovorí o veľkonočnom baránkovi.

Na rázcestí sa učeníci oddelili od apoštolov a prišli k večeradlu skôr. V predsieni zložili batohy s veľkonočnými obradnými rúchami a potom išli do domu Márie, Markovej matky. Peter a Ján sa stretli s Ježišom a apoštolmi v Jozafatovom údolí.

Nakoniec prišli do večeradla zbožné ženy.

1.4 Posledná večera

„Keď sa zvečeralo, zasadol s Dvanástimi za stôl.“ (Mt 26,20)

Vo večeradle si Ježiš a jeho spoločníci obliekli obradné rúcha a pripravili sa na slávenie večere.

Podľa židovského zvyku troch baránkov obetovali a zabili v chráme. Štvrtého obetovali a zabili v predsieni večeradla. Ten bol určený pre Ježiša a jeho apoštolov.

Zabitie tohto baránka bolo veľmi dojímavé. Pán učil o novej nadchádzajúcej dobe a o tom, ako sa naplní Mojžišova obeta a obeta veľkonočného baránka.

Okrem iného povedal, že baránok bol obetovaný tak ako kedysi v Egypte, „v krajine, z ktorej nás on vyvedie“.

Baránkovu krv zachytili do misky. Ježiš potom namočil do krvi yzopovú halúzku a ponatieral ňou veraje a závoru dverí večeradla a potom halúzku upevnil nad ne. Vtedy apoštolí a učeníci zaspievali žalm: „Blažení tí, čo idú cestou života bez poškvrní, čo kráčajú podľa zákona Pánovho. Blažení tí, čo zachovávajú jeho príkazy a celým srdcom ho vyhľadávajú. To sú tí, čo nepáchajú nepravosť a idú jeho cestami...“ Pán vravel anjelovi zhubcovi, aby nevstupoval dnu, a povedal, že on sám je pravý veľkonočný Baránok. V ňom sa naplní nová obeta a začne sa nová doba, ktorá bude trvať až do konca sveta.

Keď dohovoriť, Ježiš nasledovaný apoštolmi vylial baránkovu krv na ohnisko a tým ho vysvätil za oltár. Celé večeradlo bolo vysvätené ako nový chrám.

Hneď potom sa apoštolí a učeníci rozdelili na tri skupiny, v každej bolo dvanásť ľudí a jeden ďalší, ktorý mal za úlohu predsedat' im.

Ježiš s dvanástimi apoštolmi mali miesto v hlavnej sieni večeradla. V dvoch bočných sieňach sa usadili dve skupiny učeníkov: jedna s Natanaelom ako predsedajúcim a druhá s Eliachimom, synom Kleofáša a Márie Héliho. On bol učeníkom Jána Krstiteľa.

Simeonov syn potom baránka pripravil a natiahol ho na ražeň. Predné nohy mal priviazané k priečnej drevenej tyči a zadné k ražňu. Takto pripravený baránok mi pripomínal Pána na kríži!

Každý pri stole dostal kus osúcha. Mäso rozdelili kosteným nožom. Kosti baránka neskôr spálili.

Pán rozkrájal druhého baránka, ktorého odniesli Panne Márii a zbožným ženám, ktoré boli v inej sieni. Svätá Panna mala radosť.

Hlavný stôl mal tvar polkruhu. Po Ježišovej pravici sedeli Ján, Jakub mladší a Jakub starší. Na konci stola bol Bartolomej a na opačnej strane Tomáš a Judáš Iškariotský. Po Pánovej ľavici boli Peter, Ondrej a Tadeáš, na druhej strane Šimon, Matúš a Filip. Judáš práve prišiel, nezúčastnil sa na obradoch vysvätenia, lebo sa zdržal s farizejmi.

Spasiteľ nalámal nekvasený chlieb a rozdal ho. Kus z neho si nechal. Potom druhýkrát požehnal víno a povedal:

„Vezmite a pite z plodu viniča, lebo ja z neho už nebudem piť, kým nepríde Božie kráľovstvo.“

Kým jedli, Ježiš bol k nim veľmi prívetivý, ale naraz sa zachmúril a vážnym hlasom povedal apoštolom:

„Jeden z vás ma zradí. Dnes tu so mnou večeria!“

Apoštolí boli otrásení a jeden po druhom sa vypytovali Ježiša:

„Pane, som to ja?“

Pán uprel zrak na Judáša, ktorý si namáčal chlieb v miske spolu s ostatnými apoštolmi, a dodal:

„Syn človeka odchádza tak, ako je napísané, ale beda tomu, kto ho zradí! Bolo by pre neho lepšie, keby sa nebol narodil!“

Peter a Ján sa ho plní obáv vypytovali:

„Kto je to?“

Ján, ktorý sedel po Ježišovej pravici, naklonil hlavu k Pánovi a v duchu počul, ako mu Ježiš hovorí:

„Je to ten, komu podám kúsok namočeného chleba.“

Nato Ježiš namočil chlieb do omáčky a s veľkou láskou ho podal Judášovi. Ján upokojil pohľadom Petra.

Judáš bol posadnutý zlým duchom. Po celý čas, kým večerali, videla som pri jeho nohách ležať malú potvoru, ktorá mu niekedy vystúpila až k srdcu.

1.5 Umývanie nôh

„Keď som teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy vám, aj vy si máte jeden druhému nohy umývať.“ (Jn 13,14)

Keď dojedli veľkonočného baránka, pomodlili sa slávnostnú modlitbu. Hneď potom kuchár s dvoma sluhami upratali stôl. Ježiš ich poprosil, aby do predsiene priniesli vodu.

Keď zostal s apoštolmi sám, znovu ich s láskou oslovil, hovoril im o svojom kráľovstve, o svojom návrate k Otcovi a že im zanecháva všetko, čo má. Potom hovoril o pokání, o spoznaní a vyznaní hriechov, o ľútosti a o očistení.

Pochopila som, že to, čo im hovorí, nejako súvisí s umývaním nôh. Videla som, že všetci, okrem Judáša, oľutovali svoje hriechy.

Keď Ježiš dohovoril, poslal Jána a Jakuba mladšieho po nádoby s vodou, ktoré sluhovia priniesli do predsiene. Keď ich priniesli, Ježiš si opásal zásteru a prikázal apoštolom, aby si sadli tak, aby im mohol umyť nohy.

Poslúchli ho, stoličky poukladali do polkruhu podľa poradia, v akom sedeli pri stole, a posadali si. Kým sa Ježiš prepásaval, apoštolí sa dohadovali, ktorý z nich je najväčší, pretože Ježiš sa vyjadril, že ich opustí.

Ježiš ich pokarhal a povedal, že on im slúžil a nikto nie je väčší než ostatní. Napomenul ich, aby ostali pokojní.

Kým im Pán umýval nohy, jeho srdce prekypovalo láskou k apoštolom. Keď prišiel k Petrovi, ten zvolal:

„Ty mi nikdy nebudeš umývať nohy!“

Ježiš mu odpovedal:

„Ak ti ich neumyjem, nebudeš mať so mnou podiel. Neskôr pochopíš, čo robím!“

Zdá sa mi, že ticho mu povedal:

„Šimon, ty si si zaslúžil, že môj nebeský Otec ti odhalil, kto naozaj som a kam idem. Len ty sám si to spoznal a vyslovil. Preto chcem na tebe postaviť svoju Cirkev a brány pekelné ju nepremôžu. Moja sila zostane v tvojich nástupcoch až do konca vekov.“

Vtedy ho Pán označil pred apoštolmi ako svojho námestníka, keď tu on už nebude.

Peter namietol:

„Pane, umy mi teda nielen nohy, ale aj ruky a hlavu!“

Ježiš hovoril o umývaní nôh ako o očistení od každodenných hriechov, pretože nohy sa neustále dotýkajú zeme a pri neopatrnej chôdzi sa zašpinia. Tento Pánov čin mal tak ako všetky ostatné hlboký duchovný význam a predstavoval rozhrešenie od hriechov. Lenže Peter ho považoval za príliš veľké poníženie. Nevedel, že onedlho sa Ježiš poníži dokonca až na smrť na kríži.

Keď Ježiš Šimonovi Petrovi umýval nohy, povedal:

„Ten, kto sa umyl, je už celý čistý a musí si umyť už len nohy. Vy ste čistí, ale nie všetci!“

Keď vyriekol tie slová, začal umývať nohy Judášovi. Nesmierne dojatý Ježiš urobil posledný pokus o jeho záchranu. Sklonil tvár k nohám Judáša Išariotského, pošepkal mu, aby si dobre rozmyslel, čo robí, keďže už rok pripravuje zradu. Judáš sa tváril, že ho nepočuje, a ďalej sa zhováral s Jánom. Petra to pobúrilo a skríkol:

„Judáš, Majster sa s tebou rozpráva!“

Judáš vyhýbavo odvetil:

„Pane, keď je ďaleko od mňa to, na čo myslíš!“

Ostatní nepočuli, čo Ježiš povedal, lebo hovoril ticho.

Judášova zrada bola príčinou najväčšej bolesti, ktorú musel Pán pretrpieť pri svojom umučení.

Keď Pán umýval nohy Jánovi a Jakubovi, hovoril o pokore, o tom, že ten, kto je sluhom všetkých, je najväčší a že majú nasledovať jeho príklad a umývať si navzájom nohy.

1.6 Ustanovenie Oltárnej sviatosti – Starý obrad pohostinnosti

„Chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.“ (Jn 6,51)

Po umývaní nôh kuchár na Pánov rozkaz prikryl stôl látkou, na ktorú rozprestrel červený obrus a naň ešte jeden biely, dierkovaný. Potom na stôl položil dva džbány, jeden s vodou a druhý s vínom.

Peter a Ján priniesli kalich, ktorý im dala Serafia, a postavili ho na stôl pred Ježiša. Vyzeralo to, akoby niesli svätostánok. Na stole som ešte videla oválny tanier s tromi nekvasenými chlebmi, bielymi a tenkými, v ktorých boli naznačené pravidelné ryhy.

Urobil ich tam Ježiš. Chleby zakryl a uložil ku chlebu, ktorý zvýšil z veľkonočnej večere. Videla som tam aj dva džbány, jeden s vodou a druhý s vínom, a tri malé nádoby, jedna bola prázdna, v druhej bol hustý olej a v tretej riedky olej.

Ježiš išiel ustanoviť Oltárnu sviatosť, pričom vychádzal zo starého symbolického obradu bratskej lásky.

Neskôr, keď Pána priviedli pred Kajfáša, okrem iného ho obžalovali aj z kacírstva, pretože do veľkonočných obradov zaviedol nový obrad. Nikodém s Písmami v ruke však dokázal, že lámanie chleba a pitie z jedného kalicha bolo súčasťou starého obradu pohostinnosti a prejavom lásky a úcty k hosťom. Tento obrad bol v židovskej tradícii zaužívaný pri príchode i pri odchode hostí.

Pri stole sedel Pán medzi Jánom a Petrom. Dvere boli zavreté a v miestnosti vládla slávnostná atmosféra. Ježiš vtedy povedal apoštolom:

„Veľmi som túžil jesť s vami tento pokrm prv, než budem trpieť...“

Odokryl kalich, modlil sa a predniesol slávnostnú reč. Vysvetlil význam a postup slávnosti.

Potom požehnal chlieb a oleje a pozdvihol k nebu misku s nekvasenými chlebmi.

Misku položil na oltár a znovu ju zakryl. Vzal kalich, do ktorého Peter naliaľ víno a Ján vodu, Ježiš ho požehnal a pridal doň lyžičkou trochu vody.

S nesmiernou láskou, darujúc sám seba, Pán sa modlil a zdvihol kalich, aby ustanovil najsvätejšiu sviatosť.

Hneď ako položil kalich na oltár, nalámal chlieb, do ktorého naznačil ryhy, modlil sa a kúsky chleba poukladal do misky, pričom jeden kúsok vpustil do kalicha.

V tej istej chvíli som videla svätú Pannu, ako duchovne prijala Sviatosť. Pán sa ďalej modlil a rozprával.

Zdalo sa mi, akoby každé jeho slovo vnikalo ako duchovný oheň do srdc apoštolov.

Videla som, že keď počúvali jeho slová, všetci okrem Judáša boli vo vytržení.

Ježiš vzal misku s nalámaným chlebom a vyriekol slová premenenia:

„Vezmite a jedzte: toto je moje telo, ktoré sa dáva za vás.“

Keď chlieb vkladal do úst apoštolom, ktorí k nemu pristupovali po dvoch, videla som, ako Judášova tvár potemnela. Kristovo telo prijal ako tretí. Pán mu položil chlieb na jazyk a pošepkal mu:

„To, čo chceš urobiť, urob čím skôr!“

Všetko bolo zaliate svetlom. Chlieb vchádzal apoštolom do úst ako čosi žiarivé a naplňoval ich radosťou. Len Judáš ostal v sieni ako tmavý tieň. Kým Ježiš odriekal slová konsekrácie a Ján nalieval božskú krv do šiestich pohárov (vždy jeden pre dvojicu apoštolov), zradca vyšiel z večeradla a utiekol preč. Videla som troch diablov, ktorí ho sprevádzali.

1.7 Na Olivovej hore – Ježišova smrteľná úzkosť

„On, hoci má božskú prirodzenosť, nepridržiaval sa svojej rovnosti s Bohom, ale zriekol sa seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu, stal sa podobný ľuďom; a podľa vonkajšieho zjavnú bol pokladaný za človeka. Uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži...“ (Flp 2,6-8)

Po ustanovení Oltárnej sviatosti, v ktorej Ježiš mysticky obetoval sám seba, Pán a apoštoli zaspievali chválospev a odišli z večeradla.

V predsieni stretli Máriu, Ježišovu Matku s Máriou Kleofášovou a Máriu Magdalénu. Zbožné ženy odhovárali Ježiša od cesty na Olivovú horu, lebo sa povrávalo, že ho chcú zajať. Ale Ježiš ich upokojil a odišiel smerom k Olivovej hore. Cítila som, že jeho duša je veľmi smutná. Keď prechádzali Jozafatovým údolím, Ježiš sa prihovárал apoštolom v metaforách, ale oni nerozumeli, čo im hovorí a jeho zvláštny spôsob vyjadrovania pripisovali únave.

Keď prišli na Olivovú horu, bola už tma. Mesiac, hoci ešte nebol v splne, osvetľoval celú horu a ožaroval Ježišovu tvár a tváre apoštolov. S utrápeným výrazom im povedal:

„Tejto noci sa nado mnou pohoršíte a rozutekáte sa, lebo je napísané: »Udriem pastiera a ovce sa rozprchnu«... Ale keď vstanem z mŕtvych, predídem vás do Galiley.“

Apoštoli, v ktorých od prijatia Oltárnej sviatosti vládol duševný pokoj, ho s láskou obklopili a uistovali ho o svojej oddanosti. Peter sa mu prihovárал nástojčivejšie než ostatní:

„Aj keby sa všetci nad tebou pohoršili, ja sa nikdy nepohorším!“

Zarmútený Ježiš mu odvetil:

„Veru, hovorím ti, ešte tejto noci, skôr, ako dva razy kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš.“

Peter sa však nevzdával a zopakoval:

„Pane, aj keby som mal zomrieť s tebou, nezapriem ťa!“

Tak hovorili aj všetci ostatní.

Prešli po moste cez potok Cedron a zastavili sa v Getsemanskej záhrade. Bolo to miesto vhodné na meditáciu a modlitbu. Niekedy ju na usporiadanie slávností a hostín využívali aj ľudia, ktorí nemali záhradu.

Getsemanská záhrada je rozľahlá, plná stromov a kvetov a obkolesuje ju plot. Videla som tu aj prístrešky z raždia. Apoštoli mali od záhrady kľúč. Počas predchádzajúcich nocí sa sem Ježiš uchýlil so svojimi apoštolmi, aby ich učil. Túto noc sa však išiel modliť do Olivovej záhrady, ktorá je neďaleko odtiaľ, ohraničená múrom.

Pán nechal osem apoštolov pri vchode do Getsemanskej záhrady a so sebou vzal len svojich obľúbencov: Petra, Jakuba a Jána. Vo vzdialenejšom kúte záhrady, kde sú malé jaskynky a množstvo olivovníkov, Ježiš veľmi zosmutnel, lebo cítil, že sa priblížila jeho hodina. Úzkosť tej chvíle sa mu jasne odzrkadľovala na tvári. Zmätený Ján sa ho opýtal:

„Pane, ako to, že si taký smutný, ty, ktorý si nás vždy v najt'ažších chvíľach utešoval a posmeľoval?“

On mu odpovedal:

„Moja duša je smutná až na smrť!“

Obzrel sa okolo seba a videl, ako sa približujú mračná plné strašných obrazov. S nimi sa blížilo pokušenie. Začínalo sa jeho duchovné utrpenie. Prv než sa utiahol do samoty, aby sa modlil, Ježiš povedal trom apoštolom:

„Kým sa budem modliť na mieste, ktoré som si vybral, vy zostaňte tu a bdejte. Modlite sa, aby ste neupadli do pokušenia. Pamätajte, že duch je ochotný, ale telo je slabé!“

Keď to povedal, trýznený vnútornou úzkosťou zišiel úzkym chodníčkom do jaskynky hlbokaj asi šesť stôp. Videla som, ako sa do jaskyne, do ktorej sa Pán utiahol modliť, tlačia príšery.

Tu, na úpätí Olivovej hory, Adam a Eva horko oplakávali svoj hriech. Videla som našich prarodičov na tom istom mieste, na ktorom Ježiš zložil svoju božskú prirodzenosť do rúk Najsvätejšej Trojice a tak zveril svoju nevinnú ľudskú prirodzenosť Božej spravodlivosti. Týmto vznešeným činom lásky sa Spasiteľ odovzdal Otcovi ako zmierna obeta za naše hriechy.

Videl všetky hriechy sveta, ktoré spáchali ľudia od svojho prvého pádu, v celej ich ohavnosti. V nekonečnom žiali Ježiš prosil nebeského Otca, aby odpustil ľuďom ich obľudné zmýšľanie a urážky, pričom ponúkol sám seba ako najvyššie zadost'učinenie.

V jaskyni sa tiesnili strašidelné obrazy a obrazy náruživostí, zlovykov a ničomností ľudského pokolenia. Videla som, ako sa Spasiteľ poddal svojej ľudskej prirodzenosti a vzal na seba hanebnosť sveta. Vidiac nespočetné hriechy, ktoré mu neúnavne predostieral satan, spotil sa, bol vyčerpaný a utrápený. Satan mu hovoril:

„Čože?!... Aj toto chceš vziať na seba a znášať za to trest?“

Jeho ľudská stránka pod obrovskou ťarchou našich hriechov takmer podľahla, keď tu od východu zažiaril z neba pás veľmi jasných lúčov. To prichádzali zástupy anjelov z neba, ktorých poslal nebeský Otec, aby dodali jeho božskému Synovi nové sily. Ježiš sa dostal na hranicu duchovného utrpenia, váha ľudských hriechov ho nesmierne ťažila a spôsobovala mu hroznú bolesť, zatiaľ čo sa mu zlí duchovia posmievali a démoni okolo neho vrieskali. Nakoniec, napriek desivým vidinám, Ježiš posilnený anjelmi vzal všetko na seba. Nesmierne miloval Boha a ľudí, obeť vlastných náruživostí.

Diabol ignoroval to, že Ježiš je Boží Syn. Myslel si, že je to len spravodlivý človek a pokúšal ho všetkými spôsobmi tak, ako to robil na púšti. Satan ukazoval svätej Pánovej duši jeho skutky milosrdenstva tak, akoby boli hriechmi proti svetu a proti Bohu. Pokúšal sa vykresliť ich tak, akoby nemali nijakú hodnotu a akoby nemohli uspokojiť božskú spravodlivosť, dokonca až tak, akoby boli príčinou pohoršenia a pádu pre mnohých ľudí.

Ako prefíkaný farizej mu satan vyčítal nedostatky a pohoršenia, ktoré zavinili jeho apoštoli a učeníci, zmätok, ktorý vyvolali narušením starých zvyklostí, a medzi iným obvinil Ježiša, že bol príčinou vyvraždenia neviniatok a trápenia v živote jeho

rodičov. Obvinil ho z toho, že neuzdravil niekoľkých chorých a že nezachránil Jána Krstiteľa pred smrťou, a ešte z mnohých iných vecí.

Ježiš sa vytrvalo modlil, no naďalej ho zalieval pot a kŕčovite sa chvel. Tým, že dovolil diablovej, aby mu spôsoboval utrpenie za hriechy zomrelých, hlavne tých, ktorí boli spravodliví a v okamihu smrti pochybovali dokonca aj o svojich dobrých skutkoch, umožnil, aby nadobudlo prevahu jeho nekonečné milosrdenstvo.

Neuveriteľný nevďak ľuďí voči Bohu jatril Pánovi rany duše a spôsoboval mu obrovskú bolesť. Vtedy sa obrátil na Otca:

„Abba, Otče! Ak je to možné, odním odo mňa tento horký kalich!“

Ale vzápätí dodal:

„Nech sa však stane nie moja, ale tvoja vôľa!“

Hoci jeho vôľa bola totožná s vôľou Otca, Ježišova ľudská prirodzenosť sa triasla pred smrťou. Videla som, ako sa mu znetvorila tvár a pery zbledli. Vytackal sa z jaskyne a pobral sa k trom apoštolom, ktorí zostali vonku.

Keď videl, že zaspali, slabý a zármutkom vyčerpaný Pán zakopol a padol na zem blízko nich. Stále ho obklopovali strašné vidiny, pomaly sa zdvihol a povedal:

„Prečo spíte? Nemohli ste bdieť aspoň hodinu?“

Traja apoštoli sa medzitým zobudili a keď videli Pána zadychčaného a spoteného, rýchlo vstali a chceli zavolať ostatných apoštolov. Ježiš však zastavil Petra so slovami:

„Nevolajte ostatných, nechcem, aby ma takto videli, lebo by o mne pochybovali a upadli by do pokušenia. Ale vy, čo ste videli Syna človeka osláveného, môžete ho vidieť aj v mrákotách a opusteného. Bdejte a modlite sa, aby ste neupadli do pokušenia. Duch je ochotný, ale telo je slabé a choré.“

Ježiš si nevšimol, že jeho obľúbených apoštolov opanoval strach a úzkosť. Asi po štvrt hodine sa znovu vrátil do jaskyne. Bolo asi jedenásť hodín v noci.

Traja apoštoli sa zronení pýtali jeden druhého:

„Čo sa s ním deje? Je celkom opustený.“

Zakryli si hlavy a začali sa modliť.

Medzitým v Jeruzaleme Panna Mária, Mária Magdaléna, Mária Kleofášova, Mária Salome a Salome odišli z večeradla do domu Márie, Markovej matky. Všetky si robili starosti o Ježiša, najmä jeho Matka, ktorá vedela o Judášovej zrade.

So srdcom plným úzkosti sa vrátil Ježiš do jaskyne. Padol dolu tvárou a s rozpätými rukami sa modlil k nebeskému Otcovi.

Anjeli ho utešovali a ukazovali mu našich prarodičov v stave svätej nevinnosti, keď ešte nosili vo svojich srdciach Boha, ale aj v stave, keď ich poškrvnil pád.

Spasiteľ videl nevýslovné utrpenie, ktorým bude musieť prejsť jeho duša, aby vykúpil človeka z dedičného hriechu, ktorý je príčinou všetkého súženia.

Anjeli mu ukázali, že on, Boží Syn, je jedinou ľudskou bytosťou oslobodenou od hriechu, ktorá môže vziať na seba dlh celého ľudstva a prekonať odpor človeka k utrpeniu a smrti.

Jeho svätá duša videla budúce utrpenie, ktoré doľahne na jeho apoštolov, učeníkov a mučeníkov. Zrodenie Cirkvi medzi tieňmi a svetlom, kacírstvo, schizmy a všetky formy márnivosti i hanebné hriechy kléru. Vlačnosť a ničomnosti množstva domnelých kresťanov. A taktiež rozvrat Božieho kráľovstva na zemi a obľudné vyobrazenia nevďaku a zneužívania ľuďí. Svojím mučeníctvom obnovil vo svete prikázanie spásonosnej lásky a stal sa božským Spasiteľom pre tých, ktorí sa po stáročia snažili uniknúť pekelným plameňom a priblížiť sa k Božiemu svetlu.

Ľudstvo skazené hriechom sa chystal vykúpiť vlastným utrpením. Musel teda vypiť tento horký kalich, aby sa stal „pravdou“, „bránou“ a „cestou“ k Otcovi.

Videla som, ako Ježišovi, ktorý mal pred očami obraz ľudskej nevďačnosti, stekajú po čele kvapky krvi. Stáli pred ním davy ľudí, ktorí ho nenávideli a odmietli niešť kríž spolu s ním. Trpel za svoju Cirkev, ktorú založil na skale a ktorú brány pekelné nepremôžu.

Diabol ho však chcel vyprovokovať a pýtal sa ho:

„Naozaj chceš trpieť za toto množstvo nevďačníkov?“

Videla som zástupy nepriateľov môjho božského Ženícha, fanatikov, modloslužobníkov, nepriateľov Cirkvi: slepých, ochrnutých, hluchých, nemých a dokonca aj deti. Boli slepí, lebo nechceli vidieť pravdu, ochrnutí, lebo nechceli kráčať cestou pravdy, nemí, lebo ju nechceli hlásať ostatným, a hluchí, lebo odmietali počúvať Božie napomínanie. Deti, ktoré rástli bez Boha, ktoré rodičia a učitelia viedli k vrtkavému poznaniu sveta. Ich mi bolo najviac ľúto, lebo deti Ježiš najviac miloval.

Keby som chcela, mohla by som veľmi dlho rozprávať o tom, ako Ježiša urážajú nehodní kňazi v Oltárnej sviatosti...

Videla som anjelov, ako prstom ukazovali na obrazy, ktoré sami vytvárali, ale nepočula som, čo hovorili. Chápala som len, že veľmi spolucítia s Pánovým utrpením. Kvôli všetkým tým hrozným hriechom Ježiš tak vnútorne trpel, že po jeho tele tiekla krv.

V tom istom čase som videla, ako spolu s Ježišom znáša duchovnú agóniu Panna Mária. Božia Matka bola ešte v záhrade Márie, Markovej matky, a utešovali ju zbožné ženy, hlavne pani domu a verná Mária Magdaléna. Viackrát omdlela, pričom ruky úpenlivo vystierala smerom ku Getsemanskej záhrade.

Aj Ježiš s pohnutím myslel na utrpenie svojej Matky.

Bol to veľmi silný a dojemný pohľad.

Ostatní ôsmi apoštoli, vyľakaní a trápení pochybnosťami, išli si pohľadať nejakú skrýšu. Aj učeníkov trápila neistota a blúdili po Jeruzaleme dúfajúc, že sa dozvedia nejakú správu o Ježišovi.

Už bola takmer polnoc. Ježiš pokračoval v rozhovore s nebeským Otcom, keď sa pod ním otvorila zem a on sa ocitol na osvietenej cestičke, ktorá viedla do predpekla. Božský Majster videl Adama a Evu, starých patriarchov, prorokov a spravodlivých, rodičov jeho Matky, Jána Krstiteľa a veľký zástup kňazov, mučeníkov, blahoslavených a svätcov budúcej Cirkvi. Všetci mali na hlave víťazný veniec, ktorý si vyslúžili svojím utrpením a vytrvalým bojom proti zlu. Nádhera takéhoto víťazstva sa spájala so zásluhami, ktoré malo priniesť jeho nastávajúce umučenie. Obklopili ho, povzbudzovali, aby zavřil obeť svojej krvi, ktorá je prameňom vykúpenia a duchovného života všetkých ľudí dobrej vôle. Tento pohľad skľúčeného Ježiša posilnil. Potom mu anjeli ukázali všetky podrobnosti umučenia, ktoré ho čaká. Keď sa videl, ako visí úplne nahý na kríži, aby tak pykal za všetky ľudske necudnosti, vrúčne prosil Otca, aby ho ušetril od tohto nesmierného poníženia. Jeho modlitba bola vyslyšaná a pomohol mu súcitný človek, ktorý mu dal svoj odev.

Po vízii jeho umučenia na kríži ho opustili aj anjeli. Vyčerpaný padol na zem, akoby už umieral. Jeho telo zápasilo so smrťou a lomcovala ním triaška. Jaskyňu osvetľovali mesačné lúče.

Náhle zažiarilo v jaskyni iné svetlo. Bol to anjel, ktorého poslal Boh. Mal oblečené kňazské rúcho a v rukách niesol malý kalich. Vznášajúc sa nad zemou priložil kalich k Ježišovým ústam a potom zmizol. Tak Pán prijal kalich svojho utrpenia, ktorý mu dodal mimoriadnu silu. Niekoľko minút ešte zotrval v ďakovnej modlitbe, potom vstal, utrel si z tváre pot a vrátil sa k apoštolom. Keď vychádzal z jaskyne, videla som, akú má bledú a strápenú tvár. Vzbudzovala hlboký súcit. Všimla som si však, že jeho krok bol priamy a istý. Mesačné svetlo a nádhera hviezd sa mi videli oveľa prirodzenejšie.

Peter, Jakub a Ján, vysilení úzkosťou, opäť so zakrytými hlavami spali. Zarmútený Ježiš na nich zavolať a povedal, že teraz nie je čas na spanie, majú vstať a modliť sa, lebo prišla hodina pravdy. Upozornil ich, že sa vydá svojim nepriateľom bez odporu. Prosil, aby pomáhali jeho Matke, a súcitne sa vyjadril o svojom zradcovi. No Peter zvolal:

„Obránime t'a! Idem zavolať ostatných!“

Ježiš ho zastavil a ukázal do doliny, na druhý breh potoka Cedron, odkiaľ sa vo svetle fakiel približoval ozbrojený zástup.

Druhá časť: Umučenie, smrť a pochovanie

2. kapitola

2.1 Zajatie Pána

„Kým ešte hovoril, zjavil sa zástup a pred nimi išiel jeden z Dvanástich, ktorý sa volal Judáš. Priblížil sa k Ježišovi, aby ho pobožkal.“ (Lk 22,47)

Judáš bol ctižiadostivý, a tak si vysvetľoval Ježišovo učenie v obmedzenom a priveľmi prízemnom význame. Veril v pozemské kráľovstvo a keď videl, že neprichádza, stratil všetku vieru v Pána.

Jeho duša bola vzdialená od Boha a on začal z pokladne, ktorá mu bola zverená, kraďnúť almužny. Napokon ho takýto život omrzela a začal chystať zradu. Nenapadlo mu, že jeho konanie môže mať hrozné následky – smrť a ukrižovanie Ježiša.

Keď sa Judáš zhováral s Annášom a Kajfášom pred veľradou, videla som, že kňazi ním opovrhujú. Pýtali sa ho:

„Budeme ho môcť zajať? Nemá okolo seba ozbrojencov, ktorí ho ochraňujú?“

Na to im bezcharakterný zradca vyzývavo odpovedal:

„Je sám s jedenástimi zbabelými učeníkmi. Sám Nazaretský už nemá odvalu pokračovať v kázaní!“

Kňazi však váhali, či ho majú zajať počas veľkonočných sviatkov. Judáš, aby ich presvedčil, dodal:

„Ak ho nezatknete teraz, takúto možnosť už nebudete mať, lebo Ježiš chce odísť preč a vráti sa s veľkým vojskom, aby sa stal kráľom.“

Tieto slová zabrali. Veľrada a veľkňazi sa uistili o potrebe zatknúť Ježiša ešte pred Veľkou nocou. Zradca dostal tridsať strieborných a prísne ho strážili. Traja farizeji ho zaviedli do siene, kde sa pripravovali vojaci na zatknutie Pána. Vojaci dostali rozkaz prísne strážiť zradcu, až kým nebudú Ježiša mať.

Tridsať strieborných mincí malo tvar jazyka, na zaoblenom okraji boli prevrtané a boli krúžkami spojené do reťaze. Boli na nich vyryté znaky.

Judáš sa chcel ukázať ako zbožný muž a ponúkol ich chrámu, ale neprijali ich, lebo boli cenou za zradu.

Toto odmietnutie sa ho hlboko dotklo a zúrilo. Teraz však už bolo príliš neskoro, aby všetko odvolal.

Medzičasom jeden zo zamestnancov veľrady poslal sedem otrokov, aby zaobstarali materiál na kríž. Pracovať na ňom začali za Kajfášovou súdnou budovou. Drevo kríža bolo zo stromu, ktorý vyrástol pri Cedrone.

Oddiel, ktorý mal zajať Ježiša, tvorilo dvadsať vojakov slúžiacich ako chrámová stráž a stráž veľkňazov. Nie všetci boli Židia, niektorí pochádzali z iných krajín. Oblečení boli skoro ako rímski vojaci a boli vyzbrojení mečmi, bičmi a reťazami a niesli si smolné fakle, ale na cestu si zapálili len jednu. Judáša držali medzi sebou. Tlupu sprevádzalo šesť členov veľrady – jeden kňaz, Annášov dôverník, jeden poverený Kajfášom, dvaja farizeji a dvaja saduceji, ktorí patrili k herodiánom. Ďalších tristo strážnikov obsadilo hlavné miesta v meste až po Olivovú horu, najmä malé predmestie Ofel.

Videla som Pána a troch apoštolov na ceste medzi Getsemanskou záhradou a Olivovou horou. Pripojili sa k nim ostatní ôsmi apoštoli. Niekoľkí zvedaví a znepokojení učenici postávali obďaleč, pripravení ujsť.

Ježiš naznačil svojim, aby ostali stát', podišiel k strážam a nahlas sa ich opýtal:

„Koho hľadáte?“

„Ježiša Nazaretského!“ odpovedal mu veliteľ stráží.

Pán mu pevným hlasom odvetil:

„Ja som!“

Nato sa takmer všetci drábi zakolísali a popadali na zem. Povstávali a opäť pristúpili k Ježišovi a čakali na znamenie, ktoré im mal dať Judáš Iškariotský tým, že pobožká Pána. Ježiš sa ešte raz opýtal:

„Koho hľadáte?“

A oni odpovedali:

„Ježiša Nazaretského!“

„Ja som! Ak hľadáte mňa, nechajte týchto odísť.“

Opäť sa zakolísali, padli na zem a zvíjali sa ako epileptici.

Ježiš im povedal:

„Vstaňte!“

Celí zmätení vstali a tlačili sa pred Judášom. Rozpačitý zradca pristúpil k Ježišovi a pobožkal ho na líce, aby im dal dohodnuté znamenie. Počula som, ako hovorí:

„Zdravím ťa, Majster!“

Ježiš mu so smútkom odvetil:

„Judáš, bozkom zrádzaš Syna človeka! Bolo by ti lepšie, keby si sa nebol narodil!“

Keď vojaci dostali znamenie, na ktoré čakali, obkľúčili Pána. Ostatní drábi zatiaľ odháňali apoštolov, ktorí chceli za každú cenu Ježiša oslobodiť.

Peter, najodvážnejší z nich, odtiaľ mečom ucho kňazovmu sluhovi Malchusovi a ten omráčený padol na zem.

Nastal veľký zmätok. Ježiš povedal:

„Peter, kto sa chytá meča, mečom zahynie. Odlož teda meč do pošvy, lebo ja musím plniť vôľu svojho Otca!“

Potom požiadal, aby ho pustili k Malchusovi, aby ho mohol uzdraviť. Podišiel k nemu, modlil sa a dotykom ho uzdravil. Keď drábi videli tento zázrak, čudovali sa, ale hneď sa ozvali farizeji, ktorí hovorili, že Ježiš sa spriahol s diablom.

Hneď nato sa stráže povzbudzované členmi veľrady pokúšali pochytat' apoštolov, ale tí opustili Pána a utiekli. Aj Judáš utiekol. Krátko predtým ho však zastavili Ježišovi učeníci, ktorí sa naňho oborili, ale úradníci veľrady ho oslobodili.

Po umučení Pána sa všetci drábi, ktorí popadali na zem, keď sa Ježiš ohlásil, obrátili a stali sa dobrými kresťanmi. Pád a zdvihnutie sú totiž symbolom citlivosti, kajúcnosti a obrátenia sa k Bohu. Malchus sa obrátil hneď po svojom uzdravení.

Judáš, šiesti členovia veľrady a štyria drábi, ktorí vliekli spútaného Ježiša, nepadli pred svätým Ježišovým menom, lebo sa uzavreli pred milosťou.

Stráže spúтали Pána a obvinili ho, že sa spriahol s diablom.

Ježiš im povedal:

„Prišli ste s mečmi a palicami, aby ste ma uprostred noci zajali ako zločinca. Keď som každý deň učil v chráme, nepoložili ste na mňa ruky. Dnes však nastala vaša hodina temnoty.“

Drábi mu však nadávali a týrali ho.

Surovo mu poviazali ruky novými povrazmi z vrbového prútia – zápästie pravej ruky mu priviazali pod ľavý lakeť a ľavé zápästie pod pravý lakeť. Okolo drieku mu opásali starý opasok s ostňami a k nemu prútenými slučkami pripúťali Ježišove ruky. Na krk mu založili obojok, z ktorého viseli dva remene. Tie mu skrížili na hrudi a pripevnili k opasku. K nemu pripevnili štyri povrazy, ktoré ťahali podľa ľubovôle štyria hrubí a svalnatí drábi. Tak sa vydal Spasiteľ na bolestnú krížovú cestu.

Smutný sprievod sa pohol. Vpredu išlo desať drábov, za nimi išiel Ježiš, ktorému sa vysmievali a ťahali za povrazy štyria drábi, potom nasledovali členovia veľrady a ostatná stráž. Všetci apoštoli a učeníci sa rozutekali, len Ján sledoval sprievod. Keď sa stráž pokúsila chytiť ho, podarilo sa mu ujsť, pričom odhodil aj svoj plášť.

Sprievod postupoval rýchlo. Cestou Ježiša trápili a zbabelo urážali. Drábi sa chceli zapáčiť farizejom a surovo šklbali povrazmi, čím zväčšovali jeho utrpenie.

V rukách mali ďalšie povrazy plné uzlov, ktorými ho šľahali ako zviera vedené na zabitie. Nadávali mu a nútili ho kráčať bosými nohami cez krovie. Čoskoro dorazili k potoku Cedron. Prešli cezeň po moste, ale po inom, než po ktorom prechádzal Ježiš s apoštolmi, keď išli do Getsemanskej záhrady.

Videla som, že prv než došli k mostu, Ježiš dva razy spadol, lebo vojaci s ním surovo zaobchádzali.

Uprostred mosta ho zhodili do vody, „nech si uhasí smäd“!

Tento pád by znamenal jeho smrť, keby ho nechránil Boh. Na kameňoch, na ktoré padol, ostali zázrakom otlaky jeho kolien, nôh, laktov a prstov. Tieto stopy sa neskôr stali predmetom uctievania členov prvého kresťanského spoločenstva.

Dokonca aj skala podala svedectvo o Pánovi a bola láskavejšia než ľudia!

Krutí vojaci vytiahli Ježiša na breh. Videla som, ako jeho dlhý odev nasiaknutý vodou oťažel a lepil sa mu na nohy. Bránilo mu to v chôdzi a viackrát spadol na zem, pričom ho drábi bili a farizeji mu nadávali.

Počas duchovnej agónie v Getsemanskej záhrade Ježiša sužoval hrozný smäd, ale ničoho sa nenapil. Teraz som videla, ako pil z Cedrona, a počula som, ako hovoril, že sa splnil prorocký žalm.¹¹

Farizeji si všimli, že pri bráne do malej mestskej časti Ofel je mnoho Ježišových učeníkov, a preto posilnili sprievod ďalšími päťdesiatimi vojakmi. Tí patrili k tristo vojakom, ktorí hliadkovali navôkol, aby potlačili prípadnú vzburu Ježišových prívržencov.

V Ofeli Spasiteľ uzdravil a utešil mnoho chudobných ľudí, a preto ho ľud mal rád. Po zoslaní Ducha Svätého sa väčšina obyvateľov pridala ku kresťanom.

Predtým ako vošli do štvrte, ho polonahí drábi zúrivo pohánali. Bol bledý, zohavený, zakrvavený, na tele plno modrín, vlasy postrapatené a šaty mokré a zašpinené od blata. Bol to srdce drásajúci pohľad: Ježiš už sedemkrát spadol a viac sa nevládal postaviť.

Jeden z vojakov sa zľutoval, obrátil sa k svojim spoločníkom a vravel:

„Ak máme tohto úbožiaka priviesť pred veľkňazov živého, mali by sme mu povoliť povrazy na rukách, aby sa mohol o ne oprieť, keď spadne.“

Kým mu povoľovali povrazy, druhý súcitný vojak vzal misku z lyka, akú používali pútnici a vojaci, nabral do nej vodu zo studne a priniesol ju Pánovi.

Ježiš sa napil, poďakoval sa vojakovi a spomenul ďalšie proroctvo, v ktorom sa hovorí o prameni živej vody. Keď to ostatní počuli, najmä farizeji, vysmievali sa mu a obvinili ho z rúhania.

Dvoch milosrdných vojakov sa dotkla Božia milosť a ešte pred Pánovou smrťou sa obrátili.

Ježišove slová drábov popudili a ešte viac mu ubližovali.

Keď sprievod vstúpil do Ofela, dav ľudí, ktorým Ježiš pomohol, sa k nemu tisol zo všetkých strán a žiadali vojakov, aby ho prepustili. Keď prechádzali pomedzi nich, muži a ženy sa hádzali na kolená a kričali:

„Pustite ho! Kto nás bude liečiť? Kto nás uteší? Vráťte nám Mesiáša!“

Vystierali k nemu ruky, mnohí ho na kolenách prosili, aby sa zázračne vyslobodil. Vojakom sa ich ledva podarilo zadržať. Lenže keď sa dostali do údolia Cedronu, sluhovia kňazov poštváli proti nemu okolitú zberbu a tá na neho vrieskala a nadávala mu.

Videla som, ako Ježiša brutálne ženú smerom k Sionu po ceste nazývanej Millo. Dobitého, bledého a krvácajúceho Pána viedli do Annášovho domu.

V dome Márie, Markovej matky, blízko Ofelu som videla Jána, ktorý rozprával Panne Márii o nepretržitých mukách, ktorým je vystavený jej najdrahší Syn. Rozvzlykala sa.

Obyvatelia štvrte, rozrušení pohľadom na trpiaceho Majstra, prežívali hlbokú Máriinu bolesť.

Peter a Ján z oďaleč sledovali sprievod až po Sion. Potom vošli do domu niekoľkých súdnych sluhov.

Boli to Jánovi priatelia a mali za úlohu pobehať mesto a zvolať členov veľrady a starších ľudu do chrámu.

Apoštolom obliekli plášte zamestnancov súdu a dovolili im, aby vybavili niektoré pozvania.

Tak sa mali Šimon Peter a Ján dostať do Kajfášovej súdnej siene.

Okrem toho takto oblečení apoštoli mohli upozorniť členov veľrady, ktorí boli Ježišovi priateľsky naklonení, ako napríklad Jozef z Arimatey a Nikodém, a ktorých by boli farizeji určite „zabudli“ zavolať.

Videla som Judáša. Utekal po južnej strane Jeruzalema, akoby chcel ujst' pred diablom. V delíriu ho sužovalo najhlbšie zúfalstvo, blúdil medzi kopami odpadkov a kostí obetovaných zvierat.

11

Porov. Ž 110(109),7: „Cestou sa napije z potoka a potom hlavu zdvihne.“

2.2 Príprava na proces

Annáš a Kajfáš dostali hneď správu o zatknutí Ježiša a začali pripravovať proces.

Nádvorie súdneho domu bolo osvetlené, vchody strážili početné stráže a zamestnancov súdu poslali do mesta upovedomiť členov veľrady.

Veľkňazi poverili farizejov, saducejov a herodiánov, ktorí najviac brojili proti Ježišovi, aby zohnali falošných svedkov proti Pánovi. Za každú cenu chceli dokázať, že Ježiš bol podvodník.

V tých dňoch sa v Jeruzaleme zdržiavali mnohí Ježišovi nepriatelia z Nazareta, Kafarnauma, Tirzy, Gabary, Iotapatu, Šíla a iných miest. Chceli tu sláviť veľkonočné sviatky.

Teraz sa im naskytna výborná príležitosť, ako sa pomstiť Nazaretskému, ktorý hlásal pravdu a tým vzbudil ich nenávisť. Medzi najhorlivejšími Ježišovými žalobcami som videla obchodníkov, ktorých vyhnal z chrámu, a učencov, ktorých Pán verejne umlčal. Videla som aj takých, čo mu nedokázali odpustiť jeho prvé vyučovanie v chráme, keď mal len dvanásť rokov, nenapraviteľných hriešnikov, ktorých odmietol uzdraviť, a tých, ktorí opäť zhršili a vracali sa znovu chorí. Videla som márnomyseľných mladíkov, ktorých Ježiš neprijal za učeníkov, a napokon zákerných a odporných stúpencov diabla, ktorí nenávideli všetko sväté a hlavne jeho, ktorý bol najsvätejší.

Videla som spodinu židovského národa ovládanú Ježišovými úhlavnými nepriateľmi, ako prechádza sionskými ulicami a ponáhľa sa obviniť nevinného Božieho Baránka, ktorý sníma hriechy sveta.

Nešťastní a utrápení Ježišovi priatelia sa potulovali po meste a ľudia na nich podozrievavo zazerali. Tí slabší mali strach z toho, čo sa stalo, upadli do pokušenia a pridali sa k Ježišovým nepriateľom.

V skutočnosti ich zostalo naozaj verných málo, lebo tak ako dnes mnohí chcú byť dobrými kresťanmi, no zaprú Ježiša hneď, keď sa objaví kríž. Naozaj ho opustilo mnoho nasledovníkov, sklamali sa v Božom Synovi, ktorý sa dal mučiť a nedovoľoval sa odplaty z neba. Verní apoštoli a učenci, ktorí upadli do pochybností, naďalej sa ponevierali v údolí okolo Jeruzalema alebo sa skrývali v jaskyniach na Olivovej hore.

Ticho noci narušal na Sione hluk a horúčkovitý ruch okolo súdnej budovy, osvetľovali ho fakle a smolné lampy.

Môjho Spasiteľa hnali pred Annáša.

2.3 Ježiš pred Annášom

„Koborta, veliteľ a židovskí sluhovia Ježiša chytili, zviazali ho a priviedli najprv k Annášovi; bol totiž testóm Kajfáša, ktorý bol veľkňazom toho roka.“ (Jn 18,12-13)

Okolo polnoci predviedli Ježiša pred Annáša, ktorý sedel na vyvýšenom tróne a okolo neho stálo dvadsaťosem členov veľrady.

Tam Ježiša dotiahli drábi. Postavili ho na prvý schodík pod Annášovým trónom.

Členovia rady sa chystali obviniť Ježiša z toho, že viacnásobne porušil zákon. Annáš sa už nemohol Ježiša dočkať.

Videla som Pána, ako stál skrvavený, v mokrých šatách pred krutým kňazom. Mal sklonenú hlavu.

Ten starý nehanebník s vyziabnutou tvárou s riedkou bradou sa obrátil na Ježiša s iróniou a výsmechom. Nepamätám si všetky jeho slová, ale hovoril približne toto:

„Ó! Si to naozaj ty? Ježiš Nazaretský, kde máš svojich apoštolov? A kde je tvoje kráľovstvo? Všetko sa obrátilo! Skončil si so znesväcovaním soboty a s hriechom! Dozvedel som sa dokonca, že si so svojimi spoločníkmi jedol veľkonočného baránka v nezvyčajnom čase nezvyčajným spôsobom. Zavádzaš teda nové učenie?“

Ježiš mu pokojne odvetil:

„Ja som učil verejne v chráme a v synagógach, nič som netajil. Nevypytuj sa mňa, ale tých, čo počúvali, čo som hovoril!“

Annášom lomcovala zlosť. Jeden zo sluhov si to všimol a pravou rukou, na ktorej mal navlečenú kovovú rukavicu, udrel Ježiša do tváre, hovoriac:

„Naničhodník, tak odpovedáš veľkňazovi?“

Pán po údere spadol zo schodíka na zem. Krvácal na tvári. V sieni nastal veľký hluk, ľudia hundrali a posmievali sa mu. Stráž ho zdvihla a akoby sa nič nestalo, Ježiš pokojne povedal:

„Ak som hovoril zle, dokáž to, ak som však hovoril dobre, prečo ma biješ?“

Annáša tieto slová a ešte viac Ježišov pokoj rozzúrili, začal teda vypočúvať svedkov.

Spustila sa lavína vopred pripravených obvinení, ktoré sa snažili vykresliť Ježiša ako buriča:

„Ohlasoval nové kráľovstvo a sám sa vyhlasuje za jeho kráľa. Tvrdil, že je Boží Syn. Uzdravuje chorých v sobotu. Rúha sa Jeruzalemu. Farizejov nazýva klamármi. Jedáva s nečistými a stretáva sa so ženami zlej povesti. Pred bránou Ofelu povedal jednému mužovi, čo mu priniesol piť, že mu dá vodu večného života, po ktorej už nikdy nebude smädný. Dvojzmyselnými rečami zavádza ľud!“

Nasledovali stovky ďalších obvinení a urážok.

Každý predstupoval bližšie pred neho, aby mu do očí vykričal najneslýchanejšie lži.

Ježiša sácali, poťahovali ho za povrazy zboka nabok a Annáš sa mu prihovoral s výsmechom v hlase:

„Si synom tesára z Nazareta, alebo si Eliáš a prišiel si z neba na ohnivom voze? Hovorí sa, že ešte žije, možno si to ty. Alebo si Malachiáš, ktorý vraj nemal otca a bol anjelom? Dokonca si vravel, že si väčší než Šalamún! Tak sa obháj! Ale môžeš byť spokojný, teraz ti priznám kráľovský titul!“

Podlý kňaz spísal na pergamen najväčšie obvinenia, ktoré boli proti Ježišovi vznesené, potom ho zvinul, vložil do nádoby z tekvice, uzavrel ju a upevnil na trstinu. Tú zastrčil Pánovi do rúk, ktoré mu opäť spúťali, lebo počas procesu mal ruky rozviazané. Trstina mala symbolizovať kráľovské žezlo. Pána viedli ku Kajfášovi pomedzi dav, ktorý ho ponižoval.

2.4 Ježiš pred Kajfášom

„Tí, čo Ježiša zjaili, odviedli ho k veľkňazovi Kajfášovi, kde sa zhromaždili zákonníci a starší.“ (Mt 26,57)

Annášov dom bol od Kajfášovho vzdialený približne tristo krokov. Kým Ježiša stráže vliekli ku Kajfášovi, rozbesnení Židia a falošní svedkovia, ktorí vyšli z Annášovej súdnej budovy, sa mu posmievali a nadávali mu. Vojaci, ktorí ho sprevádzali, len s námahou zadržali dav zachvátený nenávisťou voči Ježišovi.

Cesta vedúca ku Kajfášovmu domu bola dobre osvetlená. Pred Kajfášovou súdnou budovou je vonkajší dvor a cezeň sa prechádza do vnútorného, väčšieho dvora, ktorý obkolesuje celú budovu.

Do súdnej siene sa vchádza cez nekrytý vestibul s rôznymi stĺpmi po stranách. Na pódiu sa nachádzajú sedadlá členov rady, usporiadané do polkruhu. Uprostred pódia, na vyvýšenom mieste, je sedadlo veľkňaza. Obvinený stojí uprostred polkruhu, obklopený strážcami. Po stranách stoja svedkovia. Tromi dverami za chrbtami sudcov sa vstupuje do siene, kde sa prijímajú rozhodnutia. Z tejto oválnej siene sa dá dostať ďalšími dverami na vnútorný dvor, z ktorého sa vchádza do podzemných žalárov. Neskôr som videla v jednej z ciel Petra a Jána potom, čo uzdravili v chráme chromého počas Turíc.

V tú noc bola celá budova osvetlená množstvom fakiel a lúčov. Uprostred hlavného vestibulu horel veľký oheň. Po jeho stranách čneli do výšky dospelého muža rúry v tvare rohov, ktoré odvádzali dym. Okolo ohňa sa tlačili súdne stráže, o niečo ďalej som videla falošných svedkov a kadejakú zberbu. Niekoľko žien predávalo pečivo a nejaký červený nápoj.

V budove a okolo nej vládol veľký chaos, tak, ako to býva u nás v posledný večer fašiangov. Väčšina pozvaných sedela blízko Kajfáša a prichádzali poslední oneskorenci.

Vestibul sa zaplnil falošnými svedkami.

Videla som Kajfáša na vyvýšenom sedadle uprostred pódia. Teraz okolo neho sedelo všetkých sedemdesiat členov veľrady. Veľkňaz sa správal dôstojne, ale tvár prezrádzala jeho pravú násilnú a surovú povahu. Mal oblečený dlhý purpurovočervený plášť zdobený zlatými kvetmi a strapcami, na pleciach a na hrudi zopnutý sponami z lesklého kovu.

Jánovi sa podarilo dostať sa dnu dverami vnútorného dvora, zatiaľ čo Peter by sa tam asi nebol dostal, keby mu nepomohli prichádzajúci Nikodém a Jozef z Arimatey. Len čo sa dostali do vestibulu, apoštoli vrátili svoje plášte pravým sluhom a zamiešali sa do davu.

Kajfáš bol podráždený a nervózny, dokonca zišiel zo svojho miesta a išiel sa opýtať, kedy predvedú obžalovaného, ale hneď sa zas vrátil, lebo zbadal, že sprievod vstupuje do vestibulu.

Príchod sprievodu sprevádzal krik a nadávanie prítomných bolo určené Ježišovi.

Keď Pán prechádzal popri svojich dvoch apoštoloch, pozrel sa na nich, ale neobrátil k nim hlavu, aby ich neprezradil. Len čo Ježiš vyšiel zo stĺporadia a uvideli ho členovia veľrady, Kajfáš na neho skríkol:

„Tak to si ty ten bohorúhačský nepriateľ Boha, čo ruší túto svätú noc?“

Potom prečítal obvinenia, ktoré vzniesol prvý súd a začal sa ho vypytovať. Ježiš zostal pokojný. Oči upieral na zem. Strážne ho šťuchali palicami, ktoré mali kovové špice, sácali ho a hlasno kričali:

„Odpovedz veľkňazovi! Nemáš jazyk?“

Ale on naďalej mlčal.

Prešlo sa k výpovediam svedkov. Najskôr hovorili farizeji a saduceji, Ježišovi najhorlivejší nepriatelia, a po nich nasledovali ostatní. Opakoval sa rovnaký scenár ako u Annáša: Ježiša obvinili z toho, že uzdravoval a vyhánal zlých duchov s pomocou diabla, že znesväcoval sobotu, že nedodržiava pôst a že farizejov nazýva hadím plemenom a cudzoložníkmi a nasledovali stovky ďalších obvinení. Zámerne prekrútili každé jeho slovo, každé podobenstvo, aby sa všetko obrátilo proti nemu.

Hlavným obvinením, z ktorého ho vinili viacerí, bolo čarovanie a kúzlenie. Svedkovia však boli zmätení a ich svedectvá si protirečili. Ktosi sa opovážil tvrdiť, že Ježiš je nemanželské dieťa, ale okamžite to vyvracali iní, ktorí hovorili, že poznali Ježišovu Matku ako zbožnú ženu v službách chrámu a že jej muž bol bohobojný človek. Niektorí ho obviňovali, že chcel zboriť chrám a že dva roky po sebe slávil veľkonočné sviatky neobvyklým spôsobom.

Kvôli sláveniu Veľkej noci vo večeradle predvolali Nikodéma a Jozefa z Arimatey. Obaja dokázali, že podľa najstarších písiem je v Galilei dovolené jesť veľkonočného baránka o deň skôr. Dodali, že aj obrad prebiehal podľa všeobecných pravidiel a zúčastnili sa na ňom aj zamestnanci chrámu. Toto svedectvo uviedlo Ježišových nepriateľov do pomykova, svedkovia začali pochybovať. Mnohých prítomných zasiahlo Ježišovo trpezlivé mlčanie, surovosť, s akou s ním zaobchádzali, a pochopili, že ide o evidentnú frašku. Pohlo sa v nich svedomie, lebo cítili nenávisť farizejov. Desať vojakov opustilo miestnosť s tým, že im je zle. Neskôr, nasmerovaní niektorými učeníkmi, utiahli sa na druhú stranu hory Sion, do jaskýň na juh od Jeruzalema.

Kajfáša priebeh procesu veľmi rozčuľoval. Vyhlásil, že protirečenia vo výpovediach svedkov sú výsledkom Ježišových kúziel. Potom sa postavil a zišiel po schodoch bližšie k Ježišovi. Takmer prosebným hlasom ho žiadal:

„Zaprisahám ťa na živého Boha, povedz mi, či si ty Mesiáš, Syn najvyššieho Boha!“

Hluk v sále zaraz vystriedalo úplné ticho. Ježiš, posilnený nebeským Otcom, odpovedal dôstojným hlasom večného Slova:

„Ty si to povedal, ja som to! A poviem vám, že čoskoro uvidíte Syna človeka sedieť po pravici Najvyššieho a prichádzať na nebeských oblakoch!“

Kým to hovoril, ožiarilo ho veľkolepé a neopísateľné svetlo a otvorilo sa nad ním nebo a v tej chvíli som uvidela žiaru všemohúceho Boha. Videla som, ako sa spravodliví obklopení anjelmi modlia za Ježiša. Pod Kajfášom som však zbadala rozžeravený kruh plný strašidelných postáv – bolo to peklo. Keď Pán pevným hlasom vyriekol, že je Kristus, Boží Syn, peklo sa zachvelo a vyvrhlo svoju diabolskú zlosť do súdnej siene. Z hrobiek na druhej strane Siona som videla vychádzať strašidelné postavy. Myslím, že to boli zlí duchovia. Videla som mnoho iných hrozných vecí.

Pravdepodobne ich videl aj Ján.

Kajfášom lomcovala zlosť, roztrhol si svoje slávnostné rúcho a zreval:

„Počuli ste to? Rúhal sa! Načo ešte potrebujeme svedkov? Čo si o tom myslíte?“

Všetci prítomní začali volať:

„Je hoden smrti!“

Svedkovia pochopili, že ich úloha sa skončila, a opustili súd so zlým svedomím. Najpodlejší a najfalošnejší sa utiahli do vestibulu a tlačili sa okolo ohňa, aby si vyzdvihli sľúbenú odmenu, potom sa pustili do jedenia a pitia. Veľkňaz podnecovaný peklom odovzdal Ježiša strážcom so slovami:

„Odovzdávam tohto kráľa do vašej moci. Vzdajte mu úctu, ako sa patrí!“

Potom so svojimi radcami odišiel do oválnej siene, ktorá bola za súdnu miestnosťou.

Nešťastný Ján myslel na to, že smutnú správu treba povedať svätej Panne. S vysvetlením v očiach sa obrátil k Pánovi a vyšiel zo súdnej siene.

Vydesený a premrznutý Peter podišiel k veľkému ohnisku, pri ktorom sa zohrievala kadejaká zberba. Neuvedomoval si celkom dobre, čo robí, ale naisto sa nechcel vzdialiť od svojho Majstra.

2.5 Výsmech v Kajfášovom dome

Len čo Kajfáš a členovia rady opustili súdnu sieň, dav sa s bezuzdnou krutosťou vrhol na Ježiša. Za povrazy ho držali len dvaja vojaci, lebo tí ďalší dvaja odišli. Už počas procesu niektorí ničomníci vytrhávali Pánovi z hlavy a z brady celé chumáče vlasov. Zbožní ľudia ich potajomky zbierali zo zeme a odnášali preč. Neskôr sa však stratili.

Videla som, ako Ježiša potupovali, pľuli na neho a ubližovali mu ako len mohli, fackovali ho, bili palicami a buchňatovali. Vojaci ho štuchali zahrotenými palicami, neprestajne mu pľuli do tváre a na hlavu mu vyliali špinavú vodu so slovami:

„Tu máš svoje kráľovské pomazanie, takto ťa očistíme!“

Potom z neho surovo strhli rúcho a na hlavu mu položili veniec zo pšeničnej slamy na spôsob biskupskej mitry. Na ramená mu dali starý špinavý plášť, ktorý mu siahal sotva po kolená. Ani to im však nestačilo a na krk mu zavesili kovovú reťaz zakončenú dvoma ťažkými kruhmi s ostňami, ktoré mu pri pohybe bolestivo zraňovali kolená.

Neprestajne ho bili hrčovitými palicami, špinavou handrou mu zaviazali oči, udierali ho a vykrikovali:

„Veľký prorok, uhádni, kto ťa udrel?“

Videla som Ježiša modliť sa za svojich zvrátených trýzniteľov.

Napriek krvi, modrinám a bolesti som videla okolo Pána nádherné svetlo. Toto svetlo ho obklopovalo odvtedy, ako sa vyhlásil za Božieho Syna.

Vojaci ho ťahali za reťaz, ktorú mal okolo krku, do miestnosti, kde bola zhromaždená rada. Len čo ho členovia rady uvideli, začali ho urážať a posmievať sa mu. Ani ich najhoršie urážky však nenarušili nádhru jeho svätosti. Dokonca títo ničomníci nejasne cítili žiaru milosti, ktorá osvecovala Božieho Syna.

2.6 Peter tri razy zapiera Pána

„Nie si aj ty z učeníkov tobo človeka?“ On vravel: „Nie som.“ (Jn 18,17)

Zmätený a vystrašený Peter sedel vo vestibule a zohrieval sa pri ohni, ale žiaľ, ktorý sa mu odrážal v tvári, vzbudzoval u ostatných podozrenie. K ohňu podišla vrátnička a spýtala sa ho:

„Nie si aj ty z učeníkov Nazaretského?“

Keď apoštol pochopil, že ho odhalili, zbledol a neodvážil sa odpovedať. Ktosi zakričal:

„Pravdaže, ja som ho videl, bol s Galilejčanom!“

Peter bol vydesený. Báľ sa, že banda naokolo sa na ňom vyvrší, a po prvý raz zaprel Pána:

„Nepoznám ho.“

Zdalo sa mi, že v tej chvíli som počula zakikirikat' kohúta.

Ďalšia žena, ktorá ho uprene pozorovala, povedala okolostojacim:

„Aj tento bol s tým Ježišom Nazaretským!“

K jej tvrdeniu sa pridávali ďalší. Peter zo strachu, že ho zatknú, zaprel Ježiša po druhý raz:

„Vôbec toho človeka nepoznám!“

Peter, nešťastný pre to, že druhý raz bol nútený zaprieť Ježiša, upadol do beznádeje, vyšiel z vestibulu a utekal preč.

Na vonkajšom dvore stretol niekoľkých učeníkov, ktorí sa chceli dozvedieť, ako dopadol proces s Ježišom. Apoštol im však nedokázal odpovedať, len im radil, aby utiekli.

Onedlho, v túžbe znovu uvidieť Ježiša, sa vrátil a opäť sa posadil blízko k veľkému ohnisku, lebo už tam nevidel ani vrátničku, ani toho druhého človeka. Blízko neho bolo niekoľko ľudí, ktorí hovorili o Pánovi ako o veľkom podvodníkovi. Peter sa spontánne zapojil do rozhovoru a obhajoval Ježiša. Jeden z tých, čo ho spoznal, sa po jeho slovách strhol a povedal mu:

„Ty patríš k učeníkom Galilejčana, videl som ťa, ako si odťal Malchusovi ucho!“

Vtedy Peter úplne stratil hlavu a slávnostne vyhlásil, že on Ježiša vôbec nepozná.

S hrčou v hrdle, bičovaný strachom a hanbou počul Peter trikrát zakikirikať kohúta. Vtedy sa spamätal, zamiešal sa do davu a pretlačil sa pod oblúk oválnej siene, kde uvidel krvácajúceho Pána so slameným vencom na hlave, ponížovaného a trýzneného najstrašnejším spôsobom. Ježiš na neho uprel súcitný pohľad, akoby mu chcel pripomenúť, že sa splnilo jeho proroctvo: Peter ho na úsvite tri razy zaprie skôr, než zaspieva kohút. Pod ťarchou tohto pohľadu sa Peter vo svojom vnútri zrútil. Zrútil sa pod ťarchou svojej úbohosti a trpel, pretože úprimne svoje konanie ľutoval. Prikryl si plášťom hlavu a rozhodol sa priznať svoj hriech. Spomenul si na svoje slová Pánovi: „Radšej zomriem, ako by som ťa mal zaprieť!“

Svätou Pannou Petrovo priznanie, že tri razy zradil jej Syna, nekonečne otriaslo. Spýtala sa ho:

„Šimon, povedz mi, čo je s mojím milovaným Synom?“

Rozochvený Peter jej neodpovedal.

Ubolená Matka podišla k nemu a oslovila ho:

„Prečo mi neodpovieš?“

„Ó, Matka, neprihováraj sa mi! Ježiša odsúdili na smrť a ja som ho tri razy hanebne zaprel...“

Po jeho slovách Ježišova Matka pri Jeruzalemskej bráne zamdlela a klesla na kameň, v ktorom ostali otláčené jej pravá ruka a noha.

Zahanbený apoštol utiekol. Ďalšie muky spôsobil Božej Matke pohľad na robotníkov, ktorí pripravovali kríž pre jej Syna.

Vizionárka povedala spisovateľovi Brentanovi: „Všimla som si, že robotníkom bránili v ich práci anjeli, aby vytvorili kríž presne podľa Božej vôle.“

2.7 Ježiš v žalári

Videla som Ježiša v maličknej cele s klenutým stropom. Štrbinou v hornej časti prenikal dnu úzky svetelný lúč. Žalár sa nachádzal pod zemou, pod Kajfášovou súdnou budovou.

Pánovi nevrátili jeho rúcho. Mal na sebe len pás látky, ktorý mu sial na brucho, a na pleciach poopľúvaný otrhaný červený plášť. Hneď ako ho zavreli do žalára, obetoval Ježiš svoje utrpenie nebeskému Otcovi, pykal za hriechy sveta a za hriechy svojich trýzniteľov.

Po procese v Kajfášovom dome Pána priviedli do cely a priviazali k nízkemu stĺpu uprostred žalára. Spôsobovalo mu to veľké bolesti, lebo sa musel udržať na navenených nohách a doráňaných a opuchnutých chodidlách. Ani tu mu však žalárnici nedali pokoj a ďalej ho trápili. Drábi sa vymenili, prišli noví, čerství a oddýchnutí a pustili sa doňho s väčším zápalom.

Spasiteľ sa medzitým neprestajne modlil. Žiarivý pohľad upieral k nebu, k vychádzajúcemu slnku, ktoré ohlasovalo jeho umučenie. Počula som ho vzdychať a ďakovať Bohu za tento deň, ktorý tak úpenlivo očakávali starí patriarchovia.

Prvý snečný lúč sa dotkol Pánovej hlavy ako ranné požehnanie Otca Synovi. Nastal deň nášho vykúpenia.

Pri pohľade na tento smutný a dojímavý obraz so slzami v očiach som prosila:

„Ó, môj nebeský Ženich, dovoľ mi byť účastnou na tvojom utrpení, ktoré zapríčinili aj moje hriechy!“

Ježiš ožiarený svetlom vyzeral tak sväto, že dokonca ani žalárnici sa už neopovážili trápiť ho.

2.8 Judášovo zúfalstvo

Videla som Judáša, ako sa vkradol do dvora pred Kajfášovou súdnou budovou. V jeho tvári sa zračilo totálne zúfalstvo. Až do tej chvíle blúdil ako pomätený medzi hromadami odpadkov na predmestí Jeruzalema.

Tridsať strieborných, odmenu za zradu, mal vo vrecku za opaskom pod plášťom. Keď vošiel do súdnej budovy, už bolo po procese a v sieni vládlo ticho.

Roztrasený Judáš sa opýtal jedného zo strážcov, ako dopadol proces s Ježišom.

„Odsúdili ho na smrť a bude ukrižovaný.“ Znela odpoveď.

Od iných sa dozvedel, že na svitaní Ježiša znovu predvedú pred veľradu a odsúdia ho verejne.

Zradca opustil súdnu budovu a zháňal medzi ľuďmi ďalšie správy o Spasiteľovi. Porozprávali mu, ako kruto s Ježišom zaobchádzajú a o tom, s akou trpezlivosťou znáša výsmech a utrpenie.

Judáša sa zmocnilo ešte väčšie zúfalstvo. Ničomný zradca sa skryl za Kajfášov dom. Chcel ujsť pred ľuďmi presne tak ako Kain. Práve na tom mieste robotníci tesali kríž. Jednotlivé časti ležali pripravené jedna vedľa druhej. Judáš sa pri tomto pohľade zhrozil a ušiel. Ukryl sa na okolí, aby sa dozvedel konečný rozsudok.

2.9 Proces

Na svitaní sa veľrada zišla vo veľkej súdnej sieni. Radu tvorili veľkňazi Kajfáš a Annáš, starší z ľudu a zákonníci. Nočný súd bol len predbežný, teraz mal prebehnúť záverečný, verejne právoplatný súd, lebo zákon neumožňoval vyniesť rozsudok cez noc. Bol deň pred Veľkou nocou a čas sa krátil. Kňazi chceli Nazaretského odsúdiť a ukrižovať ešte pred sviatkami. Videla som, že z rady vylúčili všetkých, ktorí boli Ježišovi priaznivo naklonení, a tiež tých, ktorí sa nehlásili k jeho nepriateľom. Nikodém, Jozef z Arimatey a ďalší opustili súd a odišli do chrámu.

Keď bolo všetko pripravené, Kajfáš prikázal, aby priviedli Ježiša.

Žalárnici vliekli Ježiša s nesmiernou krutosťou, s posmeškami a bitím. Kajfáš kypiaci zlosťou sa ho opýtal:

„Takže ty si Pánov pomazaný, Boží Syn?“

Ježiš mu odpovedal nanajvýš pokojne, so slávnostnou vážnosťou:

„Ak vám to poviem, neuveríte mi, ak sa vás opýtam, neodpoviete mi ani ma neprepustíte. Od dnes však bude Syn človeka sedieť po pravici Boha.“

Sudcovia sa pozreli na seba a s posmešným tónom sa Ježiša pýtali:

„Takže si Boží Syn?“

„Ako hovoríte, ja som to!“ odvetil Ježiš hlasom Pravdy.

Keď vyriekol tieto slová, všetci pobúrene vykrikovali:

„Na čo ešte čakáme, rúha sa! Aký iný dôkaz potrebujeme?“

Nadávali mu, kričali na neho, že je tulák, podvodník, opäť ho dali poviazať, na krk mu ako odsúdenému na smrť zavesili reťaz, a tak ho poslali pred rímskeho miestodržiteľa.

Rada sa rozhodla predstaviť ho Pilátovi ako „zločinného nepriateľa cisára“, aby potvrdil rozsudok nad Ježišom.

2.10 Judášova samovražda

„Preto sa to pole až do dnešného dňa volá Pole krvi.“ (Mt 27,8)

Kajfáš vyslal k Pilátovi posla, ktorý ho mal poprosiť, aby odsúdil „zločinca z Galiley“ pred sviatkami.

Pred Kajfášovým domom sa zoradil sprievod, ktorý mal viesť Ježiša k Pilátovi. Tvorili ho veľkňazi a niekoľko členov rady v slávnostných rúchach, falošní svedkovia, skupina ničomných zákonníkov a farizeji, Ježišovi úhlavní nepriatelia. Za nimi kráčal Ježiš, ktorého ťahali drábi za povrazy. Zástup sa vydal od Sionu smerom k dolnému mestu, k palácu rímskeho miestodržiteľa.

Judáš, ktorý sa ukrýval v okolí, počul pokrikovanie okoloidúcich:

„Veľrada odsúdila Ježiša na smrť, vedú ho k Pilátovi. Skončí na kríži. Pri procese bol odvážny a nekonečne trezlivý, na nič neodpovedal, povedal len, že čoskoro zasadne po pravici Boha. Tí mu ale dali! Rade ho zapredal jeden z jeho učeníkov, s ktorým jedol veľkonočného baránka. Ten darebák by si tiež zaslúžil, aby ho odsúdili na smrť!“

Keď zradca počúval tieto slová, zmocnil sa ho neopísateľný strach, náhle zacítil ťarchu peňazí, ktoré mu viseli na opasku. Bolo to, akoby ho ťažilo celé peklo.

Trýznený na duši pustil sa do šíleného behu, akoby ho prenasledoval zlý duch.

Nebežal hodiť sa Pánovi k nohám, aby ho prosil o odpustenie a aby s ním zomrel, ale utekal do chrámu v nádeji, že sa zbaví ťarchy zrady.

V chráme boli viacerí členovia rady, ktorí sem prišli hneď po procese s Ježišom.

Judáš ako šílený vytrhol spoza opaska mešec s peniazmi a podával im ho. Hlas mu preskakoval od úzkosti, keď im hovoril:

„Vezmite si späť vaše peniaze, ale oslobodte Ježiša! Ruším dohodu, lebo som zradil nevinného!“

Členovia rady na neho povýšene hľadeli a s neskrývaným pohrdaním mu odvetili:

„Čo my máme s tým, že ty si zhrešil? Ak si myslíš, že si zapredal nevinnú krv, nás sa to netýka, to je len tvoja vec! Odsúdili sme človeka, ktorý si zaslúžil smrť, a peniaze, ktoré sme ti dali, nás už nezaujímajú!“

Peňazí, ktoré im Judáš podával, sa ani nedotkli a vzdialili sa.

Judáša zachvátil taký hnev, že odšklbol mešec s peniazmi zo šnúry a peniaze hodil do chrámu. Potom utiekol z mesta.

Videla som satana, ako bežal popri ňom Hinnomským údolím, v ktorom Židia kedysi obetovali vlastné deti modlám.

Diabol šepkal Judášovi všetky kliatby, ktorými proroci prekliali toto údolie. Tie isté kliatby sa vztáhovali na neho, ktorý bol živým príkladom týchto zločinov.

Zlý duch mu opakoval:

„Kain, kde je tvoj brat? Čo si to urobil? Jeho krv volá: Nech si prekliaty na zemi, kdekoľvek pôjdeš – nenájdeš pokoj!“

Zrak mu padol na potok Cedron a na Getsemanskú záhradu a počul posledné slová, ktorými sa mu prihovril Ježiš: „Judáš, bozkom zrádzaš Syna človeka?“ Vtedy cítil, že prichádza o rozum a hrozil sa sám seba. Satan mu našepkával:

„Tu prešiel Dávid cez Cedron, utekal pred Absolónom, ktorý ostal visieť na strome a zahynul.“

Judáš až šalel, keď došiel na miesto plné blata a smetí. Na tomto špinavom mieste s ním satan skoncoval, keď mu zasyčal do ucha:

„Vedú ho na smrť, lebo si ho zapredal. Úbožiak, ako to môžeš vydržať?“

Zúfalý zradca vzal opasok a obesil sa na strom. Jeho telo sa hneď roztrhlo a vnútornosti vypadli na zem.

3. kapitola

3.1 Ježiša vedú k Pilátovi

„Od Kajfaša viedli Ježiša do vládnej budovy.“ (Jn 18,28)

Videla som, že Ježiša ťahajú za povrazy. Tvár mal opuchnutú a plnú krvných podliatin. Zohavili ju údery a nočné trápenie. Oblečenú mal len nezošivanú tuniku pošpinenú pľuvancami a fľakatú od krvi. Čvarga sa hrnula zo všetkých strán a sprevádzala sprievod krikom a urážkami na Ježišovu adresu. Keď ho videli zúboženého, skriveného a plného krvných podliatin, vylúčili ho zo svojich srdiec, ich viera sa oslabilala a dali sa odradiť. Tí s povrchnejšou vierou sa pridali k zberbe. Nemohli uveriť, že Pán, ktorý sa tu potáca a takto s ním zaobchádzajú, by mohol byť Kráľom, Prorokom, prisľúbeným Mesiášom a Božím Synom.

Farizeji sa prihovárali tým, ktorí sa so strachom prizerali:

„Vidíte vášho kráľa? Pokloňte sa mu!“

Po krátkej nočnej návšteve Kajfašovho súdneho domu zostala Božia Matka vo večeradle, ponorená do svojej nemej bolesti, v neustálej duchovnej jednote s Ježišom. Keď Pána vyviedli zo žalára, aby ho znovu predviedli pred sudcov, išla sa sama pozrieť na svojho milovaného Syna. Svätá Panna sa zahalila do závoja a plášťa a Márii Magdaléne a Jánovi povedala:

„Vyprevaďme môjho Syna k Pilátovmu palácu. Chcem ho vidieť.“

Všetci traja sa pobrali postranným chodníkom. Na sprievod čakali na mieste, ktorým mal prechádzať.

Videla som svätú Pannu, ako sa ukrýva za rohom budovy. Boli s ňou Ján a Mária Magdaléna. Čakali na prechod sprievodu. Panna Mária niesla v srdci utrpenie svojho božského Syna, ale jej vonkajší zrak si nedokázal predstaviť, ako ho znetvorila ľudská zloba.

Matka hľadela na sprievod: prívrženci kňazov, za nimi žalobcovia, zákonníci a farizeji a napokon Ježiš nasledovaný čvargou, ktorá na neho vykrikovala urážky a preklínala ho.

Keď zbadala svojho Syna tak hrozne dokaličeného, vzlykajúc zvolala:

„To je môj Syn! Čo to urobili s mojím Ježišom?“

Pán na ňu dojatý pozrel a svätá Panna zamdlela. Ján a Mária Magdaléna ju hneď odviedli preč.

3.2 Pred Pilátom

„Ale on mu neodpovedal ani na jediné slovo, takže sa vládár veľmi čudoval.“ (Mt 27,14)

Keď sa svätá Panna trochu spamätala, Ján a Mária Magdaléna ju zaviedli k Pilátovmu palácu.

Palác sa nachádza na vyvýšenom mieste a vedie k nemu mramorové schodisko. Pred palácom je veľká plocha obklopená stĺporadím, pod ktorým sú stánky predavačov. Palác obkolesuje veľký múr, ktorý prerušuje námestie nazývané fórum, čiže sú v ňom štyri brány na každú svetovú stranu a strážnica. Pilátov palác sa na severnej strane dotýka fóra a na južnej strane pretória, kde Pilát súdieval.

Oproti stĺpu na bičovanie, neďaleko strážnice, je vyvýšená terasa, ktorú nazývali Gabbatha.¹² Toto miesto predstavovalo súd pod šírým nebom, bolo vyvýšené a oválne, s kamennými lavicami. Tu Pilát slávnostne vyhlasoval rozsudky. Vede naň niekoľko schodíkov.

Mramorové schodisko k prokurátorovmu palácu vedie aj k otvorenej terase, z ktorej sa Pilát zhováral so žalobcami sediacimi na kamenných laviciach pri vchode na námestie.

Neďaleko strážnice a stĺpa na bičovanie sa nachádza podzemný žalár, v ktorom boli uväznení dvaja lotri.

Za miestodržiteľovým palácom sú ďalšie terasy s besiedkami a záhradami, ktoré vedú k bytu Klaudie Prokly, Pilátovej manželky.

Podľa nášho času bolo asi šesť hodín ráno, keď smutný sprievod dorazil k Pilátovmu palácu. Zúboženého Ježiša priviedli až pod schodisko. Členovia rady ostali stát' pred pretóriom, aby sa prekročením hranice neznečistili. Na dlažbe bola naznačená čiara, ktorú nesmeli prekročiť. Pilát ležal na akýchsi nosidlách na veľkej vyčnievajúcej terase. Pred sebou mal malý stolík na troch nohách, na ktorom boli položené insígnie jeho hodnosti.

Vedľa neho stáli dôstojníci a vojaci so znakmi rímskej moci.

Keď Pilát uvidel vo veľkom hluku a zhone prichádzať Ježiša, postavil sa a pohrdavo povedal:

„Čo tu chcete tak skoro? Čo ste spravili s tým človekom, že je v takom úbohom stave? Veľmi zavčasu začínate bit' a zdierať z kože vaše obete!“

Židia na to neodpovedali, len kričali na drábov:

„Podme, privedte ho pred súd!“

Potom sa obrátili k Pilátovi:

„Vypočuj si naše obvinenia proti tomuto zločincovi. My nesmieme vstúpiť do tvojej súdnej budovy, aby sme sa podľa nášho zákona neznečistili.“

Len drábi vystúpili po mramorových schodoch, vlečúc Ježiša na veľkú terasu.

Pilát často počul hovoriť o Ježišovi z Nazareta, o „Galilejčanovi“. Teraz, keď ho videl takého zohaveného a zúboženého, pocítil, ako v ňom rastie odpor k židovským kňazom. Povýšene a pohrdavo sa ich opýtal:

„Z čoho viníte tohto človeka?“

„Keby to nebol zločinec, tak by sme ho nepredviedli,“ odpovedali podráždene.

Pilát namietol: „Bude lepšie, ak ho budete súdiť podľa vašich zákonov.“

„Vieš, že nemáme neobmedzené právo vykonať rozsudok smrti,“ netrepezlivo odvetili, lebo chceli Ježiša zabiť ešte pred sviatkami.

Pilát odmietol odsúdiť Ježiša bez dôkazov a vyzval ich, aby predložili obžalobu. Predniesli ich tri a pre každú obžalobu predvolali desať svedkov. Aby ho rímsky prokurátor odsúdil, členovia rady chceli Piláta za každú cenu presvedčiť, že Ježiš sa previnil predovšetkým proti rímskemu cisárovi.

Ježiša z Nazareta vykreslili ako buriča, ktorý narušal verejný poriadok. Dodali, že porušoval sobotu tým, že v tento svätý deň uzdravoval chorých. Tu ich Pilát prerušil:

„Zdá sa, že vy nie ste chorí, ináč by vás jeho uzdravovanie tak nepohoršovalo!“

Oni však nepostihli iróniu v hlase rímskeho prokurátora a pokračovali:

„Svojím hrozným učením balamutí ľud, hlása, že keď chce niekto dosiahnuť večný život, musí jesť jeho telo a piť jeho krv.“

Pilátovej pozornosti neušlo, s akou zlobou obviňujú Ježiša. Pousmial sa na svojich dôstojníkov a povedal Židom:

„Zjavne aj vy nasledujete jeho učenie, lebo sa ponáhľate jesť jeho telo a piť jeho krv!“

Oni však pokojne prešli k druhému obvineniu. Vraveli, že Nazaretský nahovára ľuďmi, aby neplatili cisárovi dane. Toto ich tvrdenie Piláta rozčúlilo a ostro im skočil do reči:

„To je hnusná lož, lebo to by som sa dozvedel skôr než vy!“

Židia to však ignorovali a vyrukovali s tretím obvinením proti Ježišovi:

„Ibaže tento človek nízkeho pôvodu zorganizoval okolo seba veľkú skupinu ľudí a predpovedal pád Jeruzalema. Okrem toho šíri medzi ľuďmi dvojzmyselné podobenstvá o kráľovi, ktorý chystá svadbu svojmu synovi. Na hore zhromaždil zástup ľudí, ktorí ho chceli vyhlásiť za kráľa. Lenže Galilejčan ich zastavil s tým, že ešte nedozrel čas, a utiahol sa. Len nedávno vystúpil na verejnosti, aby prevzal kráľovskú hodnosť. Skutočne veľkolepo ho prijal dav, ktorý mu prevolával na slávu: »Dávidov syn! Sláva kráľovstvu nášho otca Dávida!« Dal sa nazývať Kristom, židovským kráľom, Pánovým pomazaným, prisľúbeným kráľom Židov!“

Vyzeralo to, že nad týmito slovami, potvrdenými desiatimi svedkami, sa Pilát zamyslel. Prešiel do vedľajšej siene súdnej budovy a prikázal strážam, aby priviedli Ježiša na výsluch.

Pilát bol poverčivý, dosť povrchný a prchký pohan. Počul už čo-to o „synoch rímskych bohov“. Poznal dokonca proroctvá starých židovských prorokov, ktoré predpovedali príchod „Pánovho Pomazaného“, Mesiáša prisľúbeného Židom.

Okrem toho vedel, že králi od východu navštívili starého Herodesa, ktorý dal povraždiť veľa novorodeniatok. Pilát neveril, že Ježiš, ktorého k nemu predviedli v takom hroznom stave, by mohol byť sľúbeným kráľom, ale aj tak ho chcel vypočuť, pretože ho obvinili z toho, že sa chce zmocniť cisárových práv.

Keď stál Ježiš pred ním, Pilát sa na neho s úžasom zahľadel a potom sa ho spýtal:

„Takže ty si židovský kráľ?“

Ježiš mu odvetil:

„Pýtaš sa ma to sám od seba, alebo ti to o mne povedali iní?“

„Som ja vari Žid, aby som sa staral o také taľafatky? Tvoj národ mi ťa vydal, aby som ťa odsúdil na smrť. Povedz mi teda, čo si spáchal?“ opýtal sa ho Pilát pohľadavým hlasom.

On mu odpovedal:

„Áno, ako hovoríš, som kráľ. Narodil som sa a prišiel som na tento svet, aby som podal svedectvo o Pravde. Každý, kto je z Pravdy, počúva môj hlas.“

Pilát vstal, pozrel sa na neho a povedal:

„A čo je pravda?“

Pilát pochopil, že Ježiš nie je pre rímskeho cisára nebezpečný. Vrátil sa na terasu a zavolať členov rady:

„Na tom človekovi nenachádzam žiadnu vinu!“

Ježišovi nepriatelia na neho vychrlili množstvo obvinení. Pán tam ticho stál a modlil sa. Pilát sa na neho obrátil:

„Nič neodpovieš na tieto obvinenia?“

Ježiš neriekol ani slovo.

Pilát dodal:

„Vymýšľajú o tebe klamstvá!“

Žalobcovia neprestávali zúrivo kričať:

„Nenachádzaš vinu na tom niktošovi, ktorý svojím učením búri ľud od Galiley až sem?“

Keď Pilát počul, že spomenuli Galileu, povedal:

„Keď je tento muž Galilejčan, je podriadený Herodesovi!“

„Áno,“ odpovedali členovia rady. „On teraz býva v Kafarnaume a jeho rodičia bývali v Nazarete.“

„Ak je to Herodesov poddaný, odveďte ho k nemu. Je tu na sviatky, nech ho on súdi.“

Keď to povedal, poslal k Herodesovi posla a Ježiša dal vyvieť von zo súdnej budovy. Bol rád, že sa vyhol súdu s Ježišom, lebo táto úloha mu bola nepríjemná.

Okrem toho Pilát chcel preukázať láskavosť Herodesovi, s ktorým bol znepriatelený z politických dôvodov. Dobre vedel, že tetrarcha bol veľmi zvedavý na Ježiša a chcel ho vidieť.

Členovia rady pukali od zlosti, že boli takto ponížení pred zrakom ľudu a všetok svoj jed obrátili proti Spasiteľovi. Zúrivo ho bičovali a zlorečiac mu hnali ho ulicami Jeruzalema k sídlu tetrarchu Herodesa.

12

Porov. Jn 19,13.

3.3 Vznik krížovej cesty

Svätá Panna, Ján a Mária Magdaléna stáli pred pretóriom vyľakaní z toho, čo sa deje. Schovávali sa a počuli urážky, ktoré vykrikovali členovia rady. Zatiaľ čo Ježiša viedli k Herodesovi, Ján sprevádzal Pannu Máriu a Máriu Magdalénu po krížovej ceste. Cestou od Kajfášovho domu k Annášovmu až k Olivovej hore a Getsemanskej záhrade prežívali Pánovo utrpenie. Uctili si miesta, na ktorých spadol a obzvlášť ťažko trpel. Svätá Panna často pokľakla a pobožkala zem posvätenú pádom a krvou svojho Syna.

Užialený Ján sa snažil utešiť Máriu Magdalénu a utrápenú Pannu Máriu.

Takto vznikla krížová cesta, bolestné rozjímanie o Ježišovom utrpení.

3.4 Pilát a sen jeho manželky, Klaudie Prokly

„Keď sedel na súdnej stolici, odkázala mu jeho manželka: »Nemaj nič s tým spravodlivým, lebo som dnes vo sne veľa vytrpela pre nebo.«“ (Mt 27,19)

Klaudia Prokla, manželka rímskeho prokurátora, stála skrytá na vyvýšenom balkóne a pozorovala sprievod, ktorý viedol Ježiša k Herodesovi. Veľmi rozrušená poslala za Pilátom sluhu, lebo sa s ním chcela rozprávať.

Klaudia bola pekná žena. Na hlave nosila závoj, ktorý jej siahal po chrbát, a účes jej pridržala čelenka. Dlhé nariasené šaty jej na hrudi spájala vzácna spona.

Dlho sa rozprávala so svojím manželom. Porozprávala mu svoj zvláštny sen o Božom Synovi. S bledou tvárou zaprisahávala Piláta, aby neublížil Ježišovi.

Kým Klaudia rozprávala Pilátovi svoje sny, ktoré sa jej prísnili tej noci, väčšinu z nich som videla svojím vnútorným zrakom.

Pilátova manželka videla hlavné časti Pánovho života a trpela po celú noc. Boli jej zjavené mnohé smutné pravdy, ako povraždenie neviniatok, Simeonovo proroctvo, umučenie nášho Pána a bolesť jeho svätej Matky.

Ježišovi nepriatelia vystupovali v Klaudiinom sne ako strašidelné postavy.

Videla mnoho zázrakov a úžasných právd, keď tu ju náhle zobudil hluk sprievodu, ktorý viedol Ježiša cez fórum.

Keď uvidela Pána takého zúboženého a dobitého, zovrela jej srdce a poslala po Piláta.

Keď si pozorne vypočul rozprávanie a prosbu svojej manželky, ktorú mu predniesla s takým dojatím, ubezpečil ju:

„Nenašiel som vinu na tom človekovi, takže ho neodsúdim. Viem, že je nevinný, a poznám zlomyseľnosť Židov.“

Ako záruku svojho slávnostného sľubu jej Pilát dal prsteň. Potom sa rozišli.

Rímsky prokurátor bol skazený a povýšený človek, schopný uchýliť sa k akejkoľvek podlosti, pokiaľ sa mu to hodilo, ale zároveň bol aj veľmi poverčivý.

Jeho náboženské povedomie bolo veľmi zmätené. Potajme páliť kadidlo ako obeť svojim bohom, ktorých žiadal o pomoc. Báł sa, že sa mu pomstia za to, že uznal Ježišovu nevinu, hoci bol o nej presvedčený. Zázračné videnia jeho ženy ho presvedčili a rozhodol sa Ježiša prepustiť. Vyhlásil pohotovosť strážam a všetky dôležité miesta v Jeruzaleme strážili rímski vojaci.

3.5 Ježiš pred Herodesom Antipasom

„Ale Herodes so svojimi vojakmi ním opovrhol, urobil si ť nebo posmech...“ (Lk 23,11)

Palác Herodesa Antipasa sa nachádza v novej časti mesta, neďaleko od pretória. Sprievod s Ježišom sprevádzalo niekoľko rímskych vojakov.

Eud podnecovaný farizejmi zatiaľ zaplňal okolie Herodesovho sídla.

Tetrarcha, informovaný Pilátovým sluhom, očakával Ježiša v najkrajšej sieni. Sedel na akomsi tróne z vankúšov, obklopený svojimi dvoranmi a ozbrojenými strážami.

Herodesovi veľmi lichotilo, že Pilát mu pred veľkňazmi priznal právo súdiť jeho poddaného.

Ježiša predviedli pred Herodesa úplne dokaličeného, so zakrvavenou tvárou, v šatách špinavých od krvi. Tetrarcha pocítil nával súcitu a hnusu. Obrátil sa na kňazov:

„Ako ste si dovolili priviesť mi ho v takomto stave? Najprv ho umyte a očistite!“

Drábi Ježiša poumývali v predsieni. Boli veľmi suroví, doráňanú tvár mu drhli drsnou látkou. Herodes veľkňazom ostro vytkol ich surovosť, ale urobil to len preto, lebo sa snažil napodobniť Piláta.

Keď ho umyli, stráž ho znovu predviedla pred Herodesa. Herodes chcel ukázať svoju dobrú vôľu a dal mu priniesť pohár vína, aby sa posilnil. Lenže Ježiš sa nenapil. Stál ticho ako socha.

Herodes však hovoril veľa, prihovárал sa Ježišovi vzletne a vľúdne a kládol mu množstvo otázok. Ježiš neprehovoril ani slovo a pohľad upieral do zeme.

Herodes potláčal svoju nevôľu a rozčarovanie z Ježišovho správania a ďalej sa ho vypytoval a lichotivo sa mu prihovárал. Vyzýval ho, aby pred ním urobil nejaký zázrak:

„Je to pravda, že si Boží Syn? Alebo kto si vlastne? Prečo mlčíš? Rozprávali mi o твоjich rečiach, o zázrakoch a zázračných uzdraveniach, ktoré konáš. Neukážeš mi niečo z toho? Vieš, že ťa môžem prepustiť.“

Keď videl, že Ježiš vôbec nereaguje, pýtal sa ešte naliehavejšie:

„Dozvedel som sa o tebe úžasné veci: vyliečil si slepých od narodenia, tisícky ľudí si nasýtil niekoľkými chlebmi, vzkriesil si Lazára. Prečo teraz nepreukážeš svoju moc? Ty si ten, čo sa zachránil pred smrťou, ktorá za vlády môjho otca postihla

mnoho detí? Spomínam si, že za mojím otcom prišli králi z Východu, lebo hľadali novonarodeného židovského kráľa. Bol si to dieťa ty? Alebo chceš len využiť tento príbeh, aby si sa stal kráľom?“

Ježiš však Herodesovi, ktorý žil v cudzoložnom vzťahu s manželkou svojho brata a zavraždil Jána Krstiteľa, nevenoval ani jeden pohľad. Herodes teda vyhlásil:

„Nevidím na tebe nič kráľovské, vidím len blázna!“

Veľkňazi chceli využiť tetrarchovu mrzutosť, ktorú vyvolalo Ježišovo mlčanie a ešte nástojčivejšie mu prednášali svoje obvinenia. Použili najpresvedčivejšie argumenty, aby Herodes nadobudol dojem, že Ježišovo prepustenie ohrozí jeho vládu.

Napriek tomu Herodes nechcel odsúdiť Spasiteľa. Mal na to viacero dôvodov. Predovšetkým sa Ježiša vo svojom vnútri bál a trápili ho výčitky, že dal zavraždiť Jána. Potom tiež pohrdal veľkňazmi, ktorí ho pre jeho cudzoložstvo vylúčili z obetovania. Napokon nechcel uraziť Piláta, ktorý Ježiša uznal za nevinného.

Ježišovo mlčanie bolo pre neho ponižujúce, takže ho vydal do rúk svojich sluhov a stráží, ktorých bolo v jeho paláci viac než dvesto, a prikázal im:

„Preukážte tomuto smiešnemu kráľovi úctu, akú si zaslúži!“

Spasiteľa dovliekli na veľký dvor a tam mu neľudsky ubližovali. Herodes sa tomu prizeral z kamennej terasy.

Annáš a Kajfáš sa zatiaľ všemožne pokúšali presvedčiť tetrarchu, aby odsúdil Ježiša na smrť. On im však povedal:

„Ak ho odsúdím, previním sa proti Pilátovi, ktorý mi preukázal láskavosť tým, že ho poslal ku mne!“

Keď videli, že sa rozhodol neodsúdiť ho, poverili farizejov, aby poštvali proti Galilejčanovi ľud. Najväčší Ježišovi nepriatelia sa obávali, že Pilát ho prepustí na slobodu, a preto podplatili Herodesových sluhov, aby ho až smrteľne mučili.

Ježiša mučilo dvesto Herodesových sluhov. Navliekli mu veľké biele vrece a všemožne ho trápili, mykali ním, akoby ho chceli prinútiť do tanca, sotili ho na zem a vláčili po dvore. Hlavou viackrát narazil do mramorových stĺpov. Znovu ho postavili na nohy a týrali ho, pľuli naňho a fackovali ho.

Sluhovia, podplatení Ježišovými nepriateľmi, ho bili po svätej hlave. Pán sa na nich ľútosťivo pozeral a bolestne stonal. Každý jeho bolestný vzdych vyvolal u jeho mučiteľov výbuch smiechu, nikto s ním nemal zľutovanie.

Ježiš zaliaty krvou tri razy padol pod tvrdými údermi palicou. Videla som, ako mu plačúci a veľmi zarmútení anjeli natierajú masťou svätú hlavu. Bolo mi zjavené, že bez tejto pomoci z neba by Spasiteľ určite zomrel.

Potom ho Herodes poslal naspäť k Pilátovi.

3.6 Ježiš po druhý raz pred Pilátom

„Barabáš bol uväznený pre akúsi vzburu v meste a pre vraždu.“ (Lk 23,19)

Za všeobecného posmechu viedli Ježiša oblečeného do bieleho bavlneného vreca k Pilátovi.

Veľkňazi zúrili, že ho ani Herodes neodsúdil.

Veľmi sa hnevali, že musia ísť znovu k Pilátovi, a svoj hnev si vybíjali na Ježišovi.

Chceli ho ľudu ukázať v tomto ponižujúcom stave, a preto ho viedli dvakrát dlhšou cestou. Veľkňazi sa tak rozhodli aj preto, aby mali farizeji dost času štvat ľud proti Ježišovi.

Drábi cestou Ježiša neprestajne mučili. Viackrát spadol a vstať ho nútili bitkou, kopancami a strkaním. Ľud, ktorého bolo na ceste stále viac, ho nekonečne urážal.

Pán dobitý a ponižovaný čvargou, ktorú na neho nahuckali farizeji, prosil Otca, aby nezomrel prv, než zavŕši dielo vykúpenia.

O štvrt' na deväť dorazili k východnej bráne Pilátovho paláca. Herodesov sluha ho vopred upovedomil o výsledku súdu. Herodes mu listom vyjadril svoju vďačnosť a prosil ho, aby sa opäť ujal Galilejského, lebo on v ňom vidí len nemého blázna, ale vinu na ňom nenachádza. Pilát bol veľmi rád, že Herodes má rovnaký názor ako on a že Ježiša neodsúdil. Dal ho pozdravovať a znovu sa stali priateľmi.

Keď Pilát videl, že medzi ľuďom to vriete a farizeji ich ešte povzbudzujú, stiahol približne tisícku vojakov k strážnici, ku vchodom na námestie a k svojmu palácu.

Svätá Panna, Mária Magdaléna a asi dvadsať iných zbožných žien stáli bokom, na mieste, z ktorého mohli všetko vidieť a počuť. Ján bol s nimi.

Drábi hnali Ježiša hore schodmi k terase, na ktorej ho čakal Pilát so svojimi dôstojníkmi. Surovo ho postrkovali, až sa potkol v dlhých šatách, čo mu navliekli, spadol na schody z bieleho mramoru a zafíkal ich svojou krvou. Čvarga na jeho pád reagovala rehotom, dokonca sa pochechtávali aj drábi, ktorí ho viedli a teraz ho kopancami nútili vstať a vystúpiť až na vrchol schodov.

Pilát sa postavil, prešiel na terasu a nahlas povedal:

„Tohto človeka ste mi predviedli ako buriča ľudu, ale keď som ho vo vašej prítomnosti vypočúval, nenašiel som na ňom nijakú vinu. Ani Herodes na ňom nenašiel vinu, takže ho neodsúdil na smrť. Dám ho zbičovať a potom ho prepustím.“

Nato sa zdvihla vlna protestného šomrania. Pilát reagoval na tieto námietky veľmi pohrdavo.

Dav manipulovaný a podplácaný farizejmi žiadal prepustiť jedného z väzňov pri príležitosti sviatkov. Pilát chcel prinútiť masy, aby žiadali Ježišovo prepustenie, a preto vedľa Spasiteľa postavil najhoršieho zločinc.

„Je zvykom, že vám na Veľkú noc prepúšťam jedného väzňa. Koho chcete, aby som prepustil – Barabáša, alebo Ježiša, židovského kráľa, ktorý hovorí, že je Pánov pomazaný?“

Na túto otázku dav po krátkom zaváhaní reval:

„Barabáša!“

Farizeji vedení kňazmi a členmi veľrady sa zamiešali medzi ľuďmi, rozdávali im peniaze a popudzovali ich proti Ježišovi.

Bokom od ľuďmi, pod stĺporadím, som videla Pannu Máriu, Máriu Magdalénu a iné zbožné ženy zmáhané bolesťou. Ján vychádzal na námestie v nádeji, že sa dozvie niečo nové, lebo sa šírila správa, že Pilát chce Ježiša prepustiť. I keď svätá Panna vedela, že ľudia vykúpi jedine smrť jej Syna, jej materinské srdce túžilo, aby zostal nažive. A tak ako sa Ježiš stal človekom a znášal tresty, nevinného ho mučili a poslali na smrť, tak trpela Mária ako matka, ktorá vidí, ako jej syna trýzni nevďačný a krutý ľud. Táto Matka nevýslovne trpela a prosila Boha tými istými slovami, ktoré vyriekol Ježiš na Olivovej hore: „Ak je to možné, nech ma minie tento kalich.“

Medzitým Pilát oslovil sluha jeho ženy, ktorá mu poslala prsteň, čo jej daroval, aby mu pripomenula jeho sľub.

Pilát jej poslal prsteň späť, aby ju uistil, že dodrží, čo jej prisľúbil, a vrátil sa na terasu. Znovu sa spýtal:

„Koho vám mám teda prepustiť – Barabáša, alebo Ježiša?“

S údivom počul, ako dav jednohlasne skríkol:

„Prepusti Barabáša!“

Ešte povedal:

„Čo mám spraviť s Ježišom, ktorý je vraj Kristus, židovský kráľ?“

Ozval sa ohlušujúci rev:

„Ukrižuj ho! Ukrižuj ho!“

„Ale čo zlé urobil? Nenachádzam na ňom nič, za čo by si zasluhoval smrť. Dám ho teda zbičovať a potom ho prepustím.“

Na to zahrnelo námestím:

„Ukrižuj ho! Ukrižuj ho!“

Tak Pilát prepustil zločinca Barabáša a Ježiša dal zbičovať.

4. kapitola

4.1 Bičovanie Ježiša

Pilát chcel upokojiť zberbu tým, že Ježiša exemplárne potrestá, a dúfal, že ich tým obmäkčí. Prikázal teda zbičovať Ježiša podľa rímskeho zvyku, ale zberba huckaná farizejmi ďalej revala:

„Ukrižuj ho!“

Za veľkého kriku a burácania davu viedli Ježiša na námestie. Dotiahli ho k strážnici pretória, kde stál mramorový stĺp so železnými kruhmi a hákmi. Tento stĺp slúžil výhradne na bičovanie odsúdencov. Šiesti kati, ktorí ho mali bičovať, boli egyptského pôvodu. Boli to muži tmavej pleti nížki a zavalití. Boli polonahí a napoly opití, vyzerali ako krvilačná zver. V pohľade mali niečo diabolské. Pri tomto stĺpe už zbičovali na smrť mnohých odsúdencov.

Hoci Spasiteľ nekládol žiaden odpor, mykali ho za laná a kati ho bili a kopali.

Strhli z neho posmešné oblečenie, ktoré mu navliekli u Herodesa, a takmer ho sotili na zem. Ježiš sa triasol a chvel pred stĺpom. Sám si opuchnutými a zakrvavenými rukami vyzliekol šaty. Potom sa modlil a na okamih obrátil pohľad k svojej strhanej svätej Matke.

Otočil sa k stĺpu a keďže ho nútili vyzliecť sa celkom donaha, povedal jej: „Odvráť svoj zrak!“ Nevie, či Ježiš naozaj vyslovil tieto slová alebo či to bola len jeho myšlienka, ale pochopila som, že Mária to počula, lebo klesla do náručia svojich spoločníčok.

Kati priviazali Ježišovi ruky k veľkému kovovému kruhu na vrchole stĺpa. Ramená mu vytiahli tak vysoko nad hlavu, že nohami, ktoré mal pevne priviazané k stĺpu, sa takmer nedotýkal zeme.

Dvaja krvilační surovci ho začali bičovať, čím mu spôsobovali nevýslovné muky. Nedokážem podrobne opísať tú hrôzu, ktorú páchali na našom Pánovi.

Prvé dva korbáče, ktorými ho šľahali, boli bielej farby, pravdepodobne boli vyrobené z tvrdého dreva alebo z hovädzích šliach.

Údery bičom mu otvárali rany na chrbte, nohách a ramenách, až franforce kože spolu s krvou ostriekali zem. Ježišov bolestný nárek sa strácal v kriku davu a farizejov, ktorí neprestajne revali:

„Preč s ním! Ukrižuj ho!“

Pilát dal trúbiť na trúbu, aby ich utíšil a mohol ďalej hovoriť. Teraz sa námestím niesli len jeho slová sprevádzané príšerným svišťaním biča a stenám Pána, ako aj kliatím opitých katov.

Obzvlášť dojímavovo znelo vystrašené bľáčanie veľkonočných baránkov, ktorých práve kúpali neďaleko odtiaľto, v Ovčom rybníku. Ich nevinné bľáčanie splyvalo s Ježišovými vzdychmi.

Väčšina ľudí udržovala určitý odstup od miesta bičovania, len niektorí prichádzali k stĺpu, aby Pána urážali. Niektorí boli dojatí. Videla som, akoby na nich dopadol svetelný lúč.

Mladí ničomníci pripravovali pri strážnici nové korbáče, ďalší hľadali trňové prútie, z ktorého uplietli trňovú korunu.

Sluhovia veľkňazov podplatili katov a priniesli im džbán plný červenej tekutiny, z ktorého si upíjali, až sa opili.

Po štvrt' hodine vystriedali katov, ktorí bičovali Ježiša, iní dvaja. Tí sa do Ježiša pustili so slepou krutosťou. Bičovali ho aj trňovými korbáčmi, na ktorých boli pripevnené gombíky a ostne. Pod ich údermi striekala krv až na ruky katov. Sväté telo bolo čoskoro pokryté tmavými a červenými ťakmi, krv stekala na zem a Ježiš sa krčovito triasol. Zo všetkých strán sa ozýval posmech.

Cez námestie práve prechádzalo množstvo cudzincov na ťavách. Pri pohľade na túto scénu sa im v tvárach odzrkadľovala hrôza a smútok. Medzi týmito cestujúcimi boli niektorí, ktorých pokrstil Ján Krstiteľ, a niektorí, čo počuli Ježišovu reč na vrchu.

Noc bola nezvyčajne chladná a obloha ostala zatiahnutá aj cez deň. Ráno dokonca padal na veľký úžas ľadovec.

Tretia dvojica katov ho bila s najväčším zápalom. Bičovali ho remeňmi s kovovými hákmi.

Ich diabolská zúrivosť sa nezmenšovala. Ježiša odviazali a nanovo priviazali, tentoraz chrbtom k stĺpu. Pán sa už nevládal udržať na nohách, tak ho k stĺpu priviazali povrazmi na prsiach, pod ramenami a pod kolenami. Znovu ho začali bičovať. Ježišovo telo bolo jedna rana. Zakrvavenými očami pozeral na svojich katov, akoby ich úpenlivo prosil o milosť. Lenže tí na jeho žalostné vzlyky odpovedali ešte väčšou zúrivosťou a jeden z nich ho jemnejším korbáčom švihal po tvári.

Strašné bičovanie trvalo už trištvrté hodiny, keď sa k stĺpu vrhol cudzinec najnižšej triedy, príbuzný slepca, ktorého Ježiš vylicil, a so zakriveným nožom v ruke rozhorčene zvolal:

„Prestaňte! Neubite tohto nevinného človeka až na smrť!“

Využil prekvapenie opitých katov, rýchlo prerezal povrazy zauzlené na druhej strane stĺpa a hneď zmizol v dave. Ježiš padol na zem, do kaluže vlastnej krvi. Kati ho nechali tak a odišli piť. Pán, krvácajúci a pokrytý ranami, ležal na zemi pri stĺpe, keď som videla, ako neďaleko neho prechádzajú dve vyzývavo oblečené pobehlice. Držali sa za ruky a hľadeli na neho s odporom. Ježiš k nim zdvihol boľavú hlavu a rany ho ešte viac zboleli. Rýchlo sa vzdialili, pričom ich sprevádzali smiech a neslušné reči stráží a drábov.

Počas bičovania som počula modlitbu, ktorou sa Ježiš ponúkol Otcovi ako zmierna obeta za hriechy sveta. Okolo neho stáli plačúci anjeli. Keď Pán ležal na zemi vo svojej krvi, videla som, ako mu anjel vložil do úst lesklý kúsok jedla.

Keď sa kati vrátili, kopancami ho nútili vstať. Ježiš sa plazil k pásu látky, ktorú mal predtým opášanú okolo bokov, ale kati ju so smiechom odkopávali stále ďalej, čím ho nútili zviať sa na zemi vo vlastnej krvi a plaziť sa ako červ. Napokon ho donútili vstať, hodili mu na plecía šaty a rýchlo ho postrkovali smerom k strážnici. Do šiat si utrel tvár, z ktorej mu tiekla krv.

Namiesto toho, aby ho viedli stĺporadím, nechali ho prejsť pred veľkňazmi, ktorí len čo ho uvideli, kričali:

„Preč s ním!“ a zhnusení sa odvracali.

Voviedli ho do vnútorného dvora strážnice, kde v tom čase neboli žiadni vojaci, ale len otroci a kadejakí lotri.

Bičovanie sa skončilo okolo deviatej hodiny ráno.

Keďže ľad sa búril, Pilát povolal vojenské posily z pevnosti Antonia. Vojaci, ktorí boli pri strážnici, robili si z Ježiša posmech.

4.2 Panna Mária počas Ježišovho bičovania

Kým Ježiša bičovali, Panna Mária bola v bolestnom vytržení. V duchu vytrpela to isté čo jej božský Syn. Z úst sa jej dralo tiché stonanie a oči mala červené, lebo veľa plakala.

V mdlobách ležala v náručí svojej staršej sestry Márie, Héliho manželky, ktorá už bola pokročilejšieho veku a veľmi sa podobala na svoju matku Annu. Mária Kleofášova, dcéra Márie Héliho, sa držala svojej matky pod pazuchou. Boli tu všetky priateľky Panny Márie a Ježiša, zahalené v závojach a rozochvené žiaľom a úzkosťou.

S plačom sa túlili k svätej Panne, akoby očakávali vlastný rozsudok smrti. Mária mala na sebe nebovomodré šaty, dlhý biely plášť a bledožltý závoj. Máriu Magdalénu bolesť úplne zdrvila. Vlasý mala pod závojom rozpustené a oči opuchnuté od plaču.

Videla som, že keď Ježiš po bičovaní spadol k stĺpu, Klaudia Prokla poslala svätej Matke balík veľkých ľanových plachiet. Nevie, či si Pilátova manželka myslela, že Pána prepustia a týmito plachtami Panna Mária obviaže jeho rany, alebo či ich poslala na to, na čo ich svätá Panna použila.

Keď Panna Mária prišla k sebe, videla, ako jej doráňaného a skrvaveného Syna vedú kati preč. Ježiš si okrajom šiat utrel krv z očí, aby sa mohol pozrieť na svoju milovanú Matku. Vystierala k nemu ruky a s bôľom sa dívala na jeho krvavé šľapaje.

Keď sa dav obrátil iným smerom, svätá Panna a Mária Magdaléna podišli k stĺpu a kryté zbožnými ženami utierali plachtami Pánovu krv. Videla som niekoľko Ježišových učeníkov v chráme. Ich tváre poznačil žiaľ a úzkosť.

4.3 Vzhľad Panny Márie a Márie Magdalény počas mučenia Pána

V sobotu 18. marca 1823 viditeľne trpiaca Anna Katarína skončila rozprávanie o bičovaní Ježiša. Svoje rozprávanie o utrpení Krista musela prerušiť. Nasledujúci deň, na štvrtú pôstnu nedeľu, sviatok svätého Jozefa, videla sestra Emmerichová len niektoré výjavy zo života svätého Jozefa a opísala mi, ako vyzerala Panna Mária a Mária Magdaléna.

(Clemens Brentano)

Vidím bledé a pochudnuté líca Panny Márie, jemne tvarovaný nos a oči červené od plaču.

Hoci celú noc blúdila Jozafatovým údolím a ulicami Jeruzalema, rúcho má upravené, nič na nej nie je v neporiadku.

Z jej postavy vyžaruje svätosť, pohybuje sa jednoducho, pokojne a dôstojne. Jej vystupovanie a úsudok sú dary. Všetko na nej je jednoduché, vážne, čisté a nevinné. Belasé šaty jej zvlhli od rannej rosy a od vyplakaných slz, ale sú čisté a nepokrčené. Jej neopísateľná a nadprirodzená krása vyjadruje nepoškvrnenosť, jednoduchosť a svätosť.

Mária Magdaléna vyzerá inakšie. Je vyššej a plnšej postavy. Náruživosť, pokánie a nesmierna bolesť zničili takmer všetku jej krásu. Šaty má neupravené a roztrhané, špinavé od blata. Dlhé rozpustené vlasý jej padajú spod mokrého dotrhaného závoja. Myslí len na svojho Pána a vyzerá ako pomätená. Mnohí ľudia z Magdaly, ktorí prišli do Jeruzalema sláviť veľkonočné sviatky, sa jej posmievali, lebo poznali jej predošlý hriešny život a hádzali po nej blato. Ale ona je taká ponorená do svojej bolesti, že si nič nevšimla.

4.4 Ježišovi sa vysmieľajú a korunujú ho trnám

„Prichádzali k nemu a hovorili: »Buď pozdravený, židovský kráľ!« A bili ho po tvári.“ (Jn 19,3)

V pondelok po štvrtej pôstnej nedeľi znovu začala mať zbožná sestra videnia Ježišovho umučenia. Zachvátila ju horúčka a dostala taký veľký smäd, že mala takmer úplne vyschnutý jazyk.

Výčerpaná a trpiaca začala s veľkou námahou opisovať bez presného poradia nasledujúce udalosti. Povedala, že nedokáže vyrozprávať všetko ubližovanie, ktoré znášal Ježiš počas korunovania trnám. Sestra Emmerichová prosila Boba, aby jej udelil milosť zakusiť taký istý smäd ako Spasiteľ.

(Clemens Brentano)

Pilát sa ešte dohadoval s ľudom, ktorý mu odpovedal krikom:

„Musí umrieť, aj keby sme za to všetci mali zahynúť!“

Keď Ježiša viedli na korunovanie trnám, jeho nepriatelia kričali:

„Preč s ním! Preč!“

Tieto výkriky sa niekoľkokrát opakovali, lebo na námestie stále prichádzali nové zástupy Židov, ktorých podnecovali farizeji.

Pilát vydal rozkazy svojim vojakom a znovu sa pobral obetovať dym kadidla svojim bohom. Počas tejto prestávky veľkňazi a členovia rady, ktorí sedeli na laviciach pred Pilátovou terasou, prikázali svojim sluhom, aby im priniesli niečo na jedenie.

Keď svätá Panna poutierala krvavé Ježišove stopy, opustila spolu so zbožnými ženami fórum a vošli do malého domu, ktorý bol pristavený k múru. Krvou nasiaknuté plachty mali so sebou.

Korunovanie trnám sa odohrávalo na dvore strážnice, ktorej brány boli otvorené. Vnútri bolo asi päťdesiat drábov, sluhov a darebákov, ktorí sa aktívne podieľali na mučení Ježiša.

Zo všetkých strán sa sem zbíhal dav, ale čoskoro budovu obkľúčili rímski vojaci.

Ježišovi znovu strhli šaty a obliekli mu starý červený vojenský plášť, ktorý mu nesial ani po kolená. Tento plášť bol pohodený v kúte miestnosti a zakrývali ním zločincov po bičovaní.

Pána posadili uprostred dvora na torzo stĺpa, na ktoré pokládli sklené črepiny a ostré kamene.

Pri tejto korunovácii ho nevýslovne týrali. Okolo hlavy mu priviazali veniec upletený z troch trňových konárov, vysoký dve dlane. Trne boli pootáčané dovnútra. Keď mu korunu priväzovali ako obväz na hlavu, surovo ju pritlačili, aby sa mu ostne zabodli do čela a šije. Do poviazaných rúk mu vtisli trstinu, hodili sa pred ním na kolená a klaňali sa mu, akoby bol práve korunovaným kráľom.

Ale ani to im nestačilo. Z ruky mu vytrhli trstinu, ktorá mala predstavovať kráľovské žezlo, a bili ho ňou po trňovej korune, takže Pánove oči zalievala krv, fackovali ho a pľuli mu do tváre.

Nemôžem zopakovať, akými najrôznejšími spôsobmi ho tí podlí ničomníci dokázali trápiť. Nášho Pána príšerne zohavili. Sužoval ho hrozný smäd a lomcovala ním horúčka, ktorú spôsobili nespočetné rany. Triasol sa. Mäso mal povytŕhané až na kosť, jazyk sa mu krčovito stiahol a len krv, ktorá mu stekala z čela, osviežovala jeho vyschnuté ústa.

Ježišovo utrpenie spôsobené korunovaním trnám trvalo asi pol hodiny. Okolostojaci vojaci sa na tom len zabávali a smiali sa.

4.5 Ecce homo

„Ježiš vyšiel von s trňovou korunou a v purpurovom plášti. Pilát im povedal: »Hľa, človek!«“ (Jn 19,5)

Ježiša so šarlátovým plášťom na pleciach, s trňovou korunou na hlave a trstinou v rukách priviedli do Pilátovho paláca. Pán bol na nepoznanie. Z čela doráňaného trňovou korunou sa mu rinula do očí krv a stekala mu po tvári až do úst a na bradu.

Telo mal samú ranu, takže kráčať ohnutý a potácal sa. Keď úbohý Ježiš prišiel ku schodom pred Pilátom, dokonca aj v tomto neľútostnom človeku sa ozval súciti. Ľud a podlí veľkňazi sa mu ďalej posmievali.

Pilát pocítil nával odporu, otočil sa k jednému zo svojich dôstojníkov a povedal:

„Ak je židovský diabol taký krutý, tak v ich pekle je určite na nevydržanie!“

Ježiša drábi horko-ťažko vyvliekli hore schodmi pred Pilátom. Ten sa vyklonil z terasy, dal trúbit' na trúbu, aby si vynútil ticho, a potom prehovoril ku kňazom a ľudu:

„Pozrite, ešte raz vám ho privádzam, aby ste vedeli, že ja na ňom žiadnu vinu nenachádzam!“

Pána priviedli k Pilátovi, aby všetci mohli vidieť, aký je zohavený.

Keď sa objavil pred ľuďmi zakrvavený, s trňovou korunou na hlave a trstinou v rukách, nastalo zdesené mlčanie.

Medzitým prechádzalo námestím niekoľko cudzincov, mužov a žien, vo vykasaných šatách. Išli k Ovčiemu rybníku pomáhať kúpať veľkonočných baránkov. Žalostné bľačanie baránkov akoby svedčilo o nastávajúcom obetovaní Božieho Baránka.

Ježiš sa pozeral krvavými očami na vlniaci sa zástup. Pilát na neho ukázal prstom a zakričal Židom:

„Ajh!a, človek!“

Keď veľkňazi, členovia rady a ostatní uvideli Ježiša ako neúprosné zrkadlo svojho svedomia, nazlostili sa a spustili krik:

„Preč s ním! Ukrižuj ho!“

Pilát im zakričal:

„Ešte nemáte dost? Zaobchádzali s ním tak, že už viac nebude chcieť byť kráľom!“

Ale oni ako besní revali:

„Ukrižuj ho!“

Znovu zaznela trúba a rozčúlený Pilát povedal:

„Tak si ho vezmite a ukrižujte, lebo ja na ňom nenachádzam žiadnu vinu!“

Veľkňazi a členovia rady kričali:

„My máme zákon a podľa neho musí zomrieť, lebo sa vyhlasoval za Božieho Syna!“

Tieto slová opäť vzbudili v Pilátovi poverčivý strach. Dal odvieť Ježiša nabok a pýtal sa ho:

„Odkiaľ si?“

Keď mu Ježiš neodpovedal, Pilát mu vravel:

„Neodpovieš mi? Nevieš, že mám moc ukrižovať ťa alebo ťa prepustiť?“

Ježiš mu odvetil:

„Nemal by si nado mnou žiadnu moc, keby ti nebola daná zhora. Preto ten, kto ma vydal tebe, má väčší hriech.“

Klaudiu Proklu znepokojovalo manželovo váhanie, a preto mu ešte raz poslala záloh, ktorý jej dal, aby mu pripomenula sľub. Tentokrát jej však Pilát poslal nejasnú odpoveď a odkázal jej, že sa zveril do vôle bohov.

Veľkňazi a farizeji sa dozvedeli o tom, že Klaudia sa prihovára za Ježiša, a rozšírili chýr, že Rimania sa spojili s Galilejčanom proti židovskému národu.

Piláta veľmi zmiatli tieto klamstvá, Ježišove slová a sny jeho manželky. Veľkňazom však opakoval, že on na Galilejčanovi nenachádza nič, za čo by ho mal odsúdiť na smrť.

Lenže oni žiadali stále naliehavejšie Pánovu smrť. Preto Pilát chcel, aby mu dal Ježiš odpoveď, ktorá by ho dostala z tohto stavu.

Pilát sa vrátil do pretória a zostal s Ježišom osamote. Pozeral na dokaličeného Pána a pomyslel si: „Že by to bol predsa Boh?“ Potom ho zaprisahal, aby mu povedal, či je skutočne prisľúbený židovský kráľ, kam siaha jeho kráľovstvo a k akému druhu božstva patrí. Napokon prisľúbil Ježišovi slobodu, ak mu odpovie na jeho otázky.

Pán mu odpovedal nesmierne vážne. Môžem si spomenúť len na obsah toho, čo hovoril. Vysvetlil Pilátovi, že jeho pravé kráľovstvo je kráľovstvo Ducha Svätého, povedal mu, čo je pravda, a pripomenul mu všetky hriechy, ktoré Pilát tajil,

predpovedal mu osud, čo ho čaká, čiže vyhnanstvo, biedu a hrozný koniec. Taktiež mu oznámil, že raz príde, aby ho spravodlivo súdil.

Spasiteľove slová Piláta podráždili a vystrašili. Vrátil sa teda na terasu a potvrdil svoje rozhodnutie prepustiť ho.

Dav pred pretóriom vrieskal a veľkňazi ziapali:

„Ak ho prepustiš, nie si priateľom cisára, pretože každý, kto sa robí kráľom, je nepriateľom cisára!“

Nakoniec mu hrozili, že ho obžalujú pred cisárom, a kričali, že už s tým treba skončiť, lebo o desiatej musia byť v chráme. Výkriky: „Ukrižuj ho!“ zneli teraz zo všetkých strán, dokonca aj z plochých striech okolitých budov, kam vyliezlo mnoho darebákov.

Toto vrenie vzbudzovalo hrôzu. Pilát ostal opustený, zmocnil sa ho strach a obával sa vzbury. Dal priniesť krčah s vodou, sluhovia mu ju liali na ruky a obrátiac sa k ľudu povedal:

„Nemám vinu na krvi tohto nevinného. Vy budete za to zodpovední!“

Vtedy dav, v ktorom sa zišli ľudia z celej Palestíny, jednohlasne zvolal:

„Jeho krv na nás a na naše deti!“

4.6 Účinok hrôzostrašnej kliatby – Anjeli a zlí duchovia

„*Jeho krv na nás a na naše deti!*“ (Mt 27,25)

Kedykoľvek rozjímam o bolestnom utrpení Krista, vždy počujem tento hrozný výkrik Židov: „Jeho krv na nás a na naše deti!“

Vidím pritom strašidelné výjavy.

Krik davu sa nesie k zatiahnutej oblohe plnej krvavočervených mrakov, z ktorých sa mihajú ohnivé lúče a prenikajú až k deťom v lonách židovských žien.

Vidím dav ponorený do tmy a hrozný rev im vychádza z úst ako oheň, ktorý sa zasa rúti na nich a preniká ich ako žeravý meč. Nad tými, ktorí sa po Ježišovej smrti obrátili, sa len vznáša.

Tých, čo sa neskôr obrátili, nebolo málo, pretože Ježiš sa po celý čas svojho utrpenia spolu so svätou Matkou neúnavne modlil za spásu svojich prenasledovateľov.

Vidím množstvo zlých duchov, ako sa činia v dave, popudzujú Židov proti Ježišovi, šepkajú im do uší a vnikajú im do úst. Neskôr však vystrašene utekajú pred čistou Pánovou láskou.

Vidím, ako anjeli obkolesili Ježiša, Máriu a niektorých svätých ľudí. Tváre a postoj týchto anjelov vyjadrujú skutky milosrdenstva, ktoré konajú: potešovanie, modlitba, pomazanie a iné.

5. kapitola

5.1 Ježiš odsúdený na smrť

„*Nepíš: Židovský kráľ, ale: On povedal: »Som židovský kráľ.«*“ (Jn 19,21)

Váhavého Piláta napĺňala z Ježišových slov hrôza. Pán mu vymenoval jeho najtajnejšie hriechy a predvolal ho pred Boží súd v súdny deň. Trpké Ježišovo odhalenie ho veľmi rozrušilo, ale napriek tomu ho nechcel odsúdiť.

Na druhej strane nechcel, aby ho obžalovali pred cisárom, čo ho nútilo nekonečne hanebne sa previniť proti spravodlivosti, proti vlastnému presvedčeniu a porušiť sľub, ktorý dal svojej manželke.

Nakoniec ustúpil strachu a rozhodol sa vydat' Ježišovu krv Židom.

Aby si očistil vlastné svedomie, dal si liať na ruky vodu a povedal:

„Nemám vinu na krvi tohto nevinného. Vy budete za to zodpovední!“

Nie, Pilát, aj ty by si si mal uvedomiť, čo si vykonal. Nazývaš ho spravodlivým, a prelievaš jeho nevinnú krv! Si nespravodlivý sudca bez svedomia!

Kým ešte znelo volanie: „Jeho krv na nás a na naše deti!“, vrátil sa Pilát do svojho paláca a chystal sa vyhlásiť rozsudok.

Dal si priniesť slávnostné rúcho, na hlavu si položil akúsi korunu s ligotavým drahokamom, na pleciami mu dali plášť a v ruke mal žezlo. Sprevádzali ho vojaci, pred nimi kráčali sluhovia, ktorí niesli odznaky moci, a za nimi pisári so zvitkami a tabuľkami na písanie. Tak vyšiel Pilát z paláca a pobral sa na miesto nazývané Gabbatha. Bola to oválna terasa, z ktorej sa vyhlasovali najdôležitejšie rozsudky. Pred sprievodom kráčal trubač a trúbil.

Pilát si sadol na vyvýšené sedadlo naproti stĺpu na bičovanie. Sedadlo bolo prikryté šarlátovou látkou, na ktorej bol modrý vankúš so žltým lemovaním. Za ním sedeli na lavici prisediaci. Po obvode terasy sa rozostavili vojaci a mnohí stáli na schodoch.

Spasiteľa viedli pomedzi ľud a postavili ho medzi dvoch zločincov odsúdených na smrť ukrižovaním. Ježiš mal na pleciami červený plášť a na hlave trňovú korunu. Rozbesnený dav sa mu posmieval a urážal ho. Veľkňazi zdržali popravu tých dvoch zločincov s úmyslom čo najviac ponížiť Ježiša.

Kríže zločincov ležali na zemi vedľa nich, ale Ježišov kríž som nevidela. Zrejme preto, lebo ešte nebol vyhlásený jeho rozsudok smrti.

Len čo si Pilát sadol, povedal ešte raz Ježišovým nepriateľom:

„Hľa, váš kráľ!“

Ale oni mu odpovedali:

„Ukrižuj ho!“

Pilát namietol:

„Mám teda ukrižovať vášho kráľa?“

„Nemáme kráľa, iba cisára!“ odpovedali veľkňazi.

Videla som Ježiša pod schodmi, vystaveného výsmechu nepriateľov.

Svätá Panna, ktorá sa po bičovaní Ježiša vzdialila, predierala sa cez zástup, aby počula rozsudok smrti nad svojím Synom a Bohom.

Zvuk trúby prerušil hurhaj a nastolil ticho. Pilát so zbabelou zlostou vyhlásil rozsudok smrti.

Po dlhom príhovore predniesol obžalobu proti Ježišovi:

„Obvinený veľkňazmi z rušenia verejného poriadku a porušovania židovských zákonov, nazývajúc sa Božím Synom a kráľom Židov.“

Pilát povedal, že židovský národ jednohlasne žiadal ukrižovať Galilejského.

Keď potom dodal, že tento rozsudok považuje za spravodlivý, bola som úplne šokovaná jeho nehoráznou dvojtvárnosťou.

Pilát dal priniesť kríž a na záver vyhlásil:

„Odsudzujem Ježiša z Nazareta, židovského kráľa, na ukrižovanie!“

Bolestná Matka po týchto slovách omdlela. Ján a zbožné ženy ju hneď odniesli preč, aby nebola vystavená pohane, aby sa zaslepený dav neprehrešil proti nej.

Len čo sa Panna Mária spamätala, túžila spojiť sa so svojim Synom v duchu bolesti tým, že prejde miestami, na ktorých najviac trpel. Na krížovej ceste ju sprevádzali sväté ženy.

Pilát spísal rozsudok smrti a pisári ho viac ako tri razy opísali. Niekoľko kópií poslali na vzdialené miesta. Rozsudok, ktorý Pilát napísal, veľmi sa líšil od toho, ktorý predniesol ústne. Pilát vyzeral, akoby písal proti vlastnej vôli, akoby mu viedol ruku nahnevany anjel. Napísal približne toto: „Z donútenia veľkňazov, veľprady a ľudu hroziaceho vzburou vydal som Židom Ježiša Nazaretského, obvineného z poburovania, rúhania a porušovania ich zákonov. Odsúdil som tohto človeka napriek nejasným obvineniam, aby ma neobžalovali pred cisárom ako podporovateľa vzbury.“

Na hnedú tabuľku dal napísať nápis, ktorý mali umiestniť na kríž.¹³ Veľkňazi, ktorí boli ešte pred tribunálom, rozhorčene protestovali proti formulácii rozsudku, lebo Pilát napísal, že popravu dvoch zločincov zdržali s úmyslom ukrižovať Ježiša spolu s nimi. Tiež žiadali, aby na tabuľke nebolo napísané „židovský kráľ“, ale „vydával sa za židovského kráľa“. Pilát stratil trpezlivosť a nahnevane skríkol:

„Čo som napísal, to som napísal!“

Chceli teda, aby nápis na kríž nedávali, lebo bol pre nich urážkou na cti. Pilát im však nevyhovelo a tak bolo treba predĺžiť kríž ďalším kusom dreva, aby naň bolo možné pribitť tabuľku s nápisom.

Keď Ježišov kríž takto predĺžili, bol vyšší ako kríže dvoch zločincov a mal tvar písmena Y, pričom kmeň čnel medzi dvoma ramenami do výšky ramien. Tento tvar sa mi často zjavoval pri meditácii. Ramená boli tenšie ako kmeň. Na spodnú časť kmeňa pribili drevený klátik na podopretie nôh.

Keď Pilát vyhlásil nehanebný rozsudok, jeho manželka mu vrátila záloh a navždy ho opustila. Ešte v ten istý večer rýchlo opustila svoj palác a utiekla k Ježišovým priateľom. Ukryli ju v pivničnej miestnosti pod Lazárovým domom v Jeruzaleme. Klaudia Prokla sa stala kresťankou a nasledovala svätého Pavla.

Jeden z Ježišových priateľov vyryl do zeleného kameňa za terasou Gabbatha dva riadky, pamätám sa však už len na slová *judex injustus* a na meno Klaudia Prokla.

Pána vydali do rúk katov. Vrátili mu jeho oblečenie, pretože u Rimanov bolo zvykom odsúdeného, ktorého viedli na popravu, obliecť.

Myslím, že Ježišove šaty medzičasom vyprali súcitní ľudia, lebo teraz boli čisté.

Tí nehanebníci ho znovu vyzliekli a rozviazali mu ruky, aby ho mohli obliecť. Strhli z neho červený plášť, čím mu spôsobili veľkú bolesť, lebo sa mu znovu pootvárali početné rany. Trasúc sa sám si opásal bedrové rúško. Na ramená mu hodili vlnené rúcho. Hnedé nezošívané šaty, ktoré mu tkala jeho Matka, mu však nemohli pretiahnuť cez širokú trňovú korunu, tak mu ju strhli z hlavy. Spôsobili mu tým nevýslovné bolesti. Na tieto šaty mu obliekli voľné rúcho z bielej vlny, široký pás a plášť. Okolo drieku mu zaviazali opasok s povrazmi, za ktoré ho ťahali. Všetko robili so strašnou krutosťou.

Dvaja zločinci stáli jeden naľavo a druhý napravo od Ježiša, ruky mali spútané a okolo krku mali reťaz. Obaja mali telá doráňané bičovaním. Na sebe mali len tuniku bez rukávov a bedrové rúška a na hlavách slamené čiapky podobné tým, čo nosia deti.

Zločinec, ktorý sa neskôr obrátil, bol už teraz tichý a zamyslený. Ten druhý však bol zlostný a bezočivý. Spolu s katmi nadával a posmieval sa Ježišovi, ktorý obetoval svoje utrpenie za ich spásu. Kati prinášali svoje náradie a pripravovali smutný a bolestný pochod.

Keď kňazi dostali odpis rozsudku, ponáhľali sa do chrámu.

Kým na kamennom oltári obetovali veľkonočných baránkov umytých a požehnaných, brutálni kati obetovali na oltári kríža Božieho Baránka zohaveného a dobitého.

Ten prvý oltár bol symbolickým oltárom Zákona. Ten druhý bol oltárom milosti, milosrdenstva a odpustenia.

Pilát sa po vyhlásení rozsudku smrti vrátil do paláca. Išiel víťazne, obklopený strážami. Rozsudok vyhlásil asi o desiatej hodine dopoludnia.

13

Nápis urobili v latinčine, gréčtine a hebrejčine, aby si ho mohli prečítať aj cudzinci.

6. kapitola

6.1 Ježiš nesie kríž na Kalváriu

Dvadsaťosem farizejov na koňoch sprevádzalo sprievod na miesto popravy. Medzi nimi boli aj šiesti, ktorí boli pri zajatí Ježiša na Olivovej hore.

Ježiša odvedli do stredú námestia. Viacero otrokov prinášalo cez západnú bránu drevo kríža a hodili ho s veľkým rachotom k Ježišovým nohám.

Ďalší sluhovia prinášali klíny, kúsky dreva na podopretie nôh a dodatočne pripravený kus dreva, ktorým mali predĺžiť kríž. Pán si kľakol ku krížu, objal a trikrát ho pobozkal. Ticho šepkal nebeskému Otcovi ďakovnú modlitbu za započaté vykúpenie ľudstva. Kríž sa stal oltárom jeho obety.

Netrpezliví kati Ježiša zdvihli a surovo mu pomáhali dvihnúť ťažké bremeno na pravé plece.

Pod veľkou ťarchou ostal zhrbený. Keby mu nepomáhali anjeli, sám by kríž nebol zdvihol. Kým sa Ježiš modlil, ruky zločincov pevne priviazali k postranným ramenám ich krížov, ktoré im položili na šiju.

Kmene ich krížov niesli otroci. Kríže mali zložiť na Golgote.

Zaznela trúba Pilátovej jazdy a dala tak znamenie na odchod. Jeden z farizejov na koni podišiel k Ježišovi, ktorý kľučal pod váhou kríža, a povedal mu:

„Koniec pekných rečí. Vpred! Vpred! Skoncuje s ním!“

Kati násilím postavili Pána na nohy. Pocítil na pleciach celú ťarchu kríža. Tak sa začal víťazný pochod Kráľa kráľov, taký potupný na zemi a taký slávny v nebi.

Na spodný koniec kríža priviazali dva povrazy, ktorými dvaja kati dvíhali kríž.

Ďalší štyria držali povrazy priviazané k opasku, ktorý Ježišovi pripevnili okolo drieku.

Plášť mu vyhrnuli a priviazali k pásu.

Ježiš mi pripomínal Izáka, ktorý si niesol drevo na svoje vlastné obetovanie.

Sám Pilát išiel na čele vojenského oddielu, aby zabránil prípadnej vzbure. Sedel na koni v plnej výzbroji, chránený svojimi dôstojníkmi a čatou jazdcov. Za nimi išlo tristo pešiakov, ktorí pochádzali z pohraničia medzi Talianskom a Švajčiarskom. Oddiel rímskych vojakov sa pobral hlavnou mestskou ulicou a sprievod s odsúdenými prechádzal bočnou uličkou, aby sa vyhlí ľudu, ktorý išiel do chrámu. Pred smutným sprievodom kráčal trubač, ktorý na každej krížovatke trúbil a udával smer. Niekoľko krokov za ním išli sluhovia s povrazmi, klincami, klinmi a všetkými časťami krížov dvoch zločincov.

Potom nasledovali farizeji na koňoch a mladík, ktorý niesol pred sebou nápis na kríž. Tento mladík nebol veľmi zlý.

Nakoniec išiel Ježiš, Spasiteľ, ohnutý a potácajúci sa pod ťarchou kríža. Mal doráňané celé telo a bosé nohy mu krvácali. Od predošlého večera nič nejedol ani nepil a zo straty krvi, pre horúčku a mnohé muky bol nesmierne vyčerpaný.

Pán podopieral ťažký kríž na pleci a pridržal ho pravou rukou. Ľavou rukou sa ustavične pokúšal podvihnúť si dlhé šaty, ktoré mu bránili v chôdzi.

Ruky mal poranené a opuchnuté od pút, tvár opuchnutú a skrvavenú, vlasy a bradu zlepené zrazenou krvou. Kríž a povrazy mu pritláčali vlnené šaty na telo a veľmi bolestivo mu znovu otvárali rany.

Štyria kati držali konce povrazov pripevnených na jeho opasok. Dvaja ho ťahali dopredu a ďalší dvaja ho poháňali zozadu, takže jeho krok bol neistý.

Hoci Ježiša sprevádzal len výsmech a krutosť, jeho pohľad bol plný odpustenia a súcitu a jeho pery šepkali modlitbu.

Za ním ťahali na povrazoch dvoch zločincov. Sprievod uzatváralo niekoľko farizejov na koňoch. Rímski vojaci chránili sprievod po stranách pred davom.

Keď prechádzali uličkou, širokou len pár krokov, ale dlhou a špinavou, Pán si veľa vytrpel. Kati kráčali bližšie pri ňom, čvarga sa mu posmievala z okien, terás, z ulice a z bočných uličiek, mnohí na neho hádzali blato, smeti a iný odpad. Dokonca aj deti podnecované dospelými mu hádzali pod nohy kamene a nadávali mu.

Boli to deti, ktoré žehnal a vyhlasoval za blahoslavené.

Ľudia sa zbíhali zo všetkých strán. Každý chcel vidieť smutný sprievod. Dav čoskoro zaplnil uličku i bočné ulice. Mnohí sa pobrali rovno na Kalváriu.

6.2 Ježiš prvý raz padá pod krížom

Úzka ulička sa stáča doľava a mierne stúpa. Týmto miestom vedie podzemný vodovod od hory Sion. Počula som žblnkot vody.

Prv než začne ulica stúpať, je priehlbina, do ktorej sa zbiera dažďová voda a bahno. Prechod cez toto miesto uľahčuje veľký kameň, ako to býva zvykom na jeruzalemských uliciach.

Pri tomto kameni Ježiš s ťažkým bremenom na pleci už nevládal pokračovať v ceste. Jeho kati ho ťahali a nútili ísť ďalej, on však spadol a kríž sa zvalil vedľa neho.

Poháňači kliali, kopali ho a bili. Sprievod sa zastavil a nastala veľká trma-vrma. Pán márne vystieral ruku, aby mu niekto pomohol. Riekol teda:

„Čoskoro sa to skončí!“

Farizeji kričali:

„Postavte ho! Ináč nám tu zomrie!“

Na okraji ulice som videla niekoľko plačúcich žien a detí.

Keď sa Ježišovi podarilo zdvihnúť hlavu, namiesto toho, aby mu pomohli v jeho trápení, diabolskí ukrutníci opäť mu vtlačili na hlavu trňovú korunu, ktorú mu predtým sňali, aby mohol niesť kríž.

Násilím ho donútili vstať a na plecيا mu položili kríž. Hlavu musel úplne nakloniť nabok, aby mohol niesť ťažké bremeno vedľa širokej trňovej koruny.

A Ježiš s novým trápením pokračoval v bolestnej ceste.

6.3 Ježiš druhý raz padá pod krížom – Ježiš stretáva svoju Matku

Bolestná Matka po vyhlásení rozsudku opustila námestie, aby navštívila miesta posvätené posledným utrpením jej milovaného Syna. Ježišove krvavé stopy chcela skropiť svojimi slzami. Pri tejto mystickej obete oddane sprevádzali svätú Pannu Ján a zbožné ženy.

Týmto posvätením sa stala Panna Mária živou Cirkvou, Matkou všetkých kresťanov.

Keď prechádzala zastaveniami utrpenia svojho Syna, počula zvuk trúb, ktoré ohlasovali odchod sprievodu na Kalváriu.

Mária túžila opäť vidieť svojho Syna, poprosila teda Jána, aby ju zaviedol na nejaké miesto, kadiaľ bude prechádzať Ježiš.

Opustili okolie Siona a ponáhľali sa na námestie, z ktorého vyšiel sprievod s Ježišom. Bočnými uličkami prechádzali okolo brán, ktoré boli zvyčajne zavreté, ale dnes boli otvorené, aby obyvatelia mohli sledovať sprievod.

Potom Ján, Panna Mária, Zuzana, Jana, žena Herodesovho správcu Chúzu, a Salome vošli do veľkého paláca. Už neviem presne, či bol tento palác časťou Pilátovho domu, ktorý bol prepojený s ulicami a dvormi, alebo či je to dom, v ktorom býva Kajfáš.

Súcitný vrátnik im dovolil prejsť cez palác na druhú stranu. Ján s Máriou a s ostatnými prešli cez budovu a vrátnik im otvoril bránu na opačnej strane.

Keď som videla Ježišovu Matku bledú a uplakanú, ako sa chveje zakrútená do modrého plášťa, od bolesti mi stislo srdce. Stále jasnejšie počuli krik a zvuk trúb, ktorý sprevádzal sprievod s odsúdenými.

Len čo vrátnik otvoril bránu, hluk bol ešte zreteľnejší a strašnejší. Mária sa modlila a potom sa spýtala Jána:

„Mám sa na to pozrieť alebo mám ísť preč? Ako to znesiem?“

Apoštol jej odpovedal:

„Keby si nezostala, neskôr by si to ľutovala.“

Ostali teda stáť pod bránou a pozerali sa dole ulicou.

Teraz sa ozvalo trúbenie bližšie a preniklo srdce svätej Panny. Sprievod bol už na dohľad, asi osemdesiat krokov od brány. Dav nešiel pred sprievodom, ale tlačil sa z boku a za ním. Keď sa bezočivo a víťazne priblížili sluhovia katov s nástrojmi na mučenie, Ježišova Matka sa roztriasla, vzlykala a zalamovala rukami.

Jeden z tých bezočivcov sa pýtal okoloidúcich:

„Kto je tá žena, čo tak žalostne narieka?“

Hneď dostal odpoveď:

„To je Matka Galilejčana!“

Hneď si z nej začali robiť posmech a ukazovali na ňu prstom. Jeden z nich chytil do ruky klince, ktorými mali pribiť na kríž jej Syna, a výsmešne jej ich ukázal.

Okolo prechádzali farizeji na koňoch, za nimi mladík, ktorý niesol nápis. Pár krokov za ním išiel Ježiš so strašnou trňovou korunou. Skrvavený Pán sa tackal pod ťažkým krížom. Vážne a súcitne pozrel krvou podbehnutými a vpadnutými očami spod trňovej koruny na svoju utrápenú Matku.

Pri tomto pohľade plnom milosrdnej lásky zopla ruky a oprela sa o veraje brány, aby nespada. Bola bledá ako smrť a mala modré pery.

Pán sa potkol a po druhý raz klesol pod ťarchou kríža na kolená a na ruky.

Ježišova Matka od bolesti už nevidela ani vojakov, ani nikoho iného, iba svojho skrvaveného trpiaceho Syna. Vrhla sa pomedzi katov k Ježišovi, padla k nemu na kolená a objala ho. Počula som slová: „Syn môj!“ – „Matka moja!“, neviem však, či ich vyslovili ústami alebo len v duchu.

Niektorí vojaci boli dojatí, iní sa ju pokúšali odohnať, no netrúfali si ublížiť jej.

Nastal veľký zmätok. Kati nadávali a posmievali sa jej. Jeden z nich povedal:

„Žena, čo tu chceš? Keby si ho bola lepšie vychovala, teraz by nebol v našich rukách.“

Ján so ženami ju odviedli a sprievod pokračoval vo svojej ceste.

Božia Matka klesla v kúte brány ako mŕtva.

Kameň, na ktorý spadla,¹⁴ mal zelené žilky. Ruky a kolená svätej Panny v ňom zanechali ploché priehlbiny.

Učeníci ju zdvihli a odviedli do paláca. Bránu paláca hneď zamkli.

Vojaci zatiaľ postavili Ježiša na nohy a na plecía mu položili kríž.

V dave, ktorý sprevádzal sprievod, som videla potácať sa plačúce ženy zahalené závojmí.

14

Počas svojho episkopátu dal Jakub Mladší tento kameň umiestniť do prvého kresťanského chrámu pri rybníku Betsata (porov. A. K. Emmerich, *La vita della Madonna*, zost. Vincenzo Noja, Vyd. Ancilla, Conegliano 1997, s. 349).

6.4 Šimon z Cyrény – Tretí Ježišov pád

„Ako vychádzali, stretli človeka z Cyrény, menom Šimona. Toho prinútili, aby mu niesol kríž.“ (Mt 27,32)

Sprievod prechádzal popod klenutú bránu starej mestskej hradby. Pred týmto oblúkom je námestie, na ktorom sa zbiehajú tri ulice.

Tu mal Ježiš opäť prejsť po veľkom kameni, zatackal sa však a spadol na zem.

Prechádzali tadiaľ skupinky dobre oblečených ľudí, ktorí išli do chrámu a so súcitom zvolali:

„Beda! Veď ten úbohý človek zomrie!“

Keďže Pán už nevládal vstať, farizeji, ktorí viedli sprievod, povedali vojakom:

„Nedostaneme ho tam živého! Musíte nájsť niekoho, kto mu pomôže niesť kríž!“

Práve vtedy tadiaľ išiel akýsi muž so svojimi tromi synmi. Volal sa Šimon Cyrénsky. Vracal sa z práce a pod pazuchou niesol otiepku raždíä. Bol záhradníkom a každý rok prichádzal cez veľkonočné sviatky do Jeruzalema strihať živé ploty.

Podľa šiat vojaci zistili, že je z nižšej triedy, a nútili ho, aby pomohol Ježišovi niesť kríž.

Šimon sa najprv zdráhal a odporoval, ale vojaci ho prinútili. Jeho plačúcich synov sa ujali ženy, ktoré ich poznali.

Šimon pocíťoval pri pohľade na dokaličeného Ježiša odpor a hnus. Ježiš sa rozplakal a hľadel na neho tak ľútosťivo, že Šimon mu pomohol vstať. Kati Šimonovi priviazali na plecía priečne brvno kríža a kráčal tesne za Ježišom, ktorý už nemusel znášať celú ťarchu.

Šimon bol mocný muž a mal asi štyridsať rokov. Neskôr sa jeho starší synovia, Rúfus a Alexander, pridali k Pánovým učeníkom a mladší syn nasledoval svätého Štefana.

Prvotný pocit hnsu, ktorý Šimona ovládol, sa napokon zmenil na pocit hlbokého súcitu.

6.5 Veronikina šatka

Neprešli ani dvesto krokov, keď z jedného domu vybehla pred sprievod žena. Bola vysoká a pekná a za ruku viedla dievčatko.

Táto žena sa volala Serafia a bola manželkou člena chrámovej rady Siracha. Pre to, čo urobila v tento deň, ju nazývali Veronika (odvodené z *vera icon* – pravý obraz). Serafia doma pripravila chutné korenisté víno, ktorým chcela občerstviť Pána na jeho bolestnej púti.

V bolestnom očakávaní už raz vyšla sprievodu v ústrety. Bežala popri vojakoch, za ruku držala svoju adoptívnu asi deväťročnú dcérku.

Keďže sa k Spasiteľovi cez hradbu vojakov nedostala, vrátila sa naspäť domov, aby tu vyčkala, kým bude prechádzať sprievod.

Zahalená závojom vyšla na ulicu. Na pleciach mala prehodenú šatku. Dievčatko stálo pri nej a pod zásterkou skrývalo zavretú nádobu s vínom.

Teraz sa Serafii podarilo predrat' sa cez zástup a dostala sa až k Ježišovi. Márne sa vojaci snažili zadržať ju. Padla pred Božím Synom na kolena a plná súcitu rozprestrela na jednej strane šatku a podala mu ju so slovami:

„Uznaj ma za hodnú osušiť tvár môjho Pána!“

Ježiš chytil šatku ľavou rukou a pritisol si ju dlaňou na krvavenú tvár, potom dal ľavú ruku so šatkou k pravici, ktorou držal kríž, stisol šatku obidvoma rukami a podal jej ju späť.

Serafia šatku pobožkala, skryla si ju pod plášť a vstala.

Keď však dievčatko bojzливо zdvihlo nádobu s vínom k Ježišovi, vojaci mu nedovolili, aby sa z nej napil. Zatiaľ čo sa Serafia odvážila verejne si uctiť Ježiša, nastala veľká tlačienica. Sprievod sa zastavil, rozzúrení farizeji a kati začali Ježiša biť a Veronika rýchlo vošla do domu.

Hneď potom rozprestrela zakrvavenú šatku na stôl a omdlela. Dievčatko sa pustilo do plaču a kľaklo si vedľa nej. Neskôr ich takto pri rozprestretej šatke, na ktorej bola neobyčajne zreteľne odtlačená Ježišova tvár, našiel známy, ktorý vošiel do domu.

Celý zdesený ich prebral a ukázal im Pánovu tvár odtlačenú na šatke. Nesmierne dojatá Veronika si pokľakla a riekla:

„Teraz opustím všetko. Pán mi zanechal pamiatku.“

Šatka bola trikrát taká dlhá ako široká. Ženy zvyčajne takéto jemné vlnené šatky nosili na krku, niekedy ešte jednu na pleciach. Vtedy bolo zvykom prichádzať s takouto šatkou ku chorým, smútiacim a unaveným a osušiť im ňou tvár na znak láskavého súcitu.

Veronika si zavesila túto šatku nad svoje lôžko a uctievala si ju po celý svoj život. Po jej smrti sa šatka dostala prostredníctvom zbožných žien k Božej Matke a skrze apoštolov sa stala dedičstvom Cirkvi.

Serafia sa narodila v Jeruzaleme a bola sesternicou Jána Krstiteľa. Bola asi o päť rokov staršia než Panna Mária a bola aj na jej svadbe s Jozefom.

Bola v príbuzenskom vzťahu so starým Simeonom a od detstva sa priatelila s jeho synmi. Vydávala sa neskoro. Spočiatku bol jej manžel proti Ježišovi a ona preto veľmi trpela. Vďaka vplyvu Jozefa z Arimatey a Nikodéma však zmenil názor.

Hoci mala Serafia už viac než päťdesiat rokov, bola stále pekná. Na Kvetnú nedeľu si chcela uctiť Pána víťazne vstupujúceho do mesta, sňala si z hlavy závoj a rozprestrela ho na cestu, po ktorej prechádzal.

Bol to ten istý závoj – šatka –, ktorý podala Ježišovi, aby si ním uľahčil v trápení. Tento závoj je teraz predmetom verejnej úcty Kristovej Cirkvi.

Niekoľko zaujímavostí o svätej šatke, ktoré odhalila sestra Anna Katarína Emmerichová

Tretí rok po Kristovom nanebovstúpení poslal ťažko chorý rímsky cisár svojho poverenca do Jeruzalema, aby tu zozbieral informácie o Ježišovej smrti a zmŕtvychvstaní.

Poverenec sa vrátil do Ríma sprevádzaný Nikodémom, Veronikou a učeníkom Epatrasom, ktorý bol Janiným príbuzným.

Videla som svätú Veroniku pri lôžku imperátora, ktoré bolo vyvýšené na dvoch schodíkoch. Veľký záves splýval až po zem.

Spáľňa mala štvorcový pôdorys. Nebola veľká a nevidela som žiadne okná. Svetlo sem dopadalo cez štrbinu v hornej časti izby. Cisárovi príbuzní sa zhromaždili v predizbe.

Veronika mala so sebou okrem šatky aj Ježišovu plachtu.

Keď rozprestrela šatku pred cisárom, ten sa začudovane pozeral na krvavý odtlačok svätej Ježišovej tváre.

Na plachte bol odtlačený chrbát zbičovaného tela. Myslím, že to bola jedna z plachiet, ktoré poslala Klaudia a na ktoré položili sväté Pánovo telo, keď ho umývali pred pochovaním.

Cisár sa uzdravil už pri pohľade na tieto obrazy a nemusel sa ich ani dotknúť. Svätej Veronike ponúkol palác s otrokmi a prosil ju, aby zostala bývať v Ríme. Ona ho však požiadala, aby jej dovolil vrátiť sa do Jeruzalema, aby mohla zomrieť v blízkosti Ježišovho hrobu.

Vrátila sa k Sionu v období prenasledovania kresťanov. Lazár a jeho sestry medzitým spoznali útrapy vyhnanstva.

Svätá Veronika musela s ďalšími kresťanskými ženami ujsť, chytili ju však a uväznili. Zomrela so svätým Ježišovým menom na perách.

Šatku som videla v rukách zbožných žien, potom u učeníkov. Svätá relikvia spôsobila mnoho zázrakov. Videla som ju ešte v Konštantinopole a nakoniec ju apoštoli odovzdali Cirkvi.

Myslím, že svätú šatku som videla v Turíne, kde je aj pohrebné plátno Spasiteľa.

6.6 Štvrtý a piaty Ježišov pád – Jeruzalemské ženy

„... no uvrhne naň jeho krvilačnosť a vráti mu hanbu jeho Pán.“ (Oz 12,15)

Blízko juhozápadnej brány kati surovo hnali Ježiša dopredu. Musel prejsť cez veľkú mláku.

Šimon sa ju snažil obísť, pričom sa kríž vychýlil z rovnováhy a Ježiš spadol do blata. Bol to jeho štvrtý pád.

Šimon ledva udržal kríž. Pán spadol a vysokým zlomeným, ale jasným hlasom zaplakal:

„Beda, beda, Jeruzalem! Ako som ťa miloval! Ako sliepka, čo zháňa svoje kuriatka pod svoje krídla, a ty ma takto kruto vyháňaš cez svoju bránu!“

Keď ho počuli farizeji, nadávali mu:

„Burič toho ešte nemá dost, ešte tára!“

Kati ho bili a ťahali z mláky.

Šimona z Cyrény ich krutosť tak rozhnevala, že na nich skríkol:

„Ak s týmito hanebnosťami neprestanete, tak ten kríž zhodím, aj keby ste ma mali zabiť!“

Pred bránou, cez ktorú mal Ježiš prejsť, sa vinie úzky chodník, ktorý vedie ku Kalvárii.

Na začiatku tejto cestičky bol umiestnený kôl s nápisom, ktorý informoval o rozsudku smrti nad Ježišom a dvoma zločincami. Neďaleko odtiaľ stála skupina plačúcich a lamentujúcich žien. Neboli všetky z Jeruzalema. Prišli na sviatky z Betlehema, z Hebronu a z blízkeho okolia. Ježiš tu od vysilenia klesol, ale nespadol celkom na zem, lebo Šimon sklonil kríž k zemi a Pána podoprel. Bol to piaty Pánov pád pod krížom.

Keď ho ženy a dievčatá videli v takomto stave, začali plakať a nariekať.

Podávali mu šatky, aby si utrel krv a pot.

Ježiš sa k nim obrátil a povedal:

„Dcéry jeruzalemské, neplačte nado mnou, ale plačte samy nad sebou a nad svojimi det’mi. Lebo prichádza čas, keď sa bude hovoriť: »Blahoslavené neplodné a tie, čo nerodili, a prsia, čo nepridávali!« Vtedy začnú hovoriť vrchom: »Padnite na nás!« a kopcom: »Prikryte nás!« Lebo keď toto robia so zeleným stromom, čo sa stane so suchým?“

Povedal im ešte ďalšie slová, ktorých význam bol takýto: ich plač bude odmenený a odteraz majú kráčať inými cestami.

Na úpätí Golgoty sa sprievod na chvíľu zastavil. Tí, čo niesli katovské nástroje, pokračovali v ceste. Za nimi išlo sto rímskych vojakov. Pilát, ktorý v malej vzdialenosti sprevádzal sprievod až sem, vrátil sa späť do mesta.

6.7 Ježiš na Golgote – Šiesty a siedmy pád

Sprievod sa znovu pohol. Ježiša kati bitkou hnali po kľukatom chodníku, ktorý vedie na Kalváriu.

Na mieste, kde sa hrboľatý chodník stáča na juh, Ježiš šiesty raz spadol. Tento pád bol najbolestnejší zo všetkých. Drábi ho teraz bili a poháňali ešte bezcitnejšie. Na vrchole Kalvárie spadol pod ťarchou kríža ešte raz. To bol jeho siedmy a posledný pád.

Šimon z Cyrény, utýraný a vyčerpaný, prekypoval hnevom a súcitom voči Ježišovi, ktorému chcel pomôcť vstať. Nadávajúci kati ho však odohnali z vrchu palicami.

Spolu s ním zahnali zo sprievodu všetkých, ktorých už nepotrebovali.

Krátko na to sa Šimon pripojil k Pánovým učeníkom.

Z vrchu Kalvárie bolo vidieť až za hradby.

Popravisko malo kruhový pôdorys. Vyzerá ako námestie, z ktorého vychádza päť chodníkov. Päť ciest alebo chodníkov možno nájsť všade v Palestíne, hlavne pri vodných zdrojoch určených na kúpanie alebo krstanie, ako napríklad rybník Betsata. Mnoho miest má aj päť brán.

Vo Svätej zemi má táto stará tradícia hlboký a prorocký význam, ktorý sa vysvetľuje otvorením piatich ciest spásy v piatich Kristových ranách.

Farizeji na koňoch sem prišli zo západnej strany, kde sa svah mierne zvažuje a nie je taký strmý. Odsúdencov viedli opačnou stranou, ktorá je strmá a hrboľatá.

Sto vojakov sa rozostavilo na vrchu a okolo popraviska. Niekoľko z nich dohliadalo na zločincov, ktorých zatiaľ neprivedli celkom na vrchol.

Obidvaja odsúdenci ležali na chrbte na zemi, s rukami priviazanými k priečnym ramenám svojich krížov.

Zberba – otroci, jednoduchí ľudia a pohania – a všetci, ktorí sa nebáli znečistenia, stáli okolo popraviska. Deti poslali preč. Na okolitých kopcoch a na západnej strane hory Gibon sa zhromaždilo množstvo veľkonočných pútnikov.

Bolo asi trištvrte na dvanásť, keď Ježiša privliekli na vrchol Kalvárie, kde spadol pod ťažkým krížom. To bol jeho spomínaný siedmy a posledný pád. Kati ho násilím zdvihli a na zem hodili kusy kríža. Bolo strašné vidieť Pána bledého ako smrť a úplne strhaného, ako stojí vedľa svojho kríža!

Opäť ho sotili na zem so slovami:

„Kráľu, musíme ti odmerať trón!“

Sám si dobrovoľne ľahol na kríž, aby drábi mohli odmerať, kam treba zatĺcť klíny. Farizeji si pri tom robili z neho posmech.

Keď skončili, postavili ho a odviekli ho do neďalekej jaskyne vyhlbenej v skale. Sotili ho do nej tak surovo, že nebyť zázračného zásahu z neba bol by si na skale rozbil kolená. Počula som, ako plače od bolesti, a videla som okolo neho anjelov.

Kati zamkli dvere a postavili k nim dve stráže.

Hore, na Golgote, začali pripravovať popravu. V strede popraviska bola okrúhla, asi dve stopy vysoká vyvýšenina s niekoľkými schodíkmi. Tam vykopali jamy, do ktorých mali postaviť kríže.

Do Ježišovho kríža vyvrtali diery na klíny a na tabuľku s Pilátovým rozsudkom. Na kríž pribili podstavec pod nohy a na kmeni vydlabali priehlbiny pre tŕňovú korunu a pre chrbát, aby mohol Ježiš viac stáť, ako visieť, a aby neboli príliš zatŕažené ruky.

7. kapitola

7.1 Mária a jej priateľky idú na Kalváriu

Po bolestnom stretnutí s Pánom svätá Panna omdlela. Jej spoločníčky ju odniesli do domu, aby ju uchránili pred rozvášnenou čvargou. Zavrela sa brána medzi ňou a jej týraným Synom.

Mária a jej priateľky našli útočisko v Lazárovom dome. Mária čoskoro opäť pocítila páľčivú túžbu trpieť spolu so Synom, ktorá jej dala silu kráčať cestou utrpenia. Vybrala sa za ním s Máriou Magdalénou a so zbožnými ženami. Bolo ich sedemnást, boli zahalené závojmi a plné bolesti.

Pobozkali zem na mieste, kde Ježiš zdvihol svoj kríž, a kráčali krížovou cestou.

Bolestná Matka ich viedla jednotlivými zastaveniami, ktoré posvätila krv a bolesť jej milovaného Syna, a všetky si ich uctili. Takto sa podľa Simeonovho proroctva vpísala mečom do Máriinho milujúceho srdca najdojemnejšia prvá cirkevná pobožnosť.

Od najstarších čias si Židia uctievali sväté miesta svojich dejín a modlili sa na nich.

Takto vznikla aj krížová cesta, potvrdená bolestným putovaním Panny Márie a zbožných žien.

Ženy potom vošli do Veronikinho domu, lebo práve touto cestou sa vracal Pilát a jeho vojaci.

U Veroniky si s veľkým dojatím pozreli šatku s odtlačkom Ježišovej tváre.

Neskôr vzali nádobu s korenistým vínom a pobrali sa na Golgotu.

Ježišova Matka, jej neter Mária Kleofášova a Salome na Kalvárii podišli až k hrádzi okolo popraviska. Bol tam s nimi aj Ján. Marta, Mária Héliho, Veronika, Jana a Zuzana stáli trochu ďalej s Máriou Magdalénou, ktorá sa nemohla spamätať. Ešte ďalej stálo ďalších sedem žien a niekoľko dobromyseľných ľudí.

Bolesť Panny Márie pri pohľade na popravisko nemožno opísať. Pred ňou bol kríž, kladivá, povrazy, hrozné klíny a odporní polonahí a opití kati, ktorí nadávajúc konali svoju prácu. Zrak jej sklzol na farizejov na koňoch, ktorí sa už nemohli dočkať, kým uvidia Ježiša na kríži. Vydávali rozkazy a prechádzali sa hore-dolu po popravisku.

Ježišova Matka vo svojom vnútri znášala utrpenie svojho Syna.

Ježišova neprítomnosť len zväčšovala jej muky a chvela sa pri pomyslení na nesmierne utrpenie, ktoré ho ešte čaká.

Od úsvitu až do desiatej hodiny, keď bol vyhlásený Ježišov rozsudok smrti, chvíľami padali krúpy. Potom sa nebo vyjasnilo, ale okolo poludnia zastrel slnko červenkastý opar.

7.2 Ježiša vyzliekajú – Jonadabov súcit

„Dávali mu víno zmiešané s myrhou.“ (Mk 15,23)

Ježiš v malej jaskyni prosil Otca, aby mu dal pred popravou potrebnú silu. Štyria drábi ho vyvliekli z tohto väzenia a ťahali ho ku krížu.

Ani teraz nešetřili kopancami, buchnátmi a ponižovaním. Aj ľud sa mu posmieval a mrzko nadával. Rímski vojaci sa tvárili chladne a vážne a udržovali poriadok.

Zbožné ženy dali katom peniaze, aby dovolili Ježišovi napit' sa korenistého vína, lenže tí vypili víno sami.

Kati priniesli dve hnedé nádoby. V jednej bol ocot so žľou a v druhej malo byť víno s palinou a myrhou. Z neho naliali do pohára a ponúkali spútanému Ježišovi. Ježiš ochutnal, ale nenapil sa.

Na popraviske bolo osemnásť katov. Šiesti, čo bičovali Ježiša, štyria, ktorí ho vliekli na povrazoch, dvaja, čo držali povrazy priviazané ku krížu, a šiesti, ktorí ho mali ukrižovať. Boli to nízki a silní chlapi surového, až zverského výzoru. Slúžili za peniaze Rimanom i Židom.

Videla som, ako týchto ľudí vedú diabolské postavy, ktoré ich nabádali konať najväčšie hanebnosti.

Nad Spasiteľom som videla plačúcich anjelov. Anjeli sa vznášali aj nad Pannou Máriou a nad Ježišovými vernými.

Kati strhli nášmu Pánovi plášť, sňali mu opasok, ktorým bol spútaný, a jeho vlastný pás. Potom mu cez hlavu stiahli biele vlnené šaty. Nezošivané rúcho mu kvôli trňovej korune nemohli pretiahnuť cez hlavu, tak mu ju strhli z hlavy, čím mu znovu otvorili všetky rany na hlave.

Pán tam stál s bedrovým rúškom a s pásom vlnenej látky na pleciach, ktorá sa mu prilepila na rany. Keď mu ju strhli, nesmierne ho to bolelo.

Nevýslovné bolesti mu spôsobovala najhlbšia rana na pleci, ktorá sa vytvorila pod obrovskou ťarchou kríža. Chrbát a plecia mal zranené až na kosť, telo mal nesmierne zohavené, opuchnuté a plné rán.

Ježiš takmer odpadával od vyčerpania, ale kati ho posadili na kameň a na hlavu mu znovu vtlačili trňovú korunu. Podávali mu nádobu s octom a žľou, ale Ježiš odvrátil tvár a ani teraz si neodpil. Kati ho teda zdvihli na nohy a strhli mu bedrové rúško. Táto nehorázna potupa vyvolala medzi jeho priateľmi výkriky plné bolesti a rozhorčené protesty.

Jeho Matka sa vrúčne modlila a už-už sa chcela vrhnúť k svojmu Synovi, aby ho zahalila vlastným závojom, keď zbadala, že Boh vypočul jej modlitbu. Z davu vybehol akýsi muž a hodil sa k Pánovým nohám podávajúc mu šatku, ktorú si Ježiš ovinul okolo pása.

Tohto muža poslal Boh na Máriinu žiadosť. Jeho odvaha na katov zapôsobila. Pohrozil im päšťou a povedal:

„A nechajte toho úbohého človeka, nech sa zakryje!“

Potom rýchlo zmizol v dave.

Ten muž sa volal Jonadab. Bol synovcom svätého Jozefa a býval neďaleko Betlehema. Nikdy neprejavil záujem o Ježišovo učenie a keď sa blížil čas ukrižovania, bol v chráme. Náhle pocítil veľké rozhorčenie nad krutosťou, ktorej bol Pán vystavený a čosi ho neodolateľne nútilo bežať na Golgotu, aby tam zakryl Ježišovu nahotu.

Keď Jonadab vykonal tento veľkolepý skutok milosrdenstva, cítil, že jeho srdce sa očistilo. Dojatý sa vrátil domov a rozprával svojej žene o ukrižovaní Ježiša Krista, ktorému poslušil na Boží podnet.

Jonadab ostal osvietený v Kristovi a pridal sa ku kresťanskej komunite.

7.3 Ježiša pribíjajú na kríž

„Nad hlavu mu dali nápis s označením jeho viny.“ (Mt 27,37)

Ježiša, obraz bolesti, vystreli kati na kríž. Jeho pravú ruku položili na diery vyvrtanú v pravom ramene kríža a rameno pevne priviazali. Jeden z nich si mu potom kľakol na prsia a druhý držal zatvárajúcu sa ruku. Ten prvý priložil dlhý hrubý klinec so zaostreným koncom k Ježišovej pravici a zatľkol ho mocnými údermi kladiva.

Pán skríkol od bolesti a jeho krv postriekala ramená katov.

Počítala som údery kladiva, ale nezapamätala som si, koľko ich bolo.

Kladivá katov boli celé zo železa. Vyzerali ako drevené stolárske kladivá, ale boli väčšie. Pri pohľade na klinec sa Ježiš zachvel. Boli také dlhé, že keď ich človek chytil do päste, vyčnievali hore aj dole asi jeden palec. Keď Ježišovi pribili ruky na kríž, klinec vyčnievali zo zadnej strany ramena kríža.

Keď mu kati pribili pravú ruku k drevu kríža, zistili, že druhá ruka nedosiahne až k diere vyvrtanej na ľavom ramene kríža. Na ľavú ruku mu teda priviazali povraz a vzopierajúc sa nohami o kríž ťahali ju z celej sily, až kým ju dostali nad otvor.

Ježiš strašne trpel, pretože mu úplne vyklbili rameno.

Kati mu kľakli na ramená a na prsia a pribili mu ľavú ruku, z ktorej hneď vystrekla krv.

Spasiteľove bolestné vzlyky bolo počuť aj napriek hlučným úderom kladiva.

Svätá Panna prežívala muky ukrižovania spolu s Ježišom. Bola bledá ako mŕtvola a z úst jej vychádzali prerývané bolestné stony. Odviedli ju trochu ďalej, ku zbožným ženám, lebo farizeji sa jej posmievali.

Mária Magdaléna bola ako zmyslov zbavená. Driapala si tvár, oči a líca mala krvavé.

Približne v jednej tretine kríža odspodu pripevnili drevený podstavec, ktorý mal Ježišovi podopierať nohy, aby na kríži viac stál, než visel. V tomto kuse dreva urobili diery, do ktorej mali zatľcť klinec. Do dreva kríža vydlabali miesto na päty.

Kati vystreli Pánove nohy, ktoré sa násilným napnutím ramien vytiahli do výšky, a priviazali na ne povrazy. Nohy však ani tak nedosiahli až k drevenej podpere. Kati opäť spustili krik a nadávali mu. Niektorí z nich navrhovali vyvrtat' nové diery pre ruky, lebo premiestniť drevenú podperu by bolo ťažšie. Iní sa desivo zasmiali:

„Keď sa nechce vystriet', my mu pomôžeme!“

Na pravú nohu mu priviazali povraz a násilne ju ťahali, až kým dosiahla na drevenú podperu. Vypnutie tela bolo také hrozné, že Ježišovi zaprašťalo v prsiach a on nahlas zvolal:

„Bože môj! Bože môj!“

Priviazali mu hrudník a ramená, aby sa mu nevytrhli ruky z klincov. Potom mu priviazali ľavú nohu, natiahli ju nad pravú a pribili ju oveľa dlhším klincom k drevu kríža. Klinec prebil obidve Pánove nohy i drevenú podperu. Priklinčovanie nôh bolo kvôli vypätiu celého tela najstrašnejšie.

Napočítala som tridsaťšesť úderov kladivom, sprevádzaných bolestným nárekom Pána.

Naokolo som videla mnoho plačúcich anjelov.

Svätá Panna sa vrátila na popraviisko. Keď počula nárek svojho Syna a údery kladiva a videla, ako mu pribíjajú nohy ku krížu, opäť klesla do náručia svojich spoločníčok. Hneď pribehli farizeji na koňoch a zahrnuli ju nadávkami. Jej priatelia ju teda odniesli ďalej.

Ježiš sa neprestajne modlil žalmy a úryvky z Prorokov, ktoré sa vzt'ahovali na rôzne chvíle jeho utrpenia. Prerušovali ich len jeho bolestné vzlyky.

Modlila som sa tieto žalmy spolu s ním, teraz som však taká zdrvená bolesťou, že ich neviem zopakovať.

Veliteľ rímskej stráže pribil na kríž Pilátov nápis, ale pretože sa Rimania smiali z nápisu „židovský kráľ“, niektorí farizeji sa vrátili do mesta, aby ešte raz požiadali Piláta o iný nápis.

Medzitým nepretržite kopali jamu, do ktorej mali postaviť Ježišov kríž. Bola totiž stále malá a zem príliš tvrdá.

Kati vypili Veronikino korenisté víno a boli z neho úplne opití. Vnútro ich však páľilo až do zbláznenia. Nadávali Ježišovi, že je čarodejník, a zúrili nad jeho trpezlivosťou.

Viacrát potom zbehli z Kalvárie, aby sa napili oslieho mlieka a uhasili páľavu v žalúdku. Pod Kalváriou boli ženy, ktoré predávali oslie mlieko.

Keď vztýčili kríž s ukrižovaným Ježišom, bolo asi štvrt' na jednu.

V tej istej chvíli zaznel z chrámu zvuk trúby, ktorý oznamoval, že veľkonočný baránok bol zarezaný.

7.4 Vztýčenie kríža

Keď kríž vztýčili a nechali ho zapadnúť do jamy, pádom sa celý zatriasol. Ježiš nahlas zastonal od bolesti, jeho rany sa rozšírili, začali silnejšie krváčať a vyklbené kosti narazili o seba. Z hlavy ovenčenej tŕňovou korunou sa liala krv.

Križ upevnili v jame štyrmi klinmi pri päte kríža – z pravej a z ľavej strany, spredu a zozadu.

Bol to ohromujúci pohľad, keď sa kríž za posmešného kriku farizejov, katov a obďaleč stojaceho ľudu vztýčil do výšky a s rachotom zapadol do jamy.

K Ježišovi doliehali nielen urážky a posmech, ale aj bolestný plač jeho verných. Matka, zbožné ženy a všetci, ktorí mali čisté srdce, pozdravovali nárekom vyzdvihnuté vtelené Slovo.

Keď Ježiša pribíjali na kríž a následne potom kríž zdvíhali, zbožné ženy zhrozene kričali:

„Že týchto lotrov zem nepohltní! Že ich nestrávi oheň z neba!“

Ježišovi nepriatelia odpovedali na tieto slová posmechom a urážkami.

Kati pristavili ku krížu rebrík a odviazali povrazy, ktorými priviazali Ježišovo sväté telo ku krížu, keď ho naň pribíjali. Obnovil sa krvný obeh a krv náhle začala prúdiť do rán, čo Pánovi spôsobovalo obrovské bolesti.

Ježiš omdlieval od bolesti, sklonil hlavu na prsia a asi sedem minút visel ako mŕtvy.

Nastalo hlboké ticho. Všetci vyzerali byť zaskočení novým, ešte nepoznaným pocitom.

Utíchli posmešné výkriky aj bolestný nárek. Ticho prerušil zvuk trúb z chrámu.

Všetci, ktorí boli čistého srdca, vystierali ruky k Ženíchovi všetkých duší.

Dokonca aj peklo vydesil rachot padajúceho kríža a ešte raz zaútočilo svojimi zbraňami – posmechom a kliatím.

Medzi dušami v predpekli však zavládla úzkostlivo očakávaná radosť.

Mnohé srdcia si spomenuli na slová Jána Krstiteľa: „Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta.“

Ježišove nohy boli v takej výške, že jeho priatelia ich mohli objat' a pobožkať. Tvár mal obrátenú na severozápad.

7.5 Ukrižovanie dvoch zločincov

„Vedno s ním viedli na popravu ešte dvoch zločincov.“ (Lk 23,32)

Kým pribíjali Pána na kríž, dvoch lotrov nechali na východnom svahu Kalvárie pod dohľadom stráže. Oboch odsúdili za vraždu mladej Židovky a jej detí.

Lotor na ľavej strane bol starší. On navádzal toho, ktorý sa potom obrátil, na zlo a bol jeho majstrom.

Volali sa Dizmas a Gezmas. Dizmas je ten, čo sa obrátil.

Patrili k ľúpežnej bande z egyptského pohraničia. V ich tábore prenocovala Svätá rodina pri úteku do Egypta. Dizmas bol malomocný, ale sa uzdravil, keď ho matka okúpala vo vode, v ktorej predtým Panna Mária vykúpala malého Ježiška.¹⁵

Zázračné uzdravenie bolo plodom milosrdenstva a lásky, ktorú jeho matka preukázala voči Panne Márii.

Boh na Máriino orodovanie uzdravil telo tohto nešťastníka a jeho duchovné uzdravenie nastalo na kríži.

Dizmas v podstate nebol zlý. Časom sa spustil. Nespomínal si na Ježiša, ale Ježišova trpezlivosť ho hlboko dojala. Kým čakal na vlastné ukrižovanie, povedal svojmu spoločníkovi:

„S tým Galilejčanom zaobchádzajú hrozne. Svojím novým zákonom musel spôsobiť väčšie zlo než my, ale je veľmi trpezlivý a má veľkú moc nad ľuďmi.“

Gezmas mu odvetil:

„Akú moc by mohol mať? Ak je taký mocný, ako hovoria, dokázal by nám všetkým pomôcť.“

Takto sa zhovárali, keď prišli kati a povedali:

„Teraz ste na rade vy!“

Odviazali ich a odviekli k ich vlastným krížom. Mali pritom naponáhlo, lebo obloha potemnela a vyzeralo to, akoby sa blížila búrka. Ku krížom upevnili priečne ramená. Obliekli im dotrhané tuniky, dali im piť ocot s myrhou a kopancami a bitkou ich prinútili vystúpiť po schodíkoch. Na kríže ich vytiahli pomocou lán, ktoré prehodili cez priečne ramená kríža. Ku krížom ich priviazali povrazmi z lyka tak pevne, až im prašťali kosti a kĺby a svaly im krváčali.

Pri vystupovaní na kríž Dizmas povedal:

„Keby ste boli s nami zaobchádzali tak ako s tým úbohým Galilejčanom, už by ste nás hore nemuseli vytáhovat’.“

15

Táto udalosť je opísaná v diele *Das Leben der heiligen Jungfrau Maria*, Mníchov 1854. Tal. preklad: *La Madonna nelle visioni di Anna Caterina Emmerich*, vybrané úryvky zostavil Annibale Mancini, Vydavateľstvo Paoline, Modena 1956; *La vita della Madonna*, zostavil Vincenzo Noja, Vyd. Ancilla, Conegliano 1997; porov. P. Giovetti, *La monaca e il poeta. Anna Katharina Emmerich e Clemens Brentano*, San Paolo, Cinisello Balsamo (Milano) 2000, s. 137–139.

7.6 O Ježišove šaty hádžu lós

„Potom hodili lós a rozdelili si jeho šaty.“ (Lk 23,34)

Ježišove šaty kati rozdelili na viaceré kôpky, aby si ich rozdelili. Plášť, ktorý bol dolu rozšírený, roztrhli na dlhé pásy. Rozdelili si aj jeho spodné rúcho, opasok a dlhé biele vlnené šaty.

O nezošívané rúcho sa rozhodli losovať¹⁶, lebo roztrhané by im už nebolo nanič.

Už chceli hodiť lós, keď tu prišiel posol od Nikodéma a Jozefa z Arimatey a povedal im, že dolu pod kopcom sú kupci, ktorí chcú kúpiť Ježišove šaty. Kati hneď zobrali všetky jeho šaty a utekali ich dolu predat’. Tak sa tieto sväté relikvie dostali do rúk kresťanov.

16

Podľa tradície predstavuje Ježišovo rúcho utkané v jednom kuse nerozlúčnosť a všeobecnosť Cirkvi.

7.7 Ježiš medzi dvoma zločincami

„Ukrižovali jeho i zločincov: jedného sprava, druhého zľava.“ (Lk 23,33)

Plná bolesti som hľadela na nášho Pána na kríži.

Moje srdce bolo plné horkosti a hlbkej lásky k nemu. Vyzeral ako mŕtvy.

Hlavu akoby mi zvierala trňová koruna a akoby som prichádzala o rozum. Ruky a nohy ma pálili ako rozžeravená pec, údy a vnútornosti ma nesmierne boleli. Tieto hrozné muky neboli nič iné než číra láska k Ježišovi. V temnote som videla len môjho ukrižovaného Ženicha, ktorý prinášal útechu všetkým dušiam.

S nežným súcitom som kontemplovala môjho Pána so strašnou trňovou korunou, krv, ktorá mu tiekla do očí, pootvorené ústa, zakrvácané vlasy a bradu, hlavu sklonenú na prsia. Aj keď sa neskôr prebral, kvôli veľkej korune mohol zdvihnúť hlavu len s veľkými bolesťami. Hruď mal široko rozťahnutú a pod ňou mal hlbokú priehĺbinu, brucho mal vpadnuté a tenké. Ramená, lakty, zápästia a nohy mal vyklbené. Údy mal natiahnuté a svaly tak strašne napnuté, že sa mu dali spočítat všetky kosti.

Jeho sväté telo bolo pokryté hroznými čiernymi, modrými a žltými škvrnami. Z rúk mu dolu ramenami stekala krv. Krv mu vytekala aj z prebodnutých nôh a zmáčala spodnú časť kríža.

Vytekajúca krv bola najprv červená a nakoniec bledá a vodnatá.

Hoci Ježišovo telo bolo tak zohavené a vyzeralo ako odkrvené, zachovalo si neopísateľný jas majestátnej moci.

Napriek utrpeniu a mučeniu si telo Božieho Syna uchovalo svoju krásu, telo veľkonočného Baránka, ktorý zomieral pod ťarchou hriechov ľudstva.

Ježiš mal široký a mohutný hrudník, nemal ho zarastený ako Ján Krstiteľ.

Jeho kolená boli pevné a robustné ako kolená človeka, ktorý veľa putuje a často sa kľačičky modlí. Nohy mal dlhé a svalnaté. Chodidlá mal pevné, ušľachtilého tvaru, kožu na chodidlách mal stvrdnutú od mnohého chodenia. Ruky mal pekné, s dlhými a jemnými prstami.

Krk mal dlhší, mohutný a svalnatý, nie príliš veľkú hlavu, vysoké a široké čelo, oválnu tvár a bledú pleť, podobnú svätej Panne. Jeho pohľad bol čistý.

Ježiš mal hnedé vlasy so zlatistým odtieňom, dlhé po pleciami. Nosil krátku rozdvojenú bradu.

Teraz, na kríži, mal vlasy sčasti vytrhané, zlepené zrazenou krvou, jeho telo bolo samá rana¹⁷ a bol taký vychudnutý, že ani úplne nezakrýval drevo kríža.

Ježišov kríž tvorili brvná hnedej a žltkastej farby, kmeň bol tmavý ako drevo, ktoré dlho ležalo vo vode. Kríže lotrov boli od Pánovho kríža vzdialené natoľko, aby pomedzi ne mohol prejsť človek na koni.

Dvaja lotri predvádzali nechutné divadlo, hlavne Gezmas, ktorý bol naľavo. Neprestajne klial a nadával.

Viseli tam dolámaní, tváre mali modré a oči podliate krvou.

Boli tak silno privityazaní, že kričali od bolesti.

17

Porov. Iz 1,6: „Od päty po temä nič na ňom celého: puchlina a jazva a rana čerstvá...“

7.8 Ježišovo prvé slovo na kríži

Keď kati ukrižovali zločincov, pozbierali si svoje nástroje a odchádzajúc sa ešte posmievali Ježišovi a nadávali mu.

Aj farizeji na koňoch prešli okolo Ježiša, zasypali ho urážkami a odišli.

Stovku rímskych vojakov vystriedalo na rozkaz Abenadara, veliteľa arabského pôvodu, iných päťdesiat.

Po Ježišovej smrti sa Abenadar dal pokrstiť a prijal meno Ktezifón. Poddôstojník sa volal Kassius a aj on sa stal kresťanom a dostal meno Longinus.

Na vrch prišlo iných dvanásť farizejov, dvanásť saducejov, dvanásť zákonníkov a niekoľko starších z ľudu. Medzi nimi boli niektorí, čo išli požiadať Piláta, aby zmenil nápis. Boli namrzení, lebo Pilát ich nechcel ani len prijať. Tí, čo boli na koňoch, obišli kruh popraviska a odohnali svätú Pannu, ktorú nazvali nehanebnicou.

Ján ju odviedol do náručia Márie Magdalény a Marty.

Farizeji, ktorí sa postavili pred Ježiša, pohrdavo potriasali hlavami a vysmievali sa mu:

„Hanbi sa, ty luhár! Ako zrúcaš chrám a za tri dni ho znovu postavíš? Vždy si chcel pomáhať iným a teraz nevieš pomôcť sám sebe. Ak si Boží Syn, zostúp z kríža!“

Aj rímski vojaci sa mu posmievali:

„Ak si židovský kráľ, tak si teraz pomôž!“

Ježiš visel na kríži v mdlobách. Gezmas vtedy riekol:

„Teraz ho opustil diabol.“

Jeden z vojakov vzal palicu, napichol na ňu špongiu namočenú v octe a zdvihol ju k Ježišovým perám. Ježiš trochu ochutnal. Vojak povedal:

„Ak si židovský kráľ, pomôž sám sebe!“

Pán trochu zdvihol hlavu a povedal:

„Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia!“

Potom sa ďalej ticho modlil.

Keď to Gezmas počul, zakričal:

„Ak si Kristus, tak pomôž sebe aj nám!“

Keď to povedal, pokračoval vo výsmechu.

No Dizmas, zločinec z pravej strany, bol hlboko dojatý, keď počul, že Ježiš sa modlí za svojich nepriateľov.

Panna Mária začula hlas svojho Syna a ponáhľala sa ku krížu. Spolu s ňou išiel Ján, Salome a Mária Kleofášova, ktorí ju nedokázali zadržať.

Stotník im nebránil a nechal ich prejsť.

Hneď ako sa Matka priblížila ku krížu, posilnila ju Ježišova modlitba. V tej istej chvíli Dizmas osvietený milosťou spoznal, že Ježiš a jeho Matka mu v detstve už pomohli, a mocným hlasom zvolal:

„Ako ho môžete urážať, keď sa za vás modlí? Mlčal, trpel a modlí sa za vás a vy ho hanobíte! On je Prorok, náš Kráľ, je to Boží Syn!“

Tieto káravé slová z úst vraha na kríži vyvolali veľký zmätok. Mnohí dvíhali kamene, aby ho ukameňovali, ale Abenadar im to nedovolil. Rozohnal ich a obnovil poriadok.

Dizmas sa otočil k svojmu spoločníkovi, ktorý neprestával urážať Ježiša, a povedal mu:

„Nebojíš sa Boha, ty, ktorý si bol rovnako odsúdený? My trpíme spravodlivo, lebo sme si to zaslúžili za svoje skutky, ale tento nespravil nič zlé. Myslí na svoju poslednú hodinu a obráť sa!“

S dojatím vyznal Ježišovi všetky svoje hriechy a poprosil ho:

„Pane, ak ma odsúdiš, zaslúžim si to, ale zmiluj sa nado mnou!“

Ježiš mu odvetil:

„Dosiahneš moje milosrdenstvo.“

Tak dostal Dizmas milosť hlbokej ľútosti.

Toto všetko sa odohralo medzi dvanástou a pol jednou popoludní. Kým sa dobrý lotor kajal, v prírode sa diali zvláštne znamenia, ktoré všetkých naplňali strachom.

7.9 Zatmenie slnka – Ježišovo druhé a tretie slovo na kríži

„Bolo už okolo dvanástej hodiny a nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní.“ (Lk 23,44)

Až do desiatej, keď Pilát vyhlásil rozsudok, padali chvíľami krúpy. Potom sa nebo vyjasnilo a svietilo slnko. Na poludnie pokryli oblohu husté červenasté mraky. O pol jednej popoludní, čo u Židov zodpovedá takzvanej šiestej hodine, nastalo zázračné zatmenie slnka.

Z Božej milosti som videla mnoho podrobností tohto javu, nedokážem ich však primerane opísať.

Môžem povedať len to, že som bola ako mimo zemegule a videla som rôzne hviezdne dráhy, ktoré sa zázračne križujú. Mesiac vyzeral ako ohnivá guľa.

Potom som bola opäť v Jeruzaleme, odkiaľ som videla na východnej strane slnka tmavú škvrnu, ktorá ho čoskoro celkom zakryla.

Stred tejto škvorny bol žltkastý a okolo bola červená žiara ako žeravý prsteň.

Obloha naraz úplne stemnela. Ľudí i zvieratá zachvátil strach. Zvieratá sa rozutekali a vtáky hľadali útočisko a v krdľoch zlietali na kopce. Boli také vystrašené, že sa dali chytiť rukou. Ulice mesta zahalila hustá hmla, ľudia blúdili po uliciach. Mnohí sa chúlili s prikrytou hlavou v kútoch, iní sa bili do prs a bedákali. Aj farizeji hľadeli s obavami na oblohu. Červenastá tma ich natoľko vystrašila, že dokonca prestali urážať Ježiša. Istotne sa snažili vysvetliť si tieto javy ako prirodzené.

Mnohí sa však nedali presvedčiť a zalamujúc rukami kričali:

„Nech padne jeho krv na jeho vrahov!“

Padli na kolená a prosili Pána o opustenie. Trpiaci Ježiš k nim obrátil svoj zrak.

Ako sa tma stupňovala, mnohí opustili kríž. Ostala pri ňom len Panna Mária a Ježišovi najvernejší. Kajúci Dizmas sa obrátil k Ježišovi s bojazlivou nádejou:

„Pane, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva!“

Ježiš mu odpovedal:

„Veru, hovorím ti, ešte dnes budeš so mnou v raji.“

Ježišova Matka, Mária Magdaléna, Mária Kleofášova a Ján sa dívali na Pána. Panna Mária v duchu prosila svojho Syna, aby jej dovolil zomrieť s ním. Ježiš na ňu vážne a súcitne pozrel, potom obrátil zrak k Jánovi a povedal jej:

„Žena, hľa, tvoj syn. Bude ti ešte viac synom, než keby si ho bola porodila.“

Potom povedal Jánovi:

„Hľa, tvoja matka!“

Ján objal Ježišovu Matku, ktorá sa teraz stala aj jeho Matkou.

Po tejto poslednej vôli svojho Syna upadla otrášená Panna Mária pod krížom do bezvedomia. Zbožné ženy ju podopreli a posadili na hrádzu naproti krížu.

Ján sa stal Božím synom, lebo už v ňom žil Kristus. Nečudo, že Pán dal Jána za syna tej, ktorú anjel pozdravil slovami „milosti plná“, lebo meno Ján znamená „Pán je milostivý“.

7.10 Chrám počas zatmenia – Pilátova úzkosť

Vystrašení ľudia zmätene blúdili ulicami alebo sa zavreli v domoch.

Piláta som videla v Herodesovom dome. Boli na terase, z ktorej sa predtým Herodes pozeral, ako zberba týra Pána. Vydesene pozorovali oblohu.

Boli presvedčení, že to, čo sa deje, súvisí s Ježišovým odsúdením.

Neskôr odišli sprevádzaní strážou do Pilátovho paláca. Vystrašení prešli opusteným námestím. Pilát sa na Gabbathu, na ktorej odsúdil Ježiša, ani len nepozrel.

Vošiel do svojho paláca a dal zvolať starších zo židovského ľudu, aby mu povedali svoj názor na znamenia, ktoré sa diali na oblohe. Pilát tvrdil, že ukrižovanie Ježiša, ktoré si vymohli Židia, vyvolalo hnev ich Boha a je príčinou zvláštnych znamení v prírode. Lenže Židia všetko ďalej vysvetľovali ako prírodný jav. Mnoho iných sa však obrátilo. Napríklad strážne, ktoré padli na zem pred svätým Pánovým menom.

Pred Pilátovým palácom sa zhromaždil veľký dav a kričal:

„Nespravodlivý sudca! Nech padne jeho krv na jeho vrahov!“

Boli to tí istí, čo ráno kričali: „Ukrižuj ho!“

Chudák Pilát volal, že on nemá nič spoločné s odsúdením Galilejčana, že to Židia chceli jeho smrť a že to bol ich kráľ a prorok, a nie jeho.

Aj v chráme zavládla úzkosť práve pri zabíjaní veľkonočného baránka. Keď nastala tma, prítomných sa zmocnil strach. Zem sa niekoľkokrát zachvela, chrámová opona sa roztrhla a po uliciach chodili vzkriesení mŕtvi.

Veľkňazi sa všemožne snažili upokojiť ľud. Dokonca zapálili všetky sviece, ale zmätok sa len stupňoval.

Bola stále väčšia tma. Na severozápadnom predmestí Jeruzalema, blízko hradieb, sa prepadlo niekoľko hrobiek.

7.11 Ježišova opustenosť – Štvrté slovo na kríži

„*Sám vyniesol naše briedy na svojom tele na drevo.*“ (1 Pt 2,24)

Na Kalvárii spočiatku nepostrehli zväčšujúcu sa tmu, lebo tu vládol veľký ruch. Kati stavali kríže a kliali, dvaja zločinci na krížoch kričali, farizeji na koňoch sa posmievali Ježišovi, rímski vojaci sa striedali a opití kati hlučne odchádzali... Nasledovala Dizmasova ľútosť a zúrenie farizejov.

Keď však tma hustla, desivo zapôsobila na prítomných, ktorí sa ustarostení vzdialili od kríža.

Potom Ježiš odporúčal svoju Matku Jánovi a Pannu Máriu odniesli, lebo omdlela.

Nastala chvíľa ticha. Väčšina prítomných upierala oči na oblohu a na hviezdy, ktoré červenkasto svetielkovali. Niektorí hľadeli na Ukrižovaného a dosiahli milosť pokánia. Ich svedomie sa prebudilo k pravému životu.

Napokon všetci odišli a okolo kríža zavládol pokoj. Okolo trpiaceho opusteného Ježiša som videla zástupy anjelov.

To bola jediná útecha predtým, než zostal v tme sám.

Pán v tme zavrášil svoje ľudské poslanie a v dôvernej modlitbe sa obracal k nebeskému Otcovi. S láskou ho prosil a odporúčal mu svojich nepriateľov, odriekal žalmy, ktoré sa naplňali. Sužovala ho úzkosť ako biedneho človeka, ktorému je odopretá každá ľudská i božská útecha. Keď sa viera, nádej a láska vyčerpá a je vystavená skúške, človek prežíva bolesť, ktorú nemožno vyjadriť slovami.

Úplne opustený Ježiš v hustnúcej tme daroval sám seba a všetky svoje nekonečné zásluhy za nás, hriešnikov, aby sme už nemuseli sami zostupovať do vnútornej tmy.

Okolo tretej hodiny Ježiš zvolal:

„Eli, Eli, lema sabaktani!“ , čo znamená: „Bože môj! Bože môj! Prečo si ma opustil?“

Keď počuli tento srdcervúci výkrik, jeden z tých, čo sa mu posmievali, povedal:

„Volá Eliáša!“

Iný sa pridal:

„Uvidíme, či Eliáš príde a pomôže mu z kríža!“

Svätá Panna znovu bežala ku krížu, nasledovaná Jánom, Máriou Kleofášovou, Máriou Magdalénou a Salome.

Išlo tade na koňoch tridsať cudzincov pochádzajúcich z okolia Joppe. Keď uvideli Ježiša na kríži, rozhorčení kričali:

„Keby v tomto krutom meste nebol chrám, malo by ľahnúť popolom! Takú vinu si vzalo na seba!“

Židia, ktorí ostali v blízkosti kríža, reagovali na toto opovržlivé zvolanie hlasnými námietkami.

Títo Židia sa spontánne rozdelili na dve skupiny. Z jednej sa ozýval bolestný nárek a z druhej urážky a kliatby.

Farizeji stíchli, lebo sa obávali vzbury ľudu. Požiadali stotníka Abenadara, aby dal zavrieť najbližšiu mestskú bránu. Od Piláta a Herodesa žiadali posily.

Po tretej hodine popoludní sa obloha vyjasnila a mesiac sa vzdialil od slnka na opačnú stranu. Slnko však bolo zahalené hmlou, bolo bez jasů a malo červenkastú farbu. Pomaly sa objavili slnečné lúče a hviezdy zmizli, no naďalej bolo šero.

Keď sa rozvidnelo, Ježišovým nepriateľom sa vrátila odvaha, ale stotník Abenadar prikázal, aby bolo ticho, a obnovil poriadok.

7.12 Ježišova smrť – Piate, šieste a siedme slovo

„Potom Ježiš vo vedomí, že je už všetko dokonané, povedal, aby sa splnilo Písmo: »Žižnim.«“ (Jn 19,28)

Keď sa znovu rozvidnelo, ukázalo sa sväté Pánovo telo na kríži – bledé, zoslabnuté a pre veľkú stratu krvi ešte belšie ako prv.

Ježiš zomieral. Jazyk mal úplne vyschnutý. Povedal:

„Som smädný.“

Ale keď jeho priatelia len smutne pozerali a nič nerobili, poprosil:

„Nemohli by ste mi dať aspoň hlt vody?“

Zarmútený Ján mu odvetil:

„Ach, Pane, zabudli sme na to!“

Táto zábudlivosť najbližších priateľov Ježiša natoľko sklamala, že zašepkal:

„Aj moji najbližší museli na mňa zabudnúť a nepodajú mi piť, aby sa naplnilo Písmo.“

Ježišovi priatelia ponúkli vojakom peniaze, aby mu dali trochu vody, ale tí to nespravili. Jeden z nich namočil špongiu do octu a primiešal doň žľč a chcel mu to dať piť. Stotník Abenadar mu to však nedovolil. Vytrhol vojakovi špongiu z rúk, vyžmýkal ju a namočil do čistého octu. Potom do nej vsunul krátku yzopovú rúrku. Špongiu napichol na hrot svojej kopije a priložil ju Ježišovi k ústam. Ježiš povedal niekoľko slov, z ktorých si spomínam len na tieto:

„Keď už nebudem mať hlas, prehovorí ústa mŕtvych!“

Nastala Pánova posledná hodina. Zápasil so smrťou ako obyčajný človek. Celé telo mu zalial studený pot a prerývane dýchal.

Ján stál pod krížom a utieral mu nohy šatkou.

Mária Magdaléna zlomená bolesťou sa opierala o chrbát kríža. Panna Mária stála medzi Ježišovým krížom a krížom kajúceho lotra podopieraná Salome a Máriou Kleofášovou.

Vtedy Ježiš povedal:

„Dokonané je!“

Zdvihol hlavu a mocným hlasom, ktorý prenikol nebo i zem, zvolal:

„Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha!“

Potom Pán sklonil hlavu a vypustil ducha. Bolo krátko po tretej hodine popoludní. Videla som, ako jeho duša zostupuje do predpekla ako žiarivá postava.

Ján a zbožné ženy padli tvárou na zem.

Bolo dokonané. Pánova duša opustila sväté telo. Ježišov posledný výkrik otriasol zemou a tými, ktorí ho počuli. Skala Kalvárie pukla a zrútilo sa mnoho domov.

Eudia, ktorí ešte boli na Golgote, bili sa v prsia a ponáhľali sa domov. Boli otrasení, trhali si šaty a na hlavu si sypali popol.

Ján a zbožné ženy vstali a s láskou sa venovali Panne Márii.

Keď Abenadar podal Pánovi ocot, zamyslel sa. Nehybné sedel na svojom koni a nemohol odtrhnúť zrak od Ježišovej tváre.

Dokonca aj kôň sklonil hlavu a stotník mu povolil opraty.

Vtedy ho osvietilo svetlo milosti a cítil, že sa obrátil. Hrdé srdce pyšného stotníka sa zlomilo ako skala Kalvárie. Zahodil kopiju, bil sa v prsia a zvolal hlasom nového človeka:

„Pochválený buď, Bože, Všemohúci, Boh Abraháma a Jakuba! Toto bol spravodlivý človek, skutočne je to Boží Syn!“

Mnohí jeho vojaci urobili to isté, ba aj niektorí farizeji sa bili do prs.

Abenadar potom odovzdal koňa Kassiovi a zveril mu velenie. Rozlúčil sa so svojimi vojakmi a odišiel z Kalvárie. Videla som ho, ako odovzdal správu o Spasiteľovej smrti učeníkom v údolí Gihonu a potom sa ponáhal do Pilátovho paláca.

Pán teda odovzdal svoju dušu Otcovi a opustil svoje sväté telo. Splatil dlh lásky za celé ľudstvo.

Kristovo telo stratilo veľa krvi a veľmi zbledlo. Jeho rany, z ktorých vyteklo množstvo krvi, vyzerali ako tmavé škvrny. Tvár sa mu predĺžila, lebo mu vpadli líca, nos sa zúžil a krvou podbehnuté oči ostali pootvorené.

Ježiš ešte raz zdvihol trnám korunovanú hlavu a potom ju pod ťarchou bolesti znovu spustil. Belasé a stiahnuté pery sa mu pootvorili. Priklinované ruky a ramená sa mu uvoľnili.

Chrbát tesne prilipol ku krížu a celá váha tela spočívala na nohách. Kolená sa stočili na jednu stranu a prebité nohy sa trochu skrútili okolo klinca.

Svätá Panna hľadela na to sväté telo, ktoré počala z Ducha Svätého v absolútnej čistote. Pozerala naň ako na telo z jej tela, kosť z jej kostí, srdce z jej srdca, teraz zbavené všetkej krásy a odlúčené od najsvätejšej duše.

Matka ho kontemplovala s nevýslovnou bolesťou – zavesené na kríži medzi dvoma zločincami, zohavené a znevážené tými, ktorých prišlo zachrániť.

Aj teraz, hoci bolo také dokaličené, sväté Pánovo telo vzbudzovalo úctu a dotýkalo sa ľudských srdc. Jeho bolestné umučenie a horká smrť na kríži podnietili mnohých hriešnikov, aby sa obrátili. Ježiš sám povedal: „Ak semeno neodumrie, neprinesie úrodu!“

Zločinci sa zvíjali v krčoch. Dizmas sa po celý čas modlil.

Farizeji sa povrazmi pokúšali zmerat' hĺbku pukliny v skale, ale keď nedosiahli na koniec, odišli z Kalvárie. Sprevádzal ich nárek Ježišových priateľov.

Rímski vojaci odišli, aby sa pridali k tým, čo strážili mestskú bránu, aby zabránili vzbure.

Okolo Pánovho tela zavládlo ticho a smútok. Pred krížom som videla už len Ježišových priateľov.

Z okolitých dolín znepokojene hľadelo niekoľko Pánových učeníkov ku Kalvárii.

Ochladilo sa a slnečné svetlo bolo ešte zakalené.

8. kapitola

8.1 Jozef z Arimatey si pýta od Piláta Ježišovo telo

„Tu istý muž menom Jozef, člen rady, dobrý a spravodlivý človek z judejského mesta Arimatey, ktorý nesúhlasil s ich rozhodnutím ani činmi a očakával Božie kráľovstvo, zašiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo telo.“ (Lk 23,50-52)

Len čo sa situácia v meste ako-tak upokojila, rada žiadala Piláta, aby dal odsúdeným polámať kosti a ich telá sňať ešte pred nastávajúcimi sviatkami.¹⁸

Pilát tam hneď poslal svojich ľudí.

Jozef z Arimatey sa pobral k Pilátovi, aby si od neho vypýtal Pánovo mŕtve telo. Chcel ho pochovať vo svojej záhrade neďaleko Kalvárie.

Piláta veľmi rozrušilo, keď sa dozvedel, že muž takéhoto postavenia chce prejavit' maximálnu úctu telu Ježiša, ktorého on dal ukrižovať. Začal si vyčítať, čo urobil.

Pilát bol prekvapený, že Ježiš zomrel tak skoro, lebo odsúdení zvyčajne viseli na kríži dlhšie. Poslal teda vojakov, aby s nimi skoncovali.¹⁹

Potom si dal zavolať Abenadara, ktorý mu vyrozprával podrobnosti o Ježišovej smrti a bez obáv hovoril o vlastnom obrátení. Pilát potom daroval Pánovo telo Jozefovi.

Piláta sa veľmi dotkli Ježišove posledné slová na kríži, o ktorých mu povedal stotník. Jozefovi odovzdal Pánovo telo aj preto, aby urobil naprotiveň veľkňazom, ktorí by Ježiša boli najradšej zahrabali do spoločného hrobu s obidvoma lotrami.

Miestodržiteľ poslal kohosi na Kalváriu, aby dohliadol na odovzdanie Ježišovho tela. Zdá sa mi, že to bol Abenadar, lebo som ho videla, ako pomáha pri snímaní Ježiša z kríža.

Nikodém zatiaľ išiel kúpiť voňavé byliny potrebné na zabalzamovanie svätého Kristovho tela.

Jozef kúpil jemnú bavlnenú plachtu, do ktorej mali zabalit' telo Spasiteľa. Bola šesť lakt'ov dlhá.

Jozefovi sluhovia pripravili všetko potrebné na očistenie a balzamovanie Ježišovho tela: byliny, balzamy a obvazy. Poukladali to na nosidlá, ktoré sa dali zatvoriť ako kufor.

18

Podľa zákona mŕtve telo odsúdenca nesmelo ostať na dreve, ale ešte v ten deň muselo byť pochované. (Dt 21,22n)

19

Anna Katarína Emmerichová videla, že Ježiša na kríž pribili, ale dvoch zločincov na kríže priviazali.

8.2 Otvorenie Ježišovho boku – Smrť dvoch zločincov

Na Golgote vládol smútok. Obloha bola chmúrna a zdalo sa, že celá príroda sa ponorila do smútku. Panna Mária, Ján, Mária Magdaléna, Mária Kleofášova a Salome stáli alebo sedeli so zahalenými hlavami pred krížom a žiaľili. Niektoré zbožné ženy sa vrátili do mesta.

Niekoľko vojakov sedelo na hrádzi. Kopije mali zabodnuté do zeme a zhovárali sa so svojimi druhmi, ktorí stáli opodiaľ.

Poddôstojník Kassius sa pohyboval na koni z jednej strany na druhú. Bol to dvadsaťpäťročný mladík, ktorému sa jeho podriadení často vysmievali pre jeho upäté vystupovanie a škuľavosť.

Na popravisisko prišli šiesti kati, ktorí si niesli rebríky, lopaty a ťažké železné tyče na lámanie kostí.

Keď ich Ježišovi priatelia uvideli, trochu odstúpili.

Svätá Panna sa hrozila toho, že ešte budú urážať aj telo jej Syna.

Kati pristavili rebríky ku krížu a skúmali Ježišovo telo, aby zistili, či ešte žije. Hoci videli, že telo je už biele, chladné a stuhnuté, neboli si celkom istí, že už je mŕtvy.

Ján a zbožné ženy ich uprosili, aby ho ešte chvíľu nechali na pokoji. Vyšli teda po rebríkoch k dvom lotrom.

Ťažkými železnými tyčami im dolámali kolená, nohy a ruky. Dizmas narietal a vzdychal. Bol prvým smrteľníkom, ktorý opäť uvidel svojho Spasiteľa. Gezmas však hrozne kričal, lebo kati mu tromi údermi dolámali aj hrudník.

Potom rozviazali povrazy a dve zmučené telá spadli na zem. Hneď ich pochovali do spoločného hrobu odsúdených medzi Kalváriou a hradbami Jeruzalema.

Potom sa kati vrátili k Pánovmu telu. Ježišovi priatelia sa obávali, že mu dolámu nohy.

V tej chvíli Kassius, ktorý nemal pochybnosti o tom, že Ježiš je mŕtvy, na náhly popud popohnal svojho koňa ku krížu a prebodol Ježišov pravý bok, pričom kopija úplne prešla srdcom. Z rany vyrazil prúd krvi a vody, ktorý ostrieikal Kassiovu tvár ako prameň spásy a milosti.

Kassius zoskočil z koňa, padol na kolená, bil sa v prsia a nahlas vyznával Ježiša.

V tej chvíli sa mu zázračne uzdravili oči.

Svätá Panna cítila, akoby kopija prebodla aj jej vlastné srdce, a padla do rúk svojich priateľiek.

Kassius sa hneď po tomto prorockom čine stal poníženým srdcom a chválil Boha pred všetkými prítomnými. Oči jeho duše sa otvorili práve tak ako jeho telesné oči svetlu pravdy.

Aj vojakov sa tento zázrak dotkol, padali na kolená a bijúc sa v prsia vyznávali Ježiša ako Boha.

Najsvätejšia Kristova krv zmiešaná s vodou zatiaľ stekala na skalu pod krížom.

Kassius, Mária Magdaléna a svätá Panna, ktorá sa práve spamätala, naberali krv do nádob a utierali ju šatkami. Ich slzy sa miešali s najsvätejšou krvou. Kassius sa od tej chvíle nazýval Longinus a stále so sebou nosil v ampulke vzácnu Ježišovu krv.

Tento zázrak pri kríži sa stal krátko po štvrtej hodine popoludní, kým Jozef z Arimatey a Nikodém zháňali všetko potrebné na Ježišov pohreb.

Kati dostali rozkaz odovzdať Ježišovo telo Jozefovi z Arimatey a Nikodémovi a odišli z Golgoty. Ježišovi priatelia sa túto správu dozvedeli ihneď.

Ján a zbožné ženy odviekli svätú Pannu do večeradla, aby si tam oddýchl.

8.3 Záhrada Jozefa z Arimatey a hrobka

Záhrada Jozefa z Arimatey bola pri Betlehemskej bráne (alebo Efraimskej), neďaleko od Kalvárie. Bola to pekná záhrada nepravidelného tvaru, ktorá siahala až ku hradbám mesta. Bolo v nej mnoho stromov, lavičiek a odpočívadiel a rástlo tu veľa kríkov, kvetov a voňavých bylín.

Bola tu jaskynná hrobka obrátená na východ. Obklopoval ju živý plot. Vedľa nej bol okrúhly kameň, ktorým sa mal zatarašiť vchod do hrobky. Pred hrobkou rástlo niekoľko paliem.

Blízko tejto hrobky boli ďalšie dve menšie jaskynné hrobky. Úzky chodníček viedol na východnú stranu záhrady.

Ku vchodu do hrobky bolo treba zostúpiť po schodíkoch.

Jaskyňa bola uprataná a pripravená. Bola dosť priestranná, takže pri stenách mohli stáť štyria ľudia zľava i sprava a medzi nimi bolo možné pohodlne preniesť mŕtvolu.

V jaskyni, naproti vchodu, je dosť široký výklenok vytesaný do skalnatej steny, pričom sa stena klenie nad vyvýšeným podstavcom. Tento podstavec sa spája so stenou len na jednej strane.

Dvere na tomto výklenku sú z medi a sú dvojkrídlové. Keď do hrobky vložili Ježišovo telo, pred vchod privälili okrúhly kameň.

Hrobka je z bieleho kameňa, je porastená trávou a v kameni sú červené a tmavomodré žilky.

8.4 Snímanie Ježišovho tela z kríža

V piatok 30. marca 1820, keď sestra Anna Katarína Emmerichová rozjímalala o snímaní Ježiša z kríža, náhle upadla do mdlôb, až vyzerala ako mŕtva.

Keď sa prebrala, jej utrpenie sa nezmenšilo. Povedala: „Keď som kontemplovala Ježišovo telo položené na kolena Matky, povedala som si: Pozri, aká je Mária silná, ani na chvíľu sa nepoddá slabosti!“

(Clemens Brentano)

Ku Kalvárii prišli piati ľudia, pozreli sa na kríž a odišli. Pravdepodobne to boli Ježišovi učeníci, ktorí prišli cez údolia z Betánie. Kríž strážilo len niekoľko vojakov.

Tri razy som na Kalvárii videla Nikodéma a Jozefa z Arimatey – keď dali počas ukrižovania odkúpiť Pánove šaty, keď pozorovali ľud, ktorý sa kajúcne vracal do Jeruzalema, a nakoniec, keď sa dohadovali, ako sňať Kristovo telo z kríža. Potom sa vrátili do mesta a pripravili všetko potrebné na balzamovanie. Ich sluhovia priniesli rebríky a náradie, pomocou ktorého mali sňať Ježiša z kríža.

Žena, u ktorej Nikodém kúpil sto libier korenín na balzamovanie, tovar starostlivo zabalila. Jozef z Arimatey priniesol nádoby so vzácnou masťou, sluhovia poznášali na nosidlá nádoby, špongie a iné potrebné veci. V zatvorenom lampáši niesli oheň. Sluhovia predišli svojich pánov a vyšli na Kalváriu inou bránou.

Kúsok za sluhami išlo päť zbožných žien.

Pod čiernymi plášťami niesli veľké baly plátna. Myslím, že mali oblečené smútočné rúcha.²⁰

Jozef a Nikodém pod širokými sivými plášťami s kapucňou skrývali všetko, čo niesli so sebou. Išli smerom k hlavnej bráne, ktorou sa prechádza na Kalváriu.

Väčšina Jeruzalemčanov sa zamkla v domoch. Po uliciach prechádzali len vojaci.

Pri mestskej bráne Jozef a Nikodém ukázali vojakom Pilátovu priepustku. Tí im však povedali, že pri zemetrasení sa brána zasekla a nedá sa otvoriť. No len čo sa Ježišovi priatelia dotkli závorý, brána sa na úžas prítomných otvorila.

Keď Jozef s Nikodémom prišli na Kalváriu, obloha bola ešte stále chmúrna a zatahnutá. Pod krížom našli plačúce zbožné ženy. Kassius a niektorí vojaci, čo sa obrátili, stáli v úctivej vzdialenosti od nich.

Jozef a Nikodém vyrozprávali Panne Márii a Jánovi, čo všetko urobili, aby zachránili Ježiša pred potupnou smrťou. Povedali, že teraz sa naplnilo proroctvo.

Napokon hovorili o zázračnom uzdravení Kassia potom, čo prebodol kopijou Ježišov bok.

Keď prišiel Abenadar, Ježišovi priatelia sa chystali vzdať poslednú úctu svojmu Pánovi tým, že ho snímú z kríža.

Svätá Panna a Mária Magdaléna skormútené sedeli pri kríži. Ostatné ženy pripravovali plátno, koreniny, vodu, špongie a masť.

Všetci boli skrúsení, tichí, vážni. Tu a tam zaznel bolestný vzdych. Hlavne Máriu Magdalénu žiaľ celkom ovládol a nik ju nemohol utešiť.

Nikodém a Jozef pristavili rebríky zozadu ku krížu a k drevu kríža priviazali Ježišovo sväté telo. Klince začali vytáhať tak, že ich vyrážali zozadu. Jozef vytiahol kliniec z ľavej ruky a Ježišovo rameno spustil pomocou slučky nadol. Nikodém upevnil Pánovu hlavu, sklonenú na pravom pleci, a vytiahol kliniec z pravej ruky, ktorú potom spustil k telu. Klince z rúk vyšli ľahko, lebo rany sa pod váhou tela rozťahli. Abenadar s námahou vytiahol dlhý kliniec, ktorým boli prerazené nohy. Kassius úctivo pozbieral klince a položil ich k nohám Panny Márie.

Po vytiahnutí všetkých klincov Jozef a Nikodém premiestnili rebríky k prednej strane kríža.

Opatrne uvoľnili povrazy a pomaly ho spúšťali nadol.

Abenadar stojac na podnožke objal telo pod kolenami a Jozef s Nikodémom, podpierajúc hornú časť tela, zostupovali z rebríkov.

Na každej priečke rebríka sa opatrne zastavili, akoby niesli telo ťažko raneného priateľa. Tak sa dostalo Spasiteľovo zmučené telo na zem.

Zbožné ženy, vojaci, ktorí sa obrátili, a niekoľko Ježišových priateľov sa so slzami a s bolesťou v srdci prizerali, ako ho snímajú z kríža. Niektorí dvíhali ruky k nebesiam a vzlykali.

Prejavy bolesti a všetky pohyby týchto ľudí vyjadrovali úprimnú pokoru voči najvyššej Božej vôli.

Keď vyrážali kladivami klince, Panna Mária, Mária Magdaléna a všetci ostatní, ktorí boli prítomní pri ukrižovaní, sa zachveli úzkosťou. Údery kladiva im pripomenuli Ježišovo utrpenie.

Keď Kristovo telo sňali z kríža, zabalili ho od kolien po boky do plátna a na plachte ho položili do náručia jeho bolestnej Matky.

20

Keď išli židovské ženy konať skutky milosrdenstva, zakryli si hlavu a obliekli si čierny plášť.

8.5 Sväté pohrebné plátno

„Vzali Ježišovo telo a zavinuli ho do plátna s voňavými olejmi, ako je u Židov zvykom pochovávať.“ (Jn 19,40)

Panna Mária sedela na rozprestretej prikrývke. Chrbtom sa opierala o poskladané plášte. Pravé koleno mala trochu zdvihnuté a na ňom ležala Ježišova hlava. Telo ležalo na rozostretej plachte.

Svätá Matka poslednýkrát držala v náručí telesné pozostatky milovaného Syna, ktorému počas dlhého mučenia nemohla prejaviť svoju lásku. Božkávala a túlila si k sebe to zúbožené a zakrvavené telo a kontemplovala jeho hlboké rany a utrpenie. Mária Magdaléna skláňala tvár k jeho svätým nohám.

Muži sa medzitým zišli nižšie, do priehlbiny na juhozápadnom svahu Kalvárie, kde chceli pripraviť všetko potrebné na upravenie tela. Kassius a obrátení vojaci sa zdržiavali v úctivej vzdialenosti, pripravení pomôcť.

Ján sa pohyboval medzi mužmi a ženami, ktorí nosili nádoby, špongie, plátno, masti, byliny a všetko potrebné. Bola tu aj Mária Kleofášova, Salome a Veronika. Mária Magdaléna zostala pri Ježišovi. Mária Héliho sedela a prizerala sa. Ženy mali vaky a nádobu s vodou, ktorú zohrievali na žeravých uhlíkoch.

Svätá Panna si vo svojej nevýslovnej bolesti zachovala silu ducha. Nemohla opustiť telo svojho Syna v tomto hroznom stave, tak začala z neho stierať stopy po mučení.

Rozviazala trňovú korunu, veľmi opatrne mu ju zložila z hlavy a položila ju ku klincom.

Okrúhlymi kliešťami povytáhovala trne, ktoré zostali zabodnuté v Pánovej hlave, a smutne ich ukazovala okolostojacim. Aj tieto trne položili ku klincom a ku korune. Niektoré si však nechali na pamiatku.

Svätá Panna umyla Pánovu hlavu a krvavú tvár. Mokrou špongiou mu stierala z vlasov zaschnutú krv. Starostlivo čistila ranu za ranou. S množstvom rán rástol jej súcit a neha, lebo si uvedomovala, akým utrpením prešiel jej Syn.

Svätá Panna mu umyla rany na hlave, špongiou a šatôčkou obtočenou okolo prstov pravej ruky očistila od krvi oči, nosné dierky a uši. Takto mu očistila aj pootvorené ústa, jazyk, zuby a pery.

Potom mu učesala vlasy, pričom ich v strede rozdelila cestičkou, sčesala na boky a dozadu. Vlasy, ktoré sčesala na boky, zatlačila za uši. Pobožkala Pána na obe líca a začala umývať krk, plecia, hrud', chrbát, ramená a doráňané ruky.

Postupne umyla všetky rany. Teraz mohla do najmenších detailov vidieť utrpenie svojho Syna.

Všetky hrudné kosti i kosti končatín boli vykĺbené a tým aj neohybné. Na pleci mal hroznú ranu, ktorú mu spôsobil kríž, a celá horná časť tela bola pokrytá modrinami a ranami po korbáčoch.

Na ľavej strane hrudníka mal malú ranku, ktorou prešiel hrot Kassiovej kopije. Na pravej strane bola široká rana na mieste, kde kopija prebodla srdce.

Mária Magdaléna kľaciačky pomáhala svätej Matke. Sústredila sa najmä na Pánove nohy, ktoré naposledy umývala svojimi slzami, utierala ich vlasmi a tísila si k nim svoju bledú tvár, lebo z úcty sa nechcela dotknúť Ježišovej tváre.

Najsvätejšie telo dostalo modrastú farbu, lebo stratilo veľa krvi. Spočívalo v Máriinom náručí, ktorá Synovi umyla hlavu, hrudník a nohy a zakryla ho. Potom mu počnúc hlavou pomazala všetky rany masťou.

Zbožné ženy kľacali vedľa nej a striedavo jej podávali nádobku, z ktorej vyberala vzácnu masť a ňou natierala Synove rany.

Panna Mária mu natrela masťou aj vlasy. Potom ľavou rukou chytila obe Ježišove ruky, úctivo ich pobožkala a široké rany po klincoch naplnila masťou. To isté urobila aj s ranou na boku.

Vodu, ktorou umývali rany, nevyliali, ale ju zliali do kožených vakov, do ktorých žmýkali aj špongie. Videla som, že Kassius a vojaci naberali vodu z prameňa Gihonu.

Keď svätá Panna ponatierala všetky rany, zavinula svätú Ježišovu hlavu do plátna, ale tvár ešte nezakryla. Zatlačila Ježišove pootvorené oči a chvíľu na nich podržala ruku. Potom mu zavrela aj ústa, pobožkala ho, objala a svoju tvár privinula k Synovej tvári. Ján k nej pristúpil a poprosil ju, aby sa rozlúčila s telom svojho Syna, lebo sa blíži sobota a Ježiša treba pochovať. Poslúchla ho, poslednýkrát objala sväté telo a s novou bolesťou v srdci im ho odovzdala.

Muži odniesli sväté telo do priehlbiny na Golgote, kde pripravili všetko potrebné na balzamovanie.

Mária Magdaléna vyzerala, akoby ju okradli o milovaného Ženícha, s vystretými rukami šla za nimi a potom sa vrátila k Panne Márii.

Nikodém a Jozef si kľakli, vsunuli ruky pod plachtu a odvinuli plátno, ktorým zavinuli Ježišove boky hneď, keď ho snáli z kríža. Potom mu rozviazali aj šatku, ktorú Ježišovi priniesol Jonadab pred ukrižovaním. Dolnú časť Ježišovho tela umyli špongiami pod plachtou, ktorá ho pred nimi zakrývala. Umývali ho, dovtedy, kým voda vyžmýkaná zo špongií nebola číra. Potom celé telo umyli myrhovou vodou. Robili to úctivo a s láskou. Narovnali ho, lebo ostal pozohýbaný tak, ako zomrel na kríži.

Potom ho ponatierali, zasypali bylinami a zväzočkami rastlín. Vyplnili mu nimi aj lono a priestor medzi nohami. Všetko posypali vzácnym prachom, ktorý priniesol Nikodém.

Keď boli hotoví, Ján priviedol k Ježišovmu telu svätú Pannu a ostatné ženy.

Matka si pokľakla k Ježišovi a jemnou šatkou mu ovinula hlavu a plecia. Túto šatku dostala od Pilátovej manželky a mala ju na krku pod plášťom.

S pomocou zbožných žien vyplnila Panna Mária vzácnymi bylinami a voňavým práškom priestor medzi Pánovými plecami a lícami. Mária Magdaléna mu vyliala flakón balzamu do rany v boku. Ruky a nohy mu obložili bylinami.

Muži vyplnili koreninami podpazušia, ramená prekřížili na hrudi a sväté telo zavinuli do plachty tak, ako sa zavíjajú novorodenci. Potom Ježišove pozostatky zabalili do veľkej plachty, ktorú kúpil Jozef z Arimatey.

Keď sa všetci plačúci zhromaždili okolo Pánovho tela a pokľakli si, zrazu sa stal dojímavý zázrak. Celá Kristova postava so všetkými ranami sa ukázala na povrchu plachty, ktorá ju prikrývala. Jeho priatelia pochopili, že Pán im takto chcel prejavit' vďačnosť za ich láskyplnú starostlivosť. S plačom a s úctou ho pobožkali.

Ich údiv bol ešte väčší, keď podvihli plachtu a videli, že plátno a všetky obvazy, ktoré sú pod ním, zostali biele. Zázračný obraz bol len na vrchnej plachte. Na tej časti plachty, na ktorej sväté telo ležalo, bol odtláčok Spasiteľovho chrbta. Tieto odtláčky neboli krvavé, lebo Ježišovo telo bolo umyté a obložené bylinami.

Videla som mnoho o ďalšom osude tejto svätej plachty, ale na podrobnosti si už nespomínam. Môžem povedať len to, že po Pánovom zmŕtvychvstaní bola v starostlivosti prvej kresťanskej komunity, spôsobila mnoho zázrakov a bola predmetom mnohých sporov.

8.6 Uloženie do hrobu

Ježišovi priatelia položili sväté telo na kožené nosidlá, zakryli ich hnedou prikrývkou a po stranách zastrčili dve tyče.

Tento pohľad mi pripomínal archu Zmluvy.

Nikodém a Jozef si položili na plecía predné konce tyčí, Abenadar a Ján zadné. Za nimi kráčali Panna Mária, Mária Héliho, Mária Magdaléna a Mária Kleofášova a potom ostatné ženy: Veronika, Jana, Mária, Markova matka, Salome, Zebedejova manželka, Mária Salome, Salome z Jeruzalema, Zuzana a Anna, neter svätého Jozefa, ktorá vyrástla v Jeruzaleme.

Sprievod uzatvárali Kassius a obrátení vojaci.

Maroni z Naimu, Samaritánka Dina, Mara a ďalšie ženy zostali v Betánii s Martou a Lazárom.

Cestu k hrobke im osvetľovali dvaja vojaci s fakľami.

Smútočný sprievod vošiel do záhrady Jozefa z Arimatey, pričom smutne spievali žalmy.

Z neďalekého kopca ich pozoroval Jakub Starší, Jánov brat. Hneď potom sa rozbehol, aby podal správu učeníkom, ktorí sa schovávali v jaskyniach.

Keď dorazili k hrobke, sňali prikrývku z nosidiel a Pánovo telo položili na lôžko na podstavci.

Zbožné ženy sa postavili pred vchod do hrobky.

Na kamenné lôžko už vopred dali veľkú plachtu a rôzne vonné byliny.

Jaskyňu už predtým Nikodémovi sluhovia vyčistili a pálili v nej kadidlo. Vnútro bolo vyzdobené.

Verní priatelia naposledy prejavili Pánovmu telu svoju lásku bozkom a plačúc vyšli z hrobky.

Hneď po nich vošla dnu Panna Mária. Sadla si ku hlave svojho Syna a s plačom sa sklonila k jeho telu.

Keď vyšla von, do hrobky vstúpila Mária Magdaléna a Ježišovo telo obsypala kvetmi a zelenými ratolesťami. Potom zalamujúc rukami a s plačom mu bozkávala nohy, až kým ju muži neupozornili, že musia zavrieť hrobku.

Ku vchodu privalili kameň.

Pána pochovali pri svetle fakieľ.

Kým ho ukladali do hrobky, videla som v okolí záhrady potulovať sa niektorých Ježišových učeníkov.

Tretia časť: Zmŕtvychvstanie

9. kapitola

9.1 Ježišovi priatelia počas soboty

Nikodém a Jozef sa zo záhrady vrátili do Jeruzalema. Prešli malou brámkou, ktorú používali Ježišovi priatelia.

Aj Mária Héliho s Máriou, Markovou matkou, a ostatnými sa vrátili do Jeruzalema. Panna Mária, Ján, Mária Magdaléna a niekoľko ďalších žien sa vrátili na Kalváriu, aby sa tam modlili.

Kassius išiel k Pilátovi, aby ho oboznámil s tým, čo sa udialo. So sebou niesol kopiju, ktorou prebodol Kristovo srdce.

Pilátovi sľúbil, že ho bude podrobne informovať aj o nasledujúcich udalostiach, ak ho Pilát zaradí do stráže hrobu, ktorú budú Židia určite požadovať.

Miestodržiteľ súhlasil, hoci Kassia pokladal za pomätenca a z poverčivosti mu prikázal, aby kopiju, ktorú priniesol, nechal pred dverami.

Panna Mária a jej spoločníčky sa vracali na Kalváriu pomodliť sa. Zišli z cesty, aby ich nezbadali vojaci, ktorí s fakľami vystupovali na Kalváriu, aby zložili dolu kríže.

Jozef a Nikodém v Jeruzaleme stretli Petra, Jakuba Staršieho a Jakuba Mladšieho, ktorí hľadali roztratených učeníkov. Petrom lomcovala bolesť a žiaľ, v slzách objal oboch členov rady a ospravedlnil sa, že nebol pri ukrižovaní Pána. Potom im poďakoval za pochovanie Ježiša. Dohodli sa, že po zaklopaní učeníkom otvorí bránu na večeradle.

Vo večeradle som videla Abenadara a tých, čo sa obrátili. Postupne sa tu zhromaždila väčšina Ježišových priateľov, ktorá tvorila prvé kresťanské spoločenstvo. Noví prichádzajúci prejavili veľkú úctu Jánovi, lebo Pán mu zveril svoju Matku. Apoštol nespýšnel a naďalej bol veľmi prirodzený a láskavý ku všetkým.

Zbožné ženy sa pri svetle lampášov skľúčene vracali do večeradla.

Neskôr v noci prišli z Betánie Lazár, Marta, vdova Maroni z Naimu, Samaritánka a Mária Sufanitka. Rozprávali sa o ukrižovaní a o Ježišom pohrebe. Všetci veľmi plakali a snažili sa jeden druhého utešiť.

V časti, ktorú obývala Ježišova Matka, bolo niekoľko spální, v ktorých si mohli zbožné ženy odpočinúť. Videla som, ako si rozložili prikrývky, vyzuli sandále, odložili opasky a niektoré časti oblečenia a pripravili sa na nočnú modlitbu.

Židia mali vo zvyku ísť do chrámu v sobotu na svitaní, čiže v nasledujúci deň po tom, čo zjedli veľkonočného baránka.

Aj Panna Mária a zbožné ženy sa pobrali do chrámu o tretej hodine ráno. Panna Mária sa chcela rozlúčiť so svätým miestom, na ktorom sa klaňala Najvyššiemu.

Ženy sprevádzal Ján a niekoľko Ježišových učeníkov. Podľa zvyku bola brána chrámu v to ráno otvorená dokorán, svetlá boli zažaté a ľud smel vstúpiť do predsiene kňazov. No pretože v mysliach ľudí bola ešte veľmi čerstvá spomienka na to, čo sa udialo v predchádzajúci deň, chrám bol takmer prázdny. Bolo tu len niekoľko strážcov a sluhov.

Simeonovi synovia a synovci Jozefa z Arimatey previedli svojich priateľov po chráme. Mlčky pozorovali znamenia Božieho hnevu. Múry medzi svätynou a Svätynou svätých boli popukané a opona, ktorá ešte včera zahaľovala Svätynú svätých, teraz ležala na zemi.

Ženy prechádzali štrbinami v múre a nazreli do Svätyně svätých. Všade boli trosky zrútených múrov, stĺpov a preliacené podlahy.

Panna Mária rozjímala o miestach posvätených učením a utrpením svojho Syna, kľakla si, pobožkala ich a skropila svojimi slzami. Podobne si ich uctili aj Ježišove priateľky.

Potom im Panna Mária ukázala miesta, kde ju vychovávali, kde vstúpila do manželstva s Jozefom a kam priniesla malého Ježiša. Nakoniec im ukázala miesto, kde Anna a Simeon predpovedali trpkú Pánovu smrť. Pri tejto poslednej spomienke Panna Mária nemohla zadržať slzy. Napokon im ešte ukázala kazateľnicu, kde Ježiš ako chlapec vyučoval.

Zarmútená Matka vyšla zo spustošeného chrámu a v myslí sa jej ozývali Ježišove slová: „Zborte tento chrám a za tri dni ho postavím.“

Potom už úzkostlivo očakávala zmŕtvychvstanie svojho Syna na tretí deň, keď sa mali jeho slová naplniť.

Bolo ešte ráno, keď sa Panna Mária a Ježišovi priatelia vrátili do večeradla.

Ženy sa utiahli do miestností v pravej časti budovy a muži sa pripojili k učeníkom v hlavnej sieni. Celú sobotu sa modlili.

Ženy sa zhromaždili okolo Panny Márie, potom sa obrátili tvárou k stene a modlili sa. Na hlavách mali čierne závoje.

Tie slabšie si niečo zajedli, ostatné sa postili.

Dvere a okná boli zavreté a v celom dome vládlo ticho.

9.2 Večer pred zmŕtvychvstaním

V sobotu večer prišiel ku ženám Ján, smútil s nimi a potešoval ich. Potom odišiel. Neskôr prišiel Peter a Jakub Mladší, ale nezostali dlho. Hneď nato sa ženy rozišli do svojich izieb, zahalili sa do plášťov, posadali si na truhlice poprášene popolom a smútili.

Panna Mária sa vrúcne modlila, keď k nej pristúpil anjel a povedal jej, aby išla k bránke Jozefovej záhrady, kde sa s ňou chce stretnúť Pán. Srdce sa jej naplnilo radosťou, zahalila sa do plášťa a rýchlo vyšla bez toho, aby niekomu povedala, kam ide.

Bolo asi deväť hodín večer, keď Panna prišla k bránke. Zrazu sa pozrela hore, nad mestské hradby. Zastala a videla, ako k nej z neba zostupuje žiarivá Spasiteľova duša. Na Ježišovom tele neboli stopy po ranách a sprevádzal ho veľký zástup duší praotcov. Obrátil sa k nim a ukázal na Pannu Máriu so slovami:

„Mária, moja matka!“

Zdá sa mi, že Spasiteľ ju objal a bez slova zmizol aj so svojím sprievodom.

Panna Mária plná radosti padla na kolená a pobožkala zem, kde stál jej Syn.

Zbožné ženy boli medzitým v meste, aby pozháňali byliny a kvety, ktorými chceli obsypať Pánovo telo. Keď sa Panna Mária vrátila, miešali rôzne masti a preberali bylinky. Boli nesmierne sklúčené. Panna Mária im nepovedala, čo videla, ale posilnená stretnutím so Synom ich utešovala a posilňovala vo viere.

Na dlhom stole bol veľký obrus, na ktorom boli porozkladané rôzne bylinky, nádoby s masťou, nardová voda, čerstvé kvety a ľalia. Keď všetko nachystali, zabalili to do plátna a išli si odpočinúť.

9.3 Noc zmŕtvychvstania

„Ešte totiž nechápali Písmo, že má vstať z mŕtvych.“ (Jn 20,9)

Videla som Ježišovo telo v hrobke ponorenej do ticha. Strážili ho asi traja strážcovia, ostatní sa vrátili do Jeruzalema. Nádoby s ohňom rozmiestnené pred hrobkou osvetľovali okolie. Rozjímajúc som sa priblížila k svätému Kristovmu telu. Bolo ožiarené svetelnými lúčmi a pri jeho hlave i nohách sedeli dvaja anjeli a adorovali. Mali oblečené kňazské rúcha a ruky skrížené na prsiach. Pripomínali mi cherubínov na arche úmluvy.

Pána a adorujúcich anjelov videl mojím vnútorným zrakom aj Kassius, ktorý nepretržite hľadel na hrobku.

Keď som kontemplovala najsvätejšie Ježišovo telo, videla som jeho svätú dušu vstupovať do hrobky. Sprevádzal ju zástup spasených duší. Pán im ukázal svoje utýrané telo. V tej chvíli akoby všetky obvazy zmizli a dali sa rozoznať jeho rany, každé poníženie a bolesť. Pri tomto pohľade sa zhrozené duše praotcov chveli od súcitu a plakali.

Vtedy sa skala, v ktorej bola hrobka, zatriasla. Traja strážcovia popadali na zem a stratili vedomie. Kassius pochopil, čo sa deje...

Keď zbožné ženy pripravili byliny, vrátili sa do svojich izieb, ale nespali, lebo sa chceli ešte pred svitaním vybrať k hrobu.

O jedenástej hodine večer sa Panna Mária hnaná túžbou vydala prejsť krížovú cestu.

Vstala z lôžka, zahalila sa do plášťa a odišla z večeradla.

Prechádzala mestom po prázdnych uliciach a zastavovala sa na miestach, kde Spasiteľ najviac trpel.

V duchu som ju sprevádzala na jej smutnej ceste a modlila som sa, nakoľko mi sily stačili. Svätá Matka išla ku Kajfášovmu domu, potom k Pilátovmu, kľakala si na zem a božkávala kamene, uctievajúc si Kristovu krv.

V očiach Panny Márie boli všetky bolestné zastavenia posvätené Ježišovou krvou plné svetla.

Pomaly išla na Kalváriu. Keď už bola blízko popraviska, zrazu sa jej zjavil Ježiš vo svojom svätom tele. Pred ním išiel anjel a po jeho bokoch stáli dvaja adorujúci anjeli, ktorých som videla v hrobke, a za ním nasledoval veľký zástup spasených duší.

Nehýbal sa, len sa vznášal v žiare.

Svätej Matke povedal, že v oslávenom tele vstane z mŕtvych a že má na neho čakať na Kalvárii na mieste, kde padol pod ťarchou kríža.

Bola už takmer polnoc, keď sa Panna Mária išla pokloniť ku kameňu, pri ktorom jej Syn spadol.

Pánov sprievod prešiel krížovou cestou. Ježiš ukázal spaseným dušiam utrpenie, ktoré musel znášať. Anjeli pozbierali každú čiastočku tela vytrhnutú pri mučení. Dušiam ukázal aj pribitie na kríž a zdvíhanie kríža, prebodnutie boku, snímanie z kríža a upravenie jeho mŕtveho tela. Súčasne tieto veci kontemplovala svätá Panna.

V prvý deň po sobote som na svitaní videla Máriu Magdalénu, Máriu Kleofášovu, Janu a Salome, ako odišli z večeradla.

Boli zahalené do plášťov a niesli so sebou vonné byliny a kvety zabalené v plátne. Jedna z nich niesla pod plášťom lampáš. Ustrašené prišli k bránke do Jozefovej záhrady.

9.4 Vzkriesenie Pána (podrobnosti)

„Vtom nastalo veľké zemetrasenie, lebo z neba zostúpil Pánov anjel, pristúpil, odvalil kameň a sadol si naň.“ (Mt 28,2)

V tú noc som videla vo veľkej žiare Ježišovu dušu medzi dvoma bojovnými anjelmi. Neboli to anjeli v kňazských rúchach, ktorí adorovali pri jeho tele. Okolo neho bolo množstvo žiarivých postáv. Svätá Ježišova duša zostúpila do hrobky a splynula so svätým telom, ktoré sa hneď začalo hýbať.

Žiarivé Pánovo telo vyšlo z obalu z bočnej strany, akoby vyšlo z rany v boku. Pripomenulo mi to Evu, ktorá vyšla z Adamovho boku.

Hrobku zaplavovalo žiarivé nebeské svetlo. V tej chvíli som videla vychádzať z hĺbky pod podstavcom netvora s chvostom hada. Zlostne obracal k Pánovi dračiu hlavu, okrem ktorej mal, ako si spomínam, aj ľudskú hlavu.

Vzkriesený Spasiteľ držal v ruke tenkú bielu paličku, na konci ktorej bola malá zástavka.

Ježiš pošliapal dračiu hlavu a paličkou tri razy bodol netvora do chvosta. Pri každej rane sa netvor stiahol a napokon spadol naspäť do priepasti. Len ľudská hlava sa naďalej pozerala hore.

Podobného hada som videla pri Ježišovom počatí. Pripomínal mi hada z raja, no tento dvojhlavý bol ešte odpornejší.

V obraze draka s rozšliapanou hlavou sa ukázalo víťazstvo Krista nad smrťou. Ježišov hrob som už nevidela.

Myslím si, že tento obraz sa vzťahuje na známe proroctvo, ktoré hovorí: „Potomstvo ženy rozšliape hlavu hada.“²¹

Keď Ježiš porazil hada, vzniesol sa v žiare cez skalú. Zem sa zatriasla, z neba ako blesk zletel anjel, odvalil kameň pred vchodu do hrobu a posadil sa naň.

Strážcov zachvátil strach a popadali na zem ako mŕtvi.

Dojatý Kassius tiež spadol, ale rýchlo sa spamätal. Podišiel k hrobke, odchyľil dvere a vidiac prázdne plachty odišiel, aby podal Pilátovi správu. Snažil sa pochopiť, čo sa to stalo.

V tej chvíli sa zjavil oslávený Spasiteľ svojej Matke na Kalvárii.

Jeho rúcho vialo vo vánku a ligotalo sa ako v slnečných lúčoch.

Panne Márii ukázal svoje rany. Boli veľké a dal sa do nich vložiť prst. Prenikavo žiarili, lúče svetla vychádzali zo stredy rúk až ku koncom prstov. Okraje týchto rán tvorili čiary troch rovnakých trojuholníkov, ktoré sa navzájom dotýkali v strede kruhu.

Duše praotcov sa pred Božou Matkou uklonili.

Keď Panna Mária padla na kolena, aby mu pobožkala nohy, chytil ju za ruku, zdvihol ju a zmizol.

Videla som, že nad Jeruzalemom sa brieždi. Pri hrobke blikotali lampáše.

Bol to úsvit vzkriesenia!

21

Porov. Gn 3,15.

9.5 Zbožné ženy pri hrobe – Zjavuje sa vzkriesený Ježiš

„A bla, Ježiš im išiel v ústrety a oslovil ich: »Pozdravujem vás!« (Mt 28,9)

Ženy vošli do Jozefovej záhrady, no nevšimli si znaky, ktoré sprevádzali zmŕtvychvstanie. Nevedeli ani to, že pri hrobe sú stráže, lebo v sobotu tam neboli. Teraz sa ustarostene pýtali:

„Kto nám odvalí kameň od vchodu do hrobu?“

Pri svojej vrúcnej túžbe uctiť si Pánovo telo ani nepomysleli na také veci. Ježišovo telo chceli pokropiť voňavými olejmi a posypať kvetmi.

Salome niesla najviac vonných olejov. Táto Salome nebola Jánovou matkou, ale bola to bohatá pani z Jeruzalema, príbuzná svätého Jozefa.

Ženy sa dohodli, že počkajú pred hrobkou na niektorého z učeníkov, ktorý im kameň odvalí.

Keď prišli pred hrobku, zbadali svetlo lampášov a strážcov na zemi. Vyľakali sa. Dve z nich boli menej odvážne a váhali, či majú ísť ďalej. Mária Magdaléna však pokračovala v ceste a kúsok za ňou aj Salome. Ony dve najhorlivejšie pripravovali bylinky a vonné masti. Hoci mali strach, išli k hrobke. Ťažký kameň bol odvalený, medené dvere boli privreté.

Pravdepodobne ich privrel Kassius. Mária Magdaléna ich otvorila a zdúpnela. Ježiš nebol v hrobke. Ležali tam zvinuté obvazy a plachta bola na tom istom mieste, kde ležalo Pánovo telo. Rýchlo vyšla zo záhrady a bežala do večeradla.

Mária Salome zatiaľ porozprávala druhým dvom ženám, čo sa stalo.

Boli vyplašené, ale súčasne cítili úľavu. Do hrobky sa však neodvážili ísť.

Kým tam stáli a váhali, bežal okolo nich Kassius a ten im povedal, čo videl. Keď totiž pochopil, že neuvidí Ježiša, pobral sa do mesta.

Dve ženy išli k dverám hrobky a uvideli dvoch anjelov v žiarivom kňazskom rúchu. Zľakli sa a v strachu sklonili tváre k zemi.

Jeden z anjelov im povedal:

„Nebojte sa! Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi? Ježiš tu už nie je, lebo vstal z mŕtvych! Pozrite na miesto, kam ho položili.“

Rozradostené ženy sa pobrali von zo záhrady. Cestou sa zastavovali a pozerali sa, či neuvidia Pána alebo či sa nevracia Mária Magdaléna.

Mária Magdaléna celá zadychčaná dobehla k večeradlu a zabúchala na bránu. Otvorili jej Peter a Ján. Ostatní apoštoli ešte spali. Skríkla:

„Telo Pána odniesli z hrobu a nevieme kam!“

A hneď sa zase rozbehla k hrobke. Obaja apoštoli utekali za ňou. Ján bežal rýchlejšie než Peter.

Mária Magdaléna bola od bolesti a úžasu celkom bez seba. Dlhé vlasy jej poletovali okolo hlavy.

K hrobke pribehla ako prvá, no neodvážila sa vstúpiť dnu. Čakala vonku.

Sklonila sa, aby nazrela do hrobky. Rukou si odhrňala vlasy, čo jej padali do tváre. V hrobke uvidela dvoch anjelov.

Jeden z nich sa jej prihovoril:

„Žena, prečo plačeš?“

Mária Magdaléna vo svojej bolesti zvolala:

„Odniesli môjho Pána a neviem, kam ho položili!“

Zjavenie anjelov na ňu neurobilo nijaký dojem, pretože nemyslela na nič iné, iba na svojho Pána. Keď to povedala a znovu si všimla prázdne plachty, začala Pána hľadať v okolí hrobky, lebo cítila, že je nablízku.

Zrazu zbadala asi desať krokov východne od hrobky medzi krikmi postavu oblečenú v bielom rúchu, ktorá sa jej prihovorila:

„Žena, prečo plačeš? Koho hľadáš?“

Ten muž držal v ruke lopatu a na hlave mal plochý klobúk. Mária Magdaléna si myslela, že je to záhradník, a odpovedala mu:

„Pane, ak si ho ty odniesol, povedz mi kam a ja ho prinesiem.“

A znovu sa obzerala, či ho neuvidí niekde nablízku. Ježiš ju vtedy oslovil svojím známym hlasom:

„Mária!“

Hneď ho spoznala a obrátila sa k nemu ako kedysi:

„Rabbuni!“ (Majster!)

Padla pred ním na kolená a vystrela ruky, aby mu objala nohy. Ježiš zdvihol ruku a povedal:

„Nedotýkaj sa ma, ešte som nevystúpil k svojmu Otcovi. Ty však choď k mojim bratom a povedz im, že vystupujem k môjmu Otcovi a vášmu Otcovi, k môjmu Bohu a vášmu Bohu.“

Keď to povedal, zmizol.

Ježiš povedal: „Nedotýkaj sa ma,“ lebo Mária Magdaléna v stave, v akom bola, si myslela, že všetko je ako predtým, pričom zabudla na zázračnú moc premeny Pána. O jeho slovách: „Ešte som nevystúpil k môjmu Otcovi“ mi bolo zjavené, že po svojom vzkriesení sa ešte nepostavil pred svojho nebeského Otca, aby mu poďakoval za víťazstvo nad smrťou.

Len čo sa Mária Magdaléna spamätala, znovu utekala k hrobke. Uvidela tam sedieť anjelov. Konečne sa presvedčila o zázraku a vybehla zo záhrady, aby vyhľadala svoje spoločníčky.

Krátko nato dobehol do záhrady Ján a hneď za ním Peter.

Pri vchode do hrobky zastal a sklonil sa, aby videl dovnútra. Peter vošiel dnu a uvidel tam zvinuté plachty a v nich vonné byliny. Šatka, ktorá zahaľovala Pánovu tvár, ležala zložená pri stene.

Do hrobky vošiel aj Ján a videl, že je prázdna. Apoštoli pochopili Ježišove slová a uverili v jeho zmŕtvychvstanie.

Peter schoval plachty pod plášť a obaja sa vrátili do mesta.

V hrobke som videla sedieť dvoch anjelov, pri hlave a nohách Pána, po celý čas, kým tam ležalo jeho telo. Boli tam, aj keď vošla do hrobky Mária Magdaléna a potom dvaja apoštoli.

Myslím, že Šimon Peter anjelov nevidel. Počula som však, ako Ján neskôr rozprával emauzským učeníkom, že keď nazrel do hrobky, videl tam anjela. Možno dostal strach, a preto pustil do hrobky Petra ako prvého.

Až teraz som videla, že strážcovia sa prebrali. Rýchlo vstali a so strachom sa vrátili do mesta. Prešli bránou, ktorou viedli Ježiša na Kalváriu.

Mária Magdaléna medzitým našla dve svoje spoločníčky a vyrozprávala im, že videla vzkrieseného Pána a anjelov. Ženy jej povedali, že aj ony videli anjelov. Potom opäť odišli k hrobke v nádeji, že stretnú Ježiša. Mária Magdaléna sa vrátila do večeradla. Ženy, ktoré sa vrátili do záhrady, stretli odchádzajúcich strážcov a prehodili spolu zopár slov.

Neďaleko vchodu do hrobky zbadali Ježiša v snehobielym rúchu, ktoré mu zakrývalo ruky. Rozochvené mu padli k nohám.

Pán im povedal:

„Pozdravujem vás!“

Potom im povedal ešte niekoľko slov, ukázal rukou ktorýmisi smerom a zmizol.

Obe ženy sa ponáhľali do večeradla a povedali učeníkom, že videli Pána.

Učeníci však radostnej správe neverili. Neverili ani Márii Magdaléne. Boli presvedčení, že reči o vzkriesení sú len výsledkom príliš bujnej fantázie žien.

Aj Peter a Ján boli celkom zmätení a prekvapení tým, čo videli. Vrátili sa do večeradla, aby svojim priateľom zvestovali radostnú zvesť. Cestou stretli Jakuba Mladšieho a Tadeáša, ktorí išli k hrobke za nimi. Aj oni boli veľmi rozrušení, lebo im sa Pán zjavil blízko večeradla. Videla som, že Ježiš Petra a Jána predišiel, a myslím, že Peter ho aj videl, lebo odrazu bol veľmi rozrušený. Nevieť však, či ho videl aj Ján.

Vo videniach, ktoré sa týkali vzkriesenia, som videla Ježiša vedľa mnohých osôb, ale nie všetky ho videli.

Pri anjeloch to bolo tak isto.

Ženy, ktoré prišli k hrobke, ich raz videli, inokedy zase videli len jedného alebo žiadneho. Jeden z nich sa s nimi rozprával.

Anjel, ktorý zletel z neba ako blesk, odvalil kameň a sadol si naň, vyzeral ako bojovník. Toho videl len Kassius a traja strážcovia.

Boh využíva všetko spôsobom najvhodnejším pre dobro človeka.

9.6 Ukončenie pôstnych rozjímaní

V nedeľu, ktorá nasledovala po Veľkej noci, Židia umývali a upratovali chrám. Rozsypali pritom vonné byliny a popol z kostí, prinášali obete, odnášali trosky a doskami a kobercami zakryli stopy po zemetrasení. Napokon dokončili prerušené obrady.

Farizeji, saduceji a herodiáni vyhlásili, že slávenie Veľkej noci prerušilo zemetrasenie a prítomnosť nečistých osôb na svätom mieste.

Svoje vysvetlenie doplnili rozprávaním o Ezechielovom videní o oživení mŕtvych.

Hrozili, že potrestajú a uvrhnú kliatbu na každého, kto bude šíriť správy, ktoré nie sú v súlade s oficiálnym vyhlásením.

Nebolo pre nich ťažké umlčať ľud, pretože mnohí niesli vinu na nespravodlivom odsúdení Ježiša a na jeho smrti.

Tí lepší však uverili apoštolom a obrátili sa. Mnohí konvertovali tajne, iní tak urobili verejne na Turíce.

Veľkňazi nemohli zabrániť šíreniu viery v Ježiša. Už za čias diakona Štefana bola celá mestská časť Ofel a východná strana Siona kresťanská. Kresťanské spoločenstvo sa rozšírilo až do údolia Cedronu.

Annáš zúril a bol ako posadnutý diablom. Zavreli ho a už sa viac nedostal von. Kajfáša zožierala zlosť.

Vo štvrtok po Veľkej noci sestra Anna Katarína Emmerichová povedala toto:

Pilát márne hľadal svoju ženu, ktorá sa ukrývala v Lazárovom dome v Jeruzaleme. Tento dom nebol podozrivý, lebo ženy doň nesmeli vstupovať. Štefan, Pavlov bratanec, bol zatiaľ len málo známy ako učeník a mohol doň teda vchádzať i vychádzať. Nosil jej jedlo a oboznamoval ju s evanjeliom.

Šimon z Cyrény sa dal pokrstiť a prijali ho do kresťanského spoločenstva.

Tým sa končia videnia blaboslavenej Anny Kataríny Emmerichovej o umučení Pána. Trvali od 18. februára do 6. apríla 1823, týždeň po Veľkej noci.

Dodatok: Po vzkriesení Pána

Zjavenia Vzkrieseného

Na ceste do Emáuz

„Či nám neborelo srdce, keď sa s nami cestou rozprával a vysvetľoval nám Písma?“ (Lk 24,32)

Učeníkov a apoštolov som videla v dome Jána Marka. Rozprávali sa o Ježišomv zmrtnychvstaní. Mnohí boli ešte na pochybách.

Hlavne Lukáš a Kleofáš nemohli uveriť, že Pán vstal z mŕtvych.

Pretože o všetkom chceli porozmýšľať osamote, obaja sa rozhodli odísť do Emáuz. Nechceli, aby ich videli spolu, a tak sa jeden vybral chodníkom vpravo a druhý išiel inou cestou.

Lukáš mal so sebou kožený vak a palicu. Často schádzal z chodníka, aby zbieral liečivé rastliny.

Pokrstil ho Ján a občas bol prítomný na Ježišomv vyučovaní. Po umučení Pána sa pridal k apoštolom.

Lukáš a Kleofáš sa stretli na kopci kus cesty za Jeruzalemom. Ešte stále boli rozrušení z toho, že Pán dovolil svojim nepriateľom, aby ho ukrižovali. Cestou sa zhovárali a odriekali žalmy. Zrazu sa k nim priblížil vzkriesený Ježiš. Zbadali ho, ale ho nespoznali. Spomalili, aby ich mohol „pútnik“ predísť. Lenže aj Ježiš spomalil, podišiel k nim a opýtal sa ich, o čom sa rozprávajú. Potom som ho počula hovoriť o Mojžišovi, o Prorokoch a o Písmach. Podrobne im hovoril o častiach, ktoré sa týkali jeho. Učeníci žasli nad ním a nad hĺbkou jeho znalostí.

Keď sa priblížili k dedine Emauzy, Pán sa tváril, že ide ďalej, smerom na Betlehem. Oni však naliehali, aby zostal s nimi, a pozvali ho do miestneho hostinca.

Sadli si k čistému prestretému stolu v hlavnej sieni.

Hostinský im priniesol med a veľký štvorcový koláč. Pred Pána, ktorý bol pre nich cudzinec a vážený hosť, položil malý nekvasený chlieb. Bol tenký a mäkký ako veľkonočné chleby.

Spoločne sa pomodlili a Ježiš jedol s nimi. Vzal do rúk nekvasený chlieb, naznačil doň kosteným nožom tri časti a položil ho na tanier. Potom vstal, pomodlil sa, požehnal tanier s chlebom a zdvihol ho k nebu. Tanier držal obidvoma rukami.

V tej chvíli sa Pán premenil. Dvaja učenici ho spoznali a upadli do vytrženia.

Ježiš obklopený svetlom položil tanier na stôl, lámal chlieb a dával im ho jesť. Keď si vzal svoju časť, zmizol.

Dvaja učenici si v slzách padli do náručia.

Vo večeradle

„Vlož sem prst a pozri moje ruky! Vystri ruku a vlož ju do môjho boku! A nebuď neveriaci, ale veriaci!“ (Jn 20,27)

Kleofáš a Lukáš sa po zjavení Pána vrátili do Jeruzalema.

Prišli ku večeradlu, zaklopali na bránu a ostatní im otvorili.

Pred predsieňou bola Panna Mária a zbožné ženy. Zúčastňovali sa na modlitbách a počúvali vyučovanie apoštolov. Boli tu všetci apoštoli okrem Tomáša. Lukáš a Kleofáš plní radosti vstúpili do siene a vyrozprávali, čo sa im stalo. Dokonca sa prerušili modlitby, lebo všetci chceli vedieť podrobnosti tohto mimoriadneho stretnutia. Hneď potom sa apoštoli v kruhu začali znovu horlivo modliť. V tej chvíli vstúpil dnu Ježiš, hoci dvere boli zavreté. Mal na sebe dlhé biele rúcho. Apoštoli cítili, ako ich osvietila milosť, ale nedokázali ešte uveriť, že Pán je naozaj medzi nimi.

Spasiteľ videl, že sú vyľakaní, postavil sa medzi nich a prosil o jedlo. Apoštolov zaplavila veľká radosť a úľava. Ježiš im ukázal rany na rukách a nohách a ranu na boku. Peter priniesol z komory tanier, na ktorom bola ryba a med, a položil ho pred Ježiša. Pán tento pokrm požehnal a ponúkol z neho každému apoštolovi, svojej drahej Matke a ženám a zvyšok zjedol.

Po celý čas, čo bol Ježiš medzi nimi, ho svätá Matka kontemplovala a jej oči žiarili láskou a radosťou.

Mária, Ježišova Matka, po Synovom nanebovstúpení

Úryvok z: *Das Leben der heiligen Jungfrau Maria*, Mníchov 1854.

Panna Mária žila po nanebovstúpení nášho Pána ešte tri roky na Sione, tri roky v Betánii a deväť rokov v Efeze. Odviedol ju tam Ján, keď Židia začali prenasledovať Lazára a jeho sestry.

Ján ju vzal do Efezu a dal pre ňu postaviť malý byt neďaleko mesta. Sprevádzala ju skupinka žien a niekoľko verných z Palestíny.

Mnoho rodín a žien z tohto prvého kresťanského spoločenstva bývalo v skalných priehlbínach a dutinách v okolí. Zem bola úrodná a kresťania mali záhrady a ovocné sady. Iní bývali v stanoch alebo si postavili malé domčeky. Bývanie v stanoch sa medzi kresťanmi začalo šíriť od počiatku prenasledovania, lebo boli nútení sťahovať sa z miesta na miesto. Iba dom Panny Márie bol z kameňa. Niekoľko krokov za domom sa dvíhal strmý kopec. Z vrcholu tohto kopca bol pekný výhľad na more, na Efez a na množstvo ostrovov. Neďaleko kopca tiekla pekná riečka. Do týchto končín len málokedy niekto zabľúdl.

Dom Panny Márie mal štvorcový pôdorys, len zadná časť domu bola zaoblená. Okná domu boli vysoko nad zemou a strecha bola plochá.

Kozub rozdeľoval dom. Napravo a naľavo od neho sa vchádzalo do zadnej časti domu, kde bola modlitebňa a niekoľko malých izbičiek. Táto zaoblená časť domu bola slabo osvetlená, ale bola veľmi pekne zariadená.

V strede múru, od kozuba k streche, bola dutina podobná našim potrubiam na odvod dymu. Nad domom sa dvíhala zakrivená medená rúra.

V malých bočných izbičkách, ktoré delili pohyblivé priečky z trstia, spávala pomocníčka Panny Márie a ženy, ktoré ju prichádzali navštíviť.

Steny pokrývalo posplietané prútie.

Modlitebňa bola výklenkom v múre. Tu bol svätostánok, v ktorom Panna Mária uchovávala kríž dlhý približne jeden laket'. Ramená kríža vytvárali písmeno Y. Takýto tvar mal aj kríž nášho Pána.

Kríž nebol nijako ozdobený. Bol celkom jednoduchý ako kríže, čo ešte dnes prinášajú ľudia zo Svätej zeme. Myslím, že ho vyrezali Ján a Panna Mária. Bol zo štyroch druhov dreva a upevnený bol v podložke z hlíny alebo kameňov tak ako kríž na Kalvárii. Pri päte kríža ležal kúsok pergamenu, na ktorom bolo niečo napísané, pravdepodobne Pánove slová. Na dreve kríža bolo vyrezaný obraz Vykupiteľa. Bol veľmi jednoduchý, bez zbytočných ozdôb, s tmavými čiarami. Čiary zdôraznené čiernym atramentom zvýrazňovali postavu Krista.

Na rôznej kvalite dreva som rozpoznala rozličné kontemplácie svätej Panny. Po oboch stranách kríža stála váza s kvetmi.

Ned'aleko týchto v'az som videla pl'atno. Myslím, že to bolo pl'atno, ktorým Božia Matka osušila krv z Kristových rán.

Keď som zbadala túto šatôčku, videla som Pannu Máriu utierať Vykupiteľove rany. Táto šatka bola podobná tej, ktorou kňazi čistia kalich potom, čo sa z neho napili Kristovej krvi. Božia Matka uchovávala aj niektoré Ježišove šaty, okrem iného aj nezošívané rúcho.

Keď k nej Ján prichádzal na návštevu, spoločne kľáčievali pred krížom a dlho sa modlili.

Panna Mária umiestnila okolo svojho domu kamene, ktoré jej pripomínali zastavenia krížovej cesty.

Videla som ju, ako prechádza so svojou pomocníčkou symbolickými miestami mučenia Pána. Rozjímalá a modlila sa.

Pri každej stanici obe ženy pobozkali zem a pripomínali si utrpenie Pána.

Malý dom Panny Márie susedil s lesom a aj okolo neho rástli stromy. Všade navôkol vládol pokoj a ticho. Pomocníčka Panny Márie bola od nej mladšia. Chodievala do okolia zháňať jedlo. Žili v ústraní pokojným životom naplneným modlitbou.

V poslednom čase, čo bývali na tomto mieste, bola Božia Matka čoraz tichšia a sústredenejšia. Takmer nejedávala. V posledných rokoch jej pozemského života som ju videla piť nápoj podobný hroznovej šťave. Zdalo sa, že už len jej telo je na tomto svete, lebo jej duša akoby už bola prešla do šťastného domova. Všetko v nej odzrkadľovalo sústredenosť ducha.

V posledných týždňoch svojho života prechádzala po izbách, pričom sa opierala o rameno svojej vernej pomocníčky.

Často nosila biele šaty, jej tvár bola bez vrások, anjelská a preduchovnená.

Po troch rokoch v Efeze ju Ján a Peter odviekli naspäť do Jeruzalema, lebo túžila opäť uvidieť miesta posvätené Synovou krvou.

Videla som, ako ju v meste očakávajú zhromaždení apoštoli. Bol tam aj Tomáš.

Panna Mária im pomáhala svojou radou.

Položili pevné základy budúcej Cirkvi. Potom išli zvestovať evanjelium do vzdialených krajín.

Prv než Panna Mária vošla do mesta, navštívila Olivovú horu, Kalváriu, svätý hrob a všetky sväté miesta v okolí Jeruzalema.

Na miestach umučenia neprestajne vzdychala:

„Ó, Syn môj! Syn môj!...“

Keď prišla pred budovu, pred ktorou stretla Ježiša s krížom, omdlela. Apoštoli sa nazdali, že zomrela.

Odniesli ju do večeradla. Jej stav bol taký vážny, že pre ňu pripravili hrobku v jaskyni na Olivovej hore.

Keď už bola hrobka pripravená, stav Panny Márie sa zlepšil a vrátila sa do Efezu.

Pekná hrobka, ktorú pre ňu pripravili, bola vo veľkej úcte. Neskôr ned'aleko odtiaľ postavili nádherný chrám. Ján z Damasku napísal, že Panna Mária usnula v Pánovi a bola pochovaná v Jeruzaleme. Bol to všeobecne rozšírený názor.

Mne však bolo zjavené, že z Božej vôle boli podrobnosti o smrti, pochovaní a nanebovzatí Panny Márie legendou.

Čas, keď si Cirkev pripomína úmrtie Panny Márie, je správny, no nie každý rok pripadne na ten istý deň.

Na výročie jej smrti som videla mnoho duší vystupovať do neba.

Keď svätá duša Panny Márie opustila sväté telo, bola deviata hodina. Presne v tú istú hodinu vydýchol Spasiteľ.

Umučenie Pána Ježiša *vo videniach blaboslavenej Anny Kataríny Emmerichovej*

Z talianskeho originálu *La passione del Signore nelle visioni di Anna Katharina Emmerick*, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Edizioni San Paolo, Cinisello Balsamo 2004, preložila Jana Sarňáková.

Jazyková úprava Eva Kšiňanová.

Návrh obálky Barbara Neumannová.

Grafická úprava a zalomenie textu Fabian Chupáč.

Zodpovedný redaktor Róbert Mésároš.

Vydalo Vydavateľstvo Dobrá kniha, P. O. Box 26,

Štefánikova 44, 917 01 Trnava,

tel.: 033/59 34 211, fax: 033/59 34 226,

e-mail: redakcia @dobrakniha.sk, www.dobrakniha.sk ISBN 80-7141-451-4